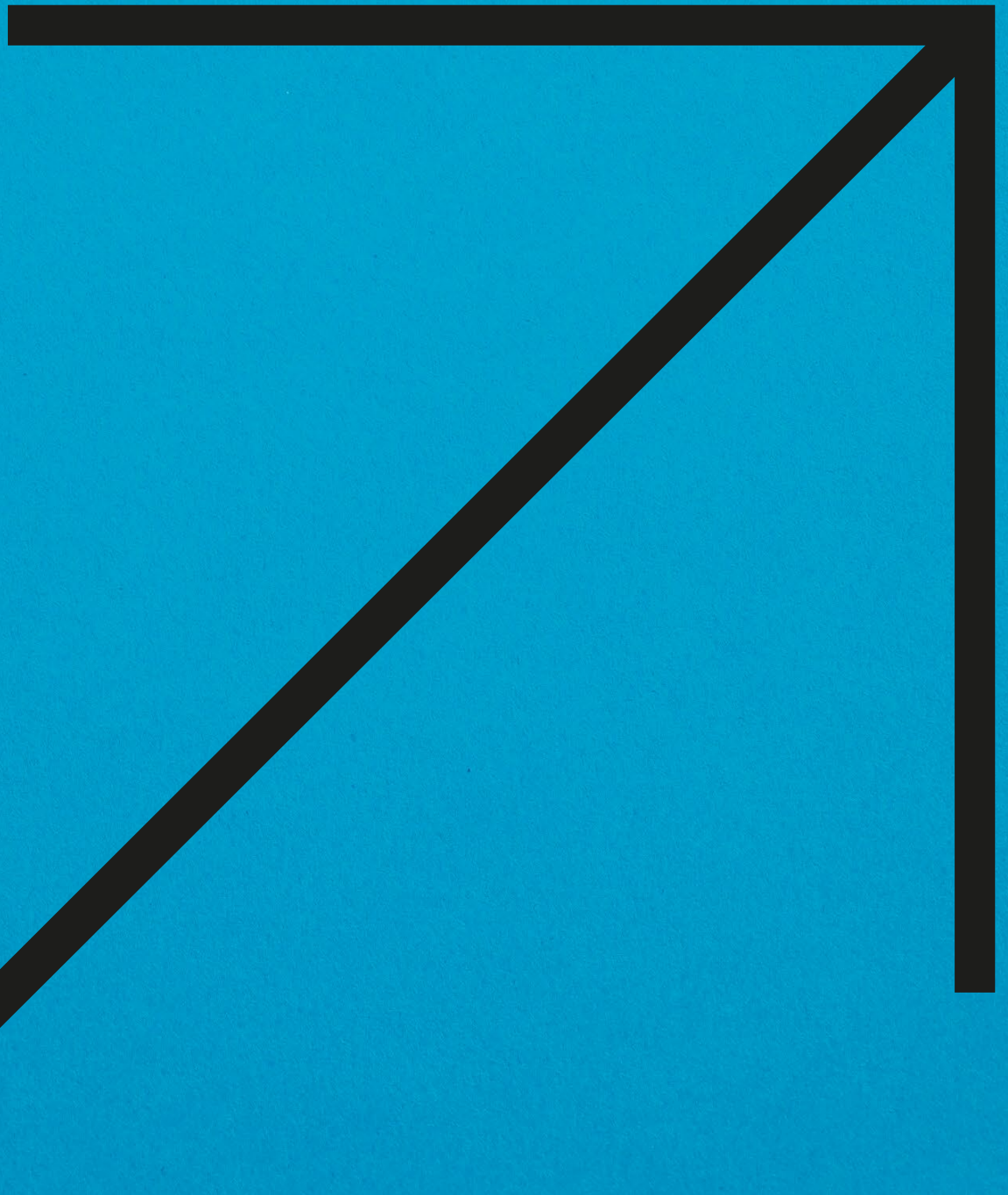


CULTURA RESIDENT

2018 ↘ 2020

Programa de Residències de Creació
del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana



Cultura Resident

PROGRAMA DE RESIDÈNCIES DE CREACIÓ

Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

2018-2020



GENERALITAT
VALENCIANA

CONSORCI
DE MUSEUS
DE LA
COMUNITAT
VALENCIANA



6 Cultura Resident: Programa de Residències de Creació

17

Projectes *residents*:

→ Enclave Landart

25 Residències d'investigació

→ Alexandra Knie → Danny Blackwell → Gala Knörr

→ Anna Estellés i Linda Vitolo → Berio Molina Quiroga

→ Estela Sanchis → Hyper Studio → Lorena Mulet i Marco Ranieri

→ Irene Gras Cruz → Agustín Serisuelo → La Estridente → Mar Reykjavik

97

Projectes *residents*:

→ Idensitat

105 Residències de mediació

→ Anaïs Florin i Alba Herrero → Jesús Palomino → Äther Studio

→ Eva Fernández → El Hueco → Néstor Morente i Martín

141

Projectes *residents*:

→ Co_net Photo residency

149 Residències de producció

→ Bego M. Santiago → David Trujillo → Enrique Radigales

→ Lucía Peiró → Davinia V. Reina → María José Ribas Bermúdez

→ Eva Zapico → Norberto Llopis → Abel Jaramillo

→ Blanca Añón → Carlos Aguilera → Ruth Montiel Arias

225

Projectes *residents*:

→ Piedra Papel Tijera ALC

233 Residències internacionals

→ Estelle Jullian → Javier Rodríguez Pino → Juan Fabuel

→ Miriam Martínez Guirao i Álvaro Aroca Córdova → Rosalía Banet

265

Projectes *residents*:

→ Graners de creació

Cultura Resident Residències de creació

→ *José Luis Pérez Pont*

Cultura Resident és un programa de residències de creació desenvolupat pel Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana i la Direcció General de Cultura i Patrimoni, amb la finalitat d'impulsar la creació contemporània i enfortir el teixit cultural valencià facilitant temps, espai, acompanyament i recursos econòmics a creadores i creadors per al desenvolupament del seu treball.

El programa es dirigeix a agents lligats a la creació contemporània, que presenten propostes vinculades a l'experimentació i innovació en l'àmbit de la creació intel·lectual i artística actual que estiguen en vies d'investigació, que requerisquen un impuls per a la seua producció o que treballen en projectes de mediació situats en contextos o amb comunitats específiques.

En cada edició se seleccionen 10 projectes per a la Comunitat Valenciana (quatre de producció, que es realitzen en el Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant; quatre d'investigació en Menador Espai Cultural de Castelló i dos de mediació cultural en el Centre del Carme Cultura Contemporània de València), en què almenys la meitat dels projectes corresponen a creadors o creadores nascudes o amb arrelament a la Comunitat Valenciana.

A més s'ha creat una convocatòria específica per al desenvolupament de projectes en l'àmbit internacional amb la intenció d'obrir espais de col·laboració i intercanvi entre Cultura Resident i el seu teixit cultural local i diversos centres internacionals. A més dels objectius propis del programa, amb Cultura Resident Internacional es vol donar suport a artistes del context valencià i a la internacionalització dels seus projectes, acollir pràctiques d'artistes d'altres procedències en els centres locals vinculats al programa per a enriquir el nostre context artístic, i enfortir les relacions de cooperació cultural entre institucions artístiques a escala internacional.

Així doncs, des de 2019 s'han dut a terme residències internacionals amb la col·laboració del Centre Cultural d'Espanya a Santiago (Xile), MeetFactory (Praga, República Txeca), HIAP - Helsinki International Artistic Program (Hèlsinki, Finlàndia), Hangar Centro de Investigação artística (Lisboa, Portugal), Embassy of Foreign Artists (Ginebra, Suïssa), TAV - Taipei Artist Village (Taipei, Taiwan).

Open Studios residència Internacional en col·laboració amb Centro Cultural de España en Santiago de Chile. Resident: Carla Motto.





Trobada entre Cultura Resident + Permea + Proyecto Secadero 1600
(La cuarta piel). Centro Cultural Las Cigarreras, Alicante 2021).

En paral·lel a aquesta estructura, Cultura Resident dona suport també a una sèrie d'iniciatives locals d'entitats de caràcter independent, tant en entorns urbans com rurals, que treballen amb formats de residència i amb les quals es genera una col·laboració més enllà de l'àmbit econòmic, compartint públics, sabers i articulant calendaris com són Co_Net Art (Castelló), Idensitat (València, Castelló, Alacant), Graners de Creació (província de València), Enclave Land Art (Vall de Gallinera, Alacant) i Piedra Papel Tijera Alc (Alacant).

Cultura Resident desenvolupa en paral·lel a les residències un programa d'acompanyament dissenyat i coordinat per Roser Colomar, gestora i comissària vinculada a la coordinació i acompanyament de processos de residència i creació en territori. L'objectiu d'aquest programa és generar i reforçar xarxes entre artistes, mediadores, agents i contextos culturals i institucions vinculades tant al CMCV com a altres territoris.

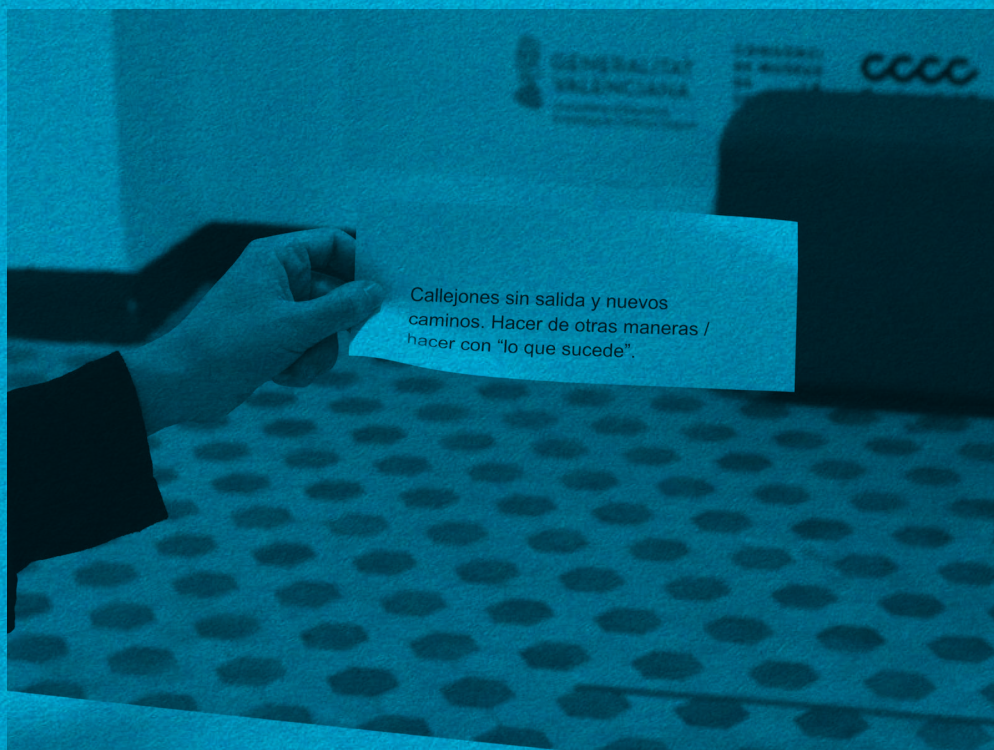
El programa s'estén més enllà de la duració concreta de les residències per a donar a conèixer en diferents plataformes els projectes seleccionats i desenvolupats en el CMCV, acompanyar els i les artistes en el procés de convocatòria, selecció, facturació, desenvolupament i presentació, i generar espais de diàleg, possibilitat i intercanvi entre les residències i el context artístic i cultural.

Aquests objectius es duen a terme a partir de quatre línies de treball:

- Transferències: Trobades per modalitats (mediació, producció i investigació), en què participen residents de diferents edicions de Cultura Resident. En aquestes trobades-taller posem en connexió processos ja realitzats en edicions passades amb els que es duen a terme en aquest moment, amb l'objectiu de conèixer experiències dins d'una mateixa modalitat per a "transferir" aprenentatges i eines de resident a resident, que són de gran valor durant el desenvolupament del projecte.
- Trobades reservades a residents, que es poden produir tant en els mateixos espais de residència (seguiment dels projectes, invitacions a agents culturals, artístics...) com en altres entorns urbans i artístics que siguen interessants per a les residències en curs (inauguracions, festivals, visites a altres espais de residència...).
- Open Studios: En finalitzar les residències, es fa una presentació efímera en els espais de treball: Menador Espai Cultural de Castelló o Museu de Belles Arts de Castelló - segons l'edició de residència -, Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant, Centre del Carme Cultura Contemporània de València, i els centres internacionals amb què s'ha col·laborat en cada edició: HIAP_ Helsinki International artistic programme (Finlàndia), Maisson of foreign artists (Ginebra), Meet Factory (República Txeca), Taipei Artist Village (Taiwan) i Centre Cultural d'Espanya a Santiago (Xile). En aquestes trobades obertes els i les residents mostren públicament els seus processos de treball, els seus possibles resultats, conviden col·laboradors i col·laboradores i es donen a conèixer els projectes produïts en aquesta edició de Cultura Resident.
- Connexió amb els programes de col·laboració d'entitats independents amb el suport del CMCV tant urbans com rurals, de l'àmbit de les residències. Entre 2018 i 2020 s'han dut a terme trobades i col·laboracions amb Co_Net Art, Idensitat, Graners de Creació, Enclave Land Art i Piedra Papel Tijera Alc. Amb aquests programes s'estableixen relacions més enllà del suport econòmic; es comparteixen objectius comuns amb Cultura Resident i es produeixen moments d'encreuament i intercanvi entre residents d'aquestes iniciatives i les mateixes organitzacions que les impulsen.

Amb tot, l'objectiu del programa d'acompanyament és articular relacions per a generar col·lectiu i comunitat entre les residències en curs i de diferents edicions del programa, acompanyar els i les residents en els seus processos administratius i conceptuals abans, durant i en el tancament de les residències, relacionar-se amb els ecosistemes dels centres on es desenvolupen les residències i amb la xarxa cultural de cada context, pensar en processos de gestió i acompanyament des de la lògica de les atencions i d'equip, i per descomptat, possibilitar que es creen punts de partida per a futures col·laboracions entre artistes, espais de residència i teixit cultural.

A través d'aquesta estructura de residències pròpies, col·laboracions i programa d'acompanyament, Cultura Resident funciona a diferent escala: facilita recursos per a la creació i interactua en l'àmbit resident, és a dir, amb les residències en curs o realitzades en altres edicions; es relaciona professionalment a través de trobades i invitacions a artistes, agents, comissàries/ls, potencia els vincles possibles en el context participant en inauguracions, festivals i altra programació del teixit local de cada ciutat: i genera xarxa reforçant l'àmbit de residències, creuant-se amb altres programes de creació contemporània en diferents ciutats i contextos rurals de diverses disciplines contemporànies i acompanyant-los.



Trobada cultura resident 2020.



Trobada cultura resident 2020.

Cultura Resident Residències de creació

→ *José Luis Pérez Pont*

Cultura Resident es un programa de residencias de creación desarrollado por el Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana y la Direcció General de Cultura i Patrimoni, con el fin de impulsar la creación contemporánea y fortalecer el tejido cultural valenciano facilitando tiempo, espacio, acompañamiento y recursos económicos a creadoras y creadores para el desarrollo de su trabajo.

Es programa se dirige a agentes ligados a la creación contemporánea, que presenten propuestas vinculadas a la experimentación e innovación en el ámbito de la creación intelectual y artística actual que estén en vías de investigación, que requieran un impulso para su producción o que trabajen en proyectos de mediación situados en contextos o con comunidades específicas.

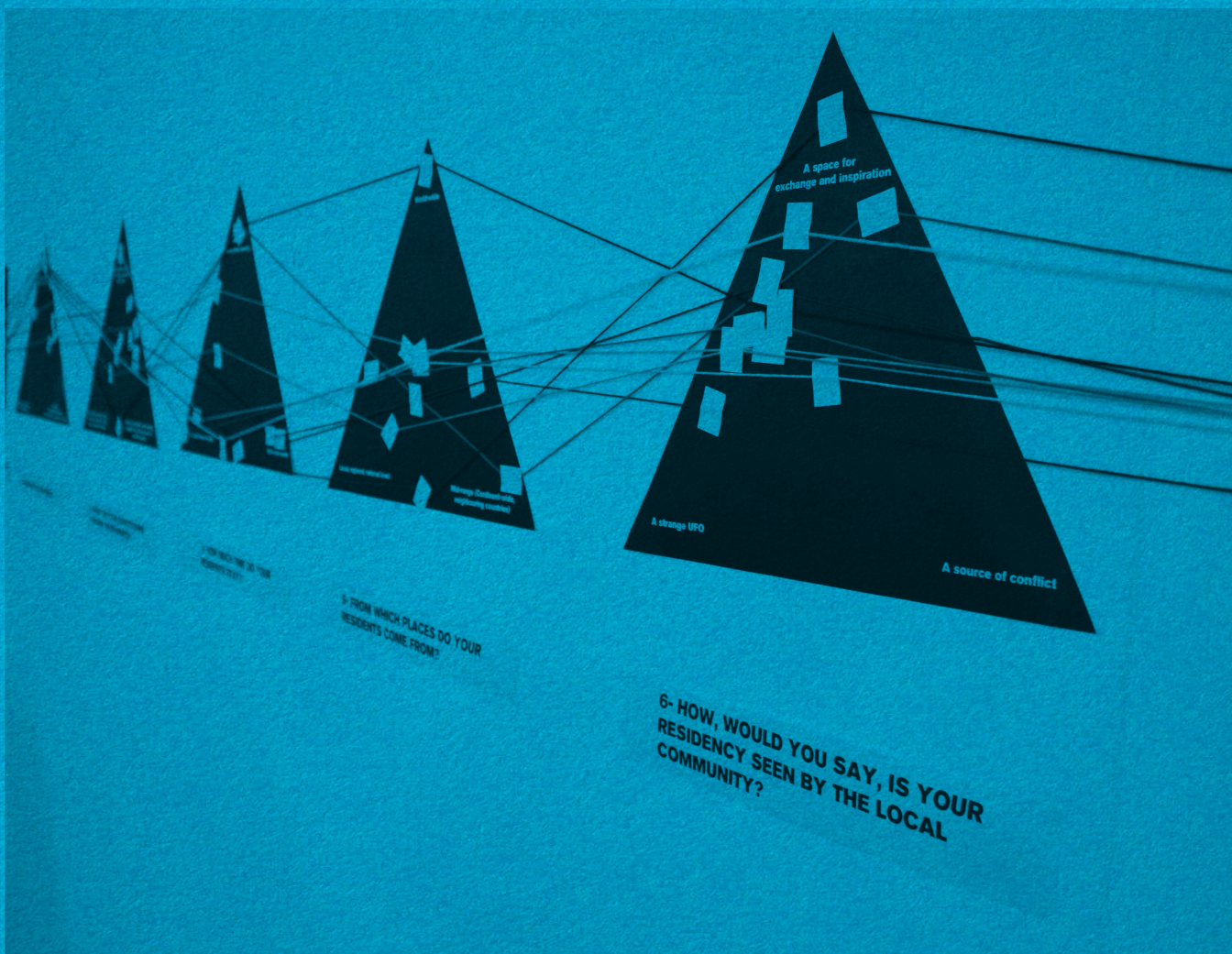
En cada edición se seleccionan 10 proyectos para la Comunitat Valenciana (cuatro de producción que se realizan en el Centro Cultural Las Cigarreras de Alicante, cuatro de investigación en Menador Espai Cultural de Castelló y 2 de mediación cultural en el Centre del Carme Cultura Contemporània de València), donde al menos la mitad de los proyectos corresponden a creadores o creadoras nacidas o con arraigo en la Comunitat Valenciana.

Además se ha creado una convocatoria específica para el desarrollo de proyectos en el ámbito internacional con la intención de abrir espacios de colaboración e intercambio entre Cultura Resident y su tejido cultural local y diversos centros internacionales. Además de los objetivos propios del programa, con Cultura Resident Internacional se quiere apoyar a artistas del contexto valenciano y la internacionalización de sus proyectos, acoger prácticas de artistas de otras procedencias en los centros locales vinculados al programa para enriquecer nuestro contexto artístico, y fortalecer las relaciones de cooperación cultural entre instituciones artísticas a escala internacional.

Así pues, desde 2019 se han realizado residencias internacionales con la colaboración del Centro Cultural de España en Santiago (Chile), MeetFactory (Praga, República Checa), HIAP - Helsinki International Artistic Program (Helsinki, Finlandia), Hangar Centro de Investigação artística (Lisboa, Portugal), Embassy of Foreign Artists (Ginebra, Suiza), TAV - Taipei Artist Village (Taipei, Taiwán).

Open Studios Centro Cultural Las Cigarreras, 2021.





Cultura Resident, feria Estampa 2018.

En paralelo a esta estructura, desde Cultura Resident se apoyan también una serie de iniciativas locales de entidades de carácter independiente tanto en entornos urbanos como rurales, que trabajan con formatos de residencia y con las que se genera una colaboración más allá de lo económico, compartiendo públicos, saberes y articulando calendarios, como son Co_Net Art (Castelló), Idensitat (València, Castelló, Alicante), Graners de Creació (provincia de València), Enclave Land Art (Vall de Gallinera, Alicante) y Piedra Papel Tijera Alc (Alicante).

Cultura Resident desarrolla en paralelo a las residencias un programa de acompañamiento diseñado y coordinado por Roser Colomar, gestora y comisaria vinculada a la coordinación y acompañamiento de procesos de residencia y creación en territorio.

El objetivo de este programa es generar y fortalecer redes entre artistas, mediadoras, agentes y contextos culturales e instituciones vinculadas tanto al CMCV como a otros territorios. El programa se extiende más allá de la duración concreta de las residencias para dar a conocer en distintas plataformas los proyectos seleccionados y desarrollados en el CMCV, acompañar a los y las artistas en el proceso de convocatoria, selección, facturación, desarrollo y presentación, y generar espacios de diálogo, posibilidad e intercambio entre las residencias y el contexto artístico y cultural.

Estos objetivos se llevan a cabo a partir de cuatro líneas de trabajo:

- Transfències: Encuentros por modalidades (mediación, producción e investigación) donde participan residentes de distintas ediciones de Cultura Resident. En estos encuentros-taller ponemos en conexión procesos ya realizados en ediciones pasadas con los que se están realizando en ese momento, con el objetivo de conocer experiencias dentro de una misma modalidad para “transferir” aprendizajes y herramientas de residente a residente, que son de gran valor durante el desarrollo del proyecto.
- Encuentros cerrados a residentes que pueden suceder tanto en los propios espacios de residencia (seguimiento de los proyectos, invitaciones a agentes culturales, artísticos...) así como en otros entornos urbanos y artísticos que sean interesantes para las residencias en curso (inauguraciones, festivales, visitas a otros espacios de residencia...).
- Open Studios: Al finalizar las residencias, se realiza una presentación efímera en los espacios de trabajo: Menador Espai Cultural de Castelló o Museu de Belles Arts de Castelló - según la edición de residencia -, Centro Cultural las Cigarreras de Alicante, Centre del Carme Cultura Contemporània de València, y los centros internacionales con los que se ha colaborado en cada edición: HIAP _ Helsinki International artistic programme (Finlandia), Maisson of foreign artists (Ginebra), Meet Factory (República Checa), Taipei Artist Village (Taiwan) y Centro Cultural de España en Santiago (Chile). En estos encuentros abiertos los y las residentes muestran públicamente sus procesos de trabajo, sus posibles resultados, invitan a colaboradores y colaboradoras y se dan a conocer los proyectos producidos en esa edición de Cultura Resident.
- Conexión con los programas de colaboración de entidades independientes apoyadas por el CMCV tanto urbanos como rurales, del ámbito de las residencias. Entre 2018 y 2020 se han realizado encuentros y colaboraciones con Co_Net Art, Idensitat, Graners de Creació, Enclave Land Art y Piedra Papel Tijera Alc. Con estos programas se establecen relaciones más allá del apoyo económico; se comparten objetivos comunes con Cultura Resident y se dan momentos de cruce e intercambio entre residentes de estas iniciativas y las propias organizaciones que las impulsan.

Encuentro Cultura Resident 2019.



Con todo, el objetivo del programa de acompañamiento es articular relaciones para generar colectivo y comunidad entre las residencias en curso y de distintas ediciones del programa, acompañar a los y las residentes en sus procesos administrativos y conceptuales antes, durante y en el cierre de las residencias, relacionarse con los ecosistemas de los centros donde se desarrollan las residencias y con la red cultural de cada contexto, pensar en procesos de gestión y acompañamiento desde la lógica de los cuidados y de equipo, y por supuesto, posibilitar que se den puntos de partida para futuras colaboraciones entre artistas, espacios de residencia y tejido cultural.

A través de esta estructura de residencias propias, colaboraciones y programa de acompañamiento, Cultura Resident funciona a distinta escala: facilita recursos para la creación e interactúa a nivel residente, es decir, con las residencias en curso o realizadas en otras ediciones; se relaciona a nivel profesional a través de encuentros e invitaciones a artistas, agentes, comisarias/os, potencia los vínculos posibles en el contexto a través de participar en inauguraciones, festivales y demás programación del tejido local de cada ciudad, y genera red fortaleciendo el ámbito de residencias, cruzándose y acompañando otros programas de creación contemporánea en distintas ciudades y contextos rurales de diversas disciplinas contemporáneas.

Encuentro Cultura Resident + Meet factory (Praga, 2019).



PROJECTES *RESIDENTS*: ENCLAVE LANDART

Conversa amb Miguel Mallol,
director del projecte.
Residències en el context
del Parc Natural del Penyagolosa
i La Vall de Gallinera.

Cultura Resident: Què és Enclave Land Art?

Enclave Land Art: És una residència artística *land art* que treballa en formats de producció efímera i es desenvolupa en entorns rurals: primer al Parc Natural de Penyagolosa i en 2021 a la vall de Gallinera.

La idea original partia d'una residència basada en una mena d'art que es considerava descurat o menor, com és l'art efímer. Al principi vam començar a pensar en *performance*, encara que ja hi havia altres projectes en aquest sentit, era un context "més tocat". Llavors pensem que el *land art* era un àmbit menys treballat i amb molts i moltes artistes amb necessitats de poder desenvolupar els seus processos en entorns naturals.

El nucli del programa és el diàleg de l'artista amb la naturalesa i la producció d'aquest diàleg en una instal·lació artística. L'objectiu és que la naturalesa es modifiqui absorbint la producció. Per això, parlem de l'efímer.

L'elecció dels espais de treball d'Enclave Land Art respon a raons relacionades amb la pròpia història del lloc, per a així proposar als i les artistes una temàtica d'acord amb les especificitats de l'entorn. D'aquesta manera les residències estan connectades amb el lloc, i aquest lloc, d'alguna manera, s'internacionalitza gràcies a aquest procés.

Un altre objectiu d'Enclave Land Art és presentar-lo al professorat d'escoles, universitats, centres d'Educació Secundària i associacions culturals com una iniciativa vinculada al respecte per la naturalesa, el diàleg amb el medi ambient i la sensibilitat artística. La idea és crear ponts per a descentralitzar i dinamitzar el territori en el qual es desenvolupa el projecte, i per a això cal treballar en la creació d'una xarxa de coneixement.



CR: Com es fa la selecció d'artistes en Enclave Land Art?

ELA: Es basa en una selecció a través d'una convocatòria oberta de set projectes artístics que estan vinculats amb el *land art*.

Trobem i seleccionem els i les artistes a través d'una convocatòria oberta i es llança a través de diversos canals per a projectes. Com a requisit per a participar en la convocatòria Enclave Land Art proposa un concepte bastant obert a partir del qual els i les artistes envien els projectes, dels quals se'n seleccionen set. L'elecció dels projectes es fa a través d'entrevistes per a conèixer els i les artistes, ja que conviuran, compartiran temps en comú i treballaran en conjunt. D'aquesta manera, es té una idea dels diferents perfils d'artistes i es poden valorar de manera més pròxima les seues expectatives en relació a les expectatives del programa.

CR: Com s'estructura el treball dels i les artistes?



ELA: És un període molt curt en el qual els i les artistes han de desenvolupar un projecte triant una de les temàtiques proposades per Enclave Land Art que es vincule amb el territori.

Una de les dificultats majors és desenvolupar aquest projecte en un territori que potser no coneixen. Aquest hàndicap *a priori* es pot llegir com una oportunitat interessant, ja que han d'estudiar el territori abans de començar, així com el mateix projecte d'Enclave Land Art, i entrar en contacte amb els habitants de la zona, diguem-ne, abans de començar.

Un altre aspecte interessant és que Enclave Land Art treballa amb persones locals que col·laboren en el muntatge dels projectes, participen en l'elecció del lloc específic on treballar o prenen part en l'estructura el mateix projecte.

En definitiva, l'objectiu final és que tots els projectes es comuniquen entre si i que les obres dialoguen amb la naturalesa i amb el territori. En aquest sentit no sols es reactiva un territori, sinó que es promou el respecte al patrimoni natural i al context humà rural.

CR: Què es desenvolupa en el marc de la col·laboració amb el CMCV?

ELA: La col·laboració amb el CMCV va ser en la segona edició d'Enclave Land Art, que tenia data des del 23 de juny fins al 8 de juliol de l'any 2018 en la zona del Penya-golosa. A banda de les residències, Enclave Land Art realitza activitats vinculades al territori, en què l'aspecte visual creix cada vegada més. Gràcies a aquests processos es crea una interacció i una col·laboració per part dels habitants dels llocs

on tenen lloc els projectes. I perquè això ocorreguera era fonamental el suport econòmic i de difusió.

A més, el sistema de residència permet donar visibilitat als i les artistes. És una espècie de nucli de creació, d'intercanvi i d'experiència. Els artistes s'enfronten a altres artistes, comissaris i comissàries... Generar aquesta estructura és costós en els vessants econòmic i humà.

En la convocatòria 2018 van participar artistes que van vindre des de diferents parts del món: Sunčica Pasuljević (Sèrbia), Ana Meneses (Espanya), François Davin (França), Justin Tyler (el Canadà), Silvina Sorina (Anglaterra), Helga Pavskan (Croàcia) i Milagros Arias (el Perú).

En les futures col·laboracions entre Enclave Land Art i Cultura Resident hi ha voluntat de, a part de l'aspecte econòmic, generar diàleg i acostament entre els dos programes i posar els i les residents en comú.

CR: Quins reptes us planteja el projecte?

ELA: En la primera edició no es van poder fer obres de Land Art com haguérem volgut en Enclave. Això es deu tant a la falta de temps com als requisits econòmics. Des de la primera edició del projecte s'ha treballat per a millorar la proposta en temps, de relacions i de recursos. A més, a penes començava la col·laboració entre artistes i habitants d'aquesta zona rural. Activar residències en zones on normalment no es feien és un treball de diàleg, negociació i acostament amb el context veïnal que no sorgeix d'un dia per l'altre, i que dona lloc a conflictes, diferències de punts de vista i experiències en les quals cal treballar. En Enclave Land Art ens importa molt el vincle amb la comunitat. Partint d'aquest objectiu de millora i solidesa, i com que el projecte en principi era de caràcter biennal, era difícil mantindre el contacte amb els residents del lloc. Ara, els artistes i els habitants es troben cada any, i l'experiència ha fet que en general hi haja més punts en comú, encara que els processos vius... no els pots predir!



PROYECTOS *RESIDENTES*: ENCLAVE LANDART

Conversación con Miguel Mallol,
director del proyecto.
Residencias en el contexto
del Parque Natural del Peñagolosa
y La Vall de Gallinera

Cultura Resident: ¿Qué es Enclave Land Art?

Enclave Land Art: Es una residencia artística *land art* que trabaja en formatos de producción efímera y se desarrolla en entornos rurales: primero en el Parque Natural de Peñagolosa y en 2021 en la Vall de Gallinera.

La idea original partía de una residencia basada en un tipo de arte que se consideraba descuidado o menor, como es el arte efímero. Al principio, empezamos a pensar en *performance*, aunque ya había otros proyectos en ese sentido, era un contexto “más tocado”. Entonces pensamos que el *land art* era un ámbito menos trabajado y con muchos y mucha artistas con necesidades de poder desarrollar sus procesos en entornos naturales.



El núcleo del programa es el diálogo del artista con la naturaleza y la producción de este diálogo en una instalación artística. El objetivo es que la naturaleza se modifique absorbiendo la producción. Por eso, hablamos de lo efímero.

La elección de los espacios de trabajo de Enclave Land Art responde a razones relacionadas con la propia historia del lugar, para así proponer a los y las artistas una temática de acuerdo a las especificidades del entorno. De este modo las residencias están conectadas con el lugar, y este lugar, de alguna manera, se internacionaliza gracias a este proceso.

Otro de los objetivos de Enclave es presentarlo al profesorado de escuelas, universidades, centros de educación secundaria y asociaciones culturales, como una iniciativa vinculada al respeto por la naturaleza, el diálogo con el

medio ambiente y la sensibilidad artística. La idea es crear puentes para descentralizar y dinamizar el territorio en el que se desarrolla el proyecto, y para eso trabajar en la creación de una red de conocimiento.

CR: ¿Cómo se realiza la selección de artistas en Enclave Land Art?

ELA: Se basa en una selección a través de una convocatoria abierta de siete proyectos artísticos que están vinculados con el *land art*.

Encontramos y seleccionamos a los y las artistas a través de una convocatoria abierta y se lanza a través de varios canales para proyectos. Como requisito para participar en la convocatoria, Enclave propone un concepto bastante abierto a partir del que los y las artistas envían los proyectos, de los que se seleccionan siete. La elección de los proyectos se hace a través de entrevistas para conocer a los y las artistas puesto que van a convivir, compartir tiempos comunes y a trabajar en conjunto. De esta manera, se tiene una idea de los distintos perfiles de artistas, y se pueden valorar de manera más cercana sus expectativas en relación a las expectativas del programa.



CR: ¿Cómo se estructura el trabajo de los y las artistas?

ELA: Es un periodo muy corto en el que los y las artistas tienen que desarrollar un proyecto eligiendo una de las temáticas propuestas por Enclave que se vincule con el territorio.

Una de las dificultades mayores es desarrollar este proyecto en un territorio que quizá no conozcan. Este hándicap *a priori* se puede leer como una oportunidad interesante, puesto que tienen que estudiar el territorio antes de empezar, así como el propio proyecto de Enclave, y entrar en contacto con los habitantes de la zona, digamos, antes de empezar.

Otro aspecto interesante es que Enclave trabaja con personas locales que colaboran en el montaje de los proyectos, participan en la elección del sitio específico donde trabajar o toman parte en la estructura el propio proyecto.

En definitiva, el objetivo final es que todos los proyectos se comuniquen entre ellos y que las obras dialoguen con la naturaleza y con el territorio. En este sentido no sólo se reactiva un territorio, sino que se promueve el respeto al patrimonio natural y al contexto humano rural.

CR: ¿Qué se desarrolla en marco de la colaboración con el CMCV?

ELA: La colaboración con el CMCV fue en la segunda edición de Enclave que tenía fecha desde el 23 de junio hasta el 8 de julio del año 2018 en la zona del Peñagolosa. Aparte de las residencias, Enclave realiza actividades vinculadas al territorio, donde el aspecto visual crece cada vez más. Gracias a estos procesos se crea una interacción y una colaboración por parte de los habitantes donde tienen lugar los proyectos. Y para que esto ocurriera era fundamental el apoyo económico y de difusión.

Además, el sistema de Residencia permite dar visibilidad a los y las artistas. Es una especie de núcleo de creación, de intercambio y de experiencia. Los artistas se enfrentan a otros artistas, comisarios y comisarias... generar esta estructura es costoso en lo económico y lo humano.

En la convocatoria 2018 participaron artistas que vinieron varias partes del mundo como: Sunčica Pasuljejić (Serbia), Ana Meneses (España), François Davin (Francia), Justin Tyler (Canadá), Silvina Sorina (Inglaterra), Helga Pavskan (Croata) y Milagros Arias (Perú).

En las futuras colaboraciones entre Enclave y Cultura Resident hay voluntad de, aparte del aspecto económico, generar diálogo y acercamiento entre ambos programas y poner a los y las residentes en común.

CR: ¿Qué retos os plantea el proyecto?

ELA: En la primera edición no se pudieron hacer obras de land art como en Enclave hubiéramos querido. Esto se debe tanto a la falta de tiempo como a los requisitos económicos. Desde la primera edición del proyecto se ha trabajado para mejorar la propuesta en tiempos, de relaciones y recursos. Además, apenas empezaba la colaboración entre artistas y habitantes de esta zona rural. Activar residencias en zonas donde normalmente no se hacían es un trabajo de diálogo, negociación y acercamiento con el contexto vecinal que no surge de un día para otro, y que da lugar a conflictos, diferencias de puntos de vista y experiencias en las que hay que trabajar. En Enclave nos importa mucho el vínculo con la comunidad. Partiendo de este objetivo de mejora y solidez, y como el proyecto en principio era de carácter bienal, era difícil mantener el contacto con los residentes del lugar. Ahora, los artistas y los habitantes se encuentran cada año, y la experiencia ha hecho que en general haya más puntos de encuentro, ¡aunque los procesos vivos... no los puedes predecir!



Cultura Resident

RESIDÈNCIES D'INVESTIGACIÓ ARTÍSTICA

Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana

2018-2020

→ Cap home és una illa

Gala Knorr

Museu de Belles Arts de Castelló
Març - maig 2018

www.galaknorr.com

VAL

La investigació de *Cap home és una illa* se centra en una profunda anàlisi de la iconografia dels grans imperis i com, a través de la reapropiació i la creació artística contemporània, generar estratègies que defensen les narratives preestablides d'inclusió com el multiculturalisme, el cosmopolitisme, la solidaritat i la identitat postnacional en una era dominada per les realitats guionitzades i la postveritat.

El títol del projecte s'inspira en el poema "For whom the bell tolls" de John Donne, com a part del seu llibre *Devotions upon Emergent Occasions*. Un dels seus versos, *No man is an island*, expressa l'error de l'ésser humà quan s'aïlla de la resta i la importància de la unió i el sentiment de comunitat per a poder prosperar. El mateix vers va formar part d'una campanya *remain* del Brexit del fotògraf Wolfgang Tillmans, resident a Londres, i el primer premi Turner (2000) de procedència no britànica.

Observant durant la meua estada la importància de la representació de deïtats en l'antiga Grècia i durant l'Imperi Romà, vaig decidir centrar-me en la utilització i representació de figures de poder en l'espai públic. Posteriorment d'aquesta manera va nàixer la meua instal·lació artística *Monument to Noman and Everyman* al claustre del Museu de Belles Arts de Castelló, reclamant un *statu quo* davant de les conseqüències socials negatives que implica el Brexit, mitjançant símbols i representacions de poder deteriorades amb el pas del temps, tenint en compte la seua significació en un context contemporani, sobretot peces de British Museum a Londres, emblema del passat colonial de Gran Bretanya.

El nom de la instal·lació fa referència a dos personatges populars de dues èpoques diferents de la cultura anglosaxona: Noman (o Nobody) de la pel·lícula de Jim Jarmusch *Dead Man*, el natiu-americà que trasllada al món dels esperits el protagonista Blake, i Everyman, el personatge que en la peça teatral homònima és una alegoria de tota la humanitat. A través de la seua reapropiació mitjançant el dibuix i la pintura a manera de banderes d'un imperi fictici, busque generar estratègies virals que defensen les narratives establides d'inclusió, amenaçades pels corrents antisolidaris que han crescut de manera vertiginosa hui dia.



AUTORIA

Gala Knörr, llicenciada amb un BFA Fine Arts per Parsons Paris (The New School), va obtenir un MA Fine Art de Central Saint Martins (University of the Arts London), va ser seleccionada per al taller dirigit per Txomin Badiola en Madrid⁴⁵. Artista multidisciplinari, treballa en els diferents camps de la pintura, la fotografia i el vídeo. La seua pràctica artística explora la intersecció de la tecnologia i la identitat dins de la societat contemporània. Ha realitzat residències artístiques en Cité Internationale des Arts a París, França (2015), La Térmica Centro de Cultura Contemporània a Màlaga, Espanya (2016), Fundació Bilbaoarte Fundazioa a Bilbao, Espanya (2016-2017), en The Solomon R. Guggenheim Museum a New York, EUA (2017), al Museu de Belles Arts de Castelló, Espanya (2018), i és la Visiting Artist 2018-2019 del Centre for Postcolonial Studies de Goldsmiths University a Londres, a part de beques i distincions internacionals.

La investigación de *Ningún hombre es una isla* se centra en un profundo análisis de la iconografía de los grandes Imperios, y cómo a través de la re-apropiación y la creación artística contemporánea, generar estrategias que defiendan las narrativas pre-establecidas de inclusión como el multiculturalismo, el cosmopolitismo, la solidaridad y la identidad posnacional en una era dominada por las realidades guionizadas y la post verdad.

El título del proyecto se inspira en el poema "For whom the bell tolls" de John Donne, como parte de su libro *Devotions upon Emergent Occasions*. Uno de sus versos *No man is an island* expresa el error del ser humano al aislarse del resto y la importancia de la unión y el sentimiento de comunidad para poder prosperar. El mismo verso formó parte de una campaña *Remain* del Brexit del fotógrafo Wolfgang Tillmans, residente en Londres y el primer premio Turner (2000) de procedencia no británica.

Observando durante mi estancia la importancia de la representación de deidades en la Antigua Grecia y durante el Imperio Romano, decidí centrarme en la utilización y representación de figuras de poder en el espacio público. Posteriormente de esta manera nació mi instalación artística *Monument to Noman and Everyman* en el claustro del Museu de Belles Arts de Castelló, reclamando un status quo frente a las consecuencias sociales negativas que implica el Brexit, mediante símbolos y representaciones de poder deterioradas con el paso del tiempo, teniendo en cuenta su significación en un contexto contemporáneo, sobre todo piezas del British Museum en Londres, emblema del pasado colonial de Gran Bretaña.

El nombre de la instalación hace referencia a dos personajes populares de dos eras diferentes de la cultura anglosajona: Noman (o Nobody) de la película de Jim Jarmusch *Dead Man*, el nativo-americano que traslada al mundo de los espíritus al protagonista Blake, y Everyman, el personaje que en la pieza teatral homónima, que es una alegoría de toda la humanidad. A través de su re-apropiación mediante el dibujo y la pintura a modo de banderas de un Imperio ficticio, busco generar de esta manera estrategias virales que defiendan las narrativas establecidas de inclusión, amenazadas por las corrientes anti-solidarias que han crecido de manera vertiginosa hoy día.



AUTORÍA

Gala Knörr, licenciada con un BFA Fine Arts por Parsons Paris (The New School), obtuvo un MA Fine Art de Central Saint Martins (University of the Arts London), fue seleccionada para el taller dirigido por Txomin Badiola en Madrid⁴⁵. Artista multidisciplinar, trabaja en los distintos campos de la pintura, fotografía y el video. Su práctica artística explora la intersección de la tecnología y la identidad dentro de la sociedad contemporánea. Ha realizado residencias artísticas en Cité Internationale des Arts en París, Francia (2015), La Térmica Centro de Cultura Contemporánea en Málaga, España (2016), Fundación Bilbaoarte Fundazioa en Bilbao, España (2016-2017), en The Solomon R. Guggenheim Museum en New York, EEUU (2017), en el Museu de Belles Arts en Castelló, España (2018), y es la Visiting Artist 2018-2019 del Centre for Postcolonial Studies de Goldsmiths University en Londres, a parte de becas y distinciones internacionales.







I am
NOBODY



→ In between - Microcosmo y Macrocosmo

Alexandra Knie

Museu de Belles Arts de Castelló
Abril - julio 2018

www.alexandraknie.de

VAL

El projecte *In between - Microcosmo y Macrocosmo* busca analitzar la intersecció de l'art i la ciència, i de la mateixa manera, la imaginació i la realitat. El projecte ha estat desenvolupat al Museu de Belles Arts de Castelló amb dues exposicions finals al Centre del Carme de València i a la Casa de la Cultura de Castelló.

Al CCCC se simula un laboratori artístic experimental en què s'analitzen les connexions entre el món intern i els fenòmens de l'univers. Les diferents escales, incloent-hi des de la sala expositiva com a element macrocòsmic fins als xicotets suports científics com ara tubs d'assaig i plaques de Petri, exerceixen un paper fonamental en la instal·lació, en què l'espectador s'enfronta com un filtre in-between als pols oposats del microcosmos i el macrocosmos.

En una segona "exposició satèl·lit" a la Casa de la Cultura de Castelló, Knie presenta estudis i models còsmics en què explora principalment els objectes en el límit del sistema solar mitjançant una creació fictícia de nous planetes nans. Ací trobem una sèrie de fotografies augmentades de xicotets brodats a màquina que generen un nou context i li atorguen significats científics.

En el projecte, l'ús del material tèxtil, tant el material suport com els brodats a mà i a màquina, que en algunes obres fusiona amb la pintura, forma un important punt de partida en les transformacions multidisciplinàries que l'impregnen.



AUTORIA

Alexandra Knie (Alemanya) és llicenciada en Belles Arts, resideix i treballa a València.

El seu enfocament se centra en la investigació artística de la intersecció de l'art, l'artesanía i la ciència. Alexandra ha treballat en pintura, instal·lació, dibuix, serigrafia i tècniques tèxtils, sobretot en brodats a màquina. Va complementar els seus estudis de Belles Arts amb Disseny Tèxtil, Arts i Humanitats, i ha treballat com a professora universitària en Arts Tèxtils i Serigrafia.

Ha rebut beques i distincions internacionals, entre les quals s'inclouen Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana (2018) i el Premi Adquisició de l'Associació Tèxtil de Portugal (ATP) en la Biennial Contextile de Guimarães, Portugal (2016), entre altres.

El proyecto *Inbetween - Microcosmos y Macrocosmo* busca analizar la intersección del arte y la ciencia, y de la misma manera, la imaginación y la realidad. El proyecto ha sido desarrollado en el Museu de Bellas Arts de Castelló con dos exposiciones finales en el Centre del Carme Cultura Contemporània de València y en la Casa de la Cultura de Castelló.

En el CCCC se simula un laboratorio artístico-experimental en el que se analizan las conexiones entre el mundo interno y los fenómenos del universo. Las diferentes escaleras, incluyendo la sala expositiva como elemento macrocósmico hasta los pequeños soportes científicos como tubos de ensayo y placas de Petri, desempeñan un papel fundamental en la instalación donde el espectador se enfrenta como un filtro In-between en polos opuestos del microcosmos y el macrocosmos.

En una segunda exposición satélite en la Casa de la Cultura de Castellón, Knie presenta Estudios y Modelos cósmicos donde explora principalmente los objetos en el límite de sistema solar mediante una creación ficticia de nuevos planetas enanos. Aquí encontramos una serie de fotografías aumentadas de pequeños bordados a máquina que generan un nuevo contexto y le otorgan significados científicos.

En el proyecto, el uso del material textil, tanto el material soporte como los bordados a mano ya máquina, que en algunas obras fusiona con la pintura, forma un importante punto de partida en las transformaciones multidisciplinares que lo impregna.

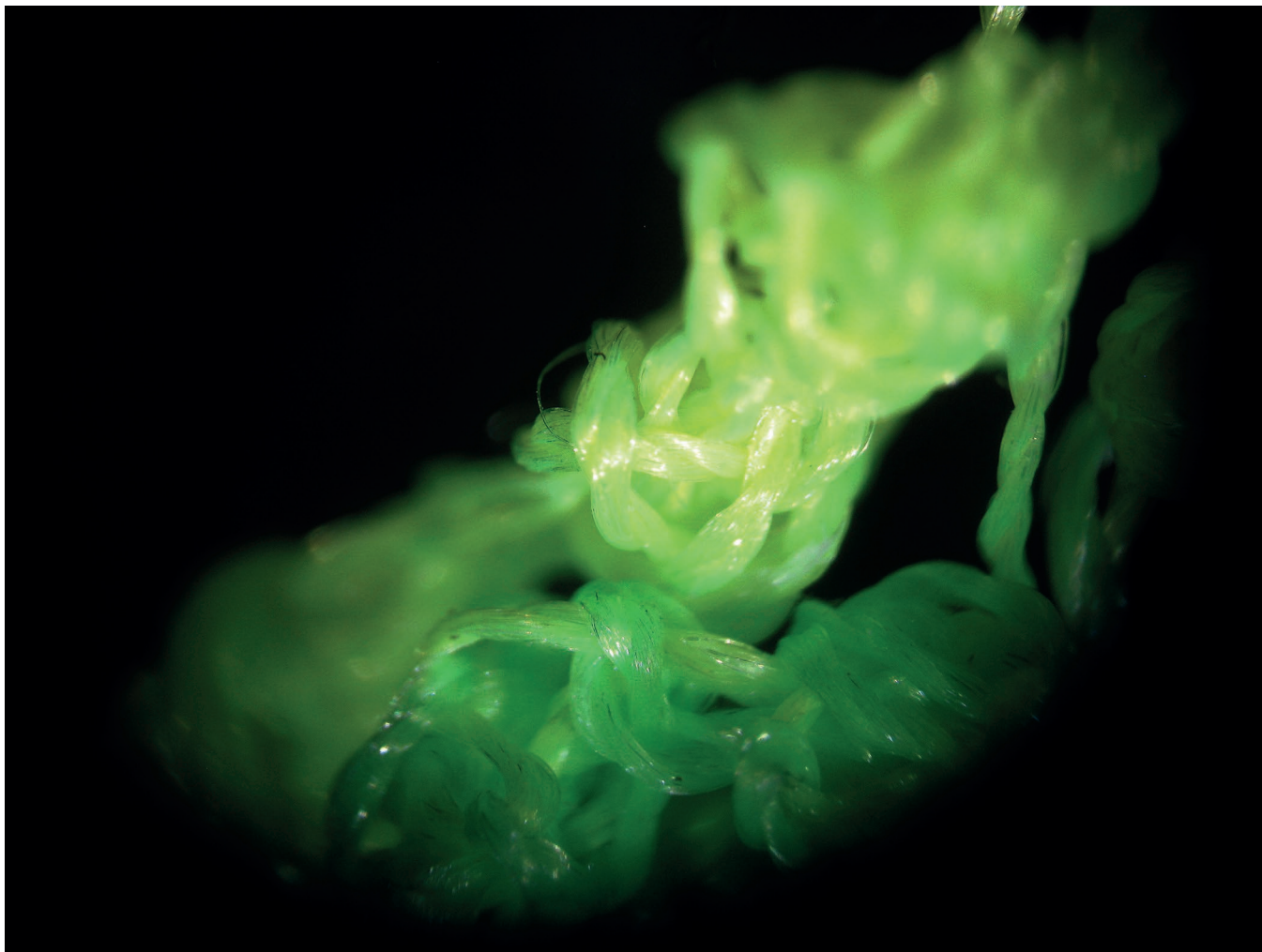


AUTORÍA

Alexandra Knie (Alemania) es licenciada en Bellas Artes, reside y trabaja en València.

Su enfoque se centra en la investigación artística de la intersección del arte, la artesanía y la ciencia. Alexandra ha trabajado en pintura, instalación, dibujo, serigrafía y técnicas textiles, sobre todo en bordados a máquina. Complementó sus estudios de Bellas Artes con Diseño Textil, Artes y Humanidades y ha trabajado como profesora universitaria en Artes Textiles y Serigrafía.

Ha recibido becas y distinciones internacionalmente entre las que se incluyen Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana (2018) y el Premio Adquisición de la Asociación Textil de Portugal (ATP) en la Bienal Contextile de Guimarães, Portugal (2016) entre otros.









→ Haiku d'Ibèria i més enllà

(*Haiku from Iberia and Beyond*):
El Haiku Ibero-Americà

Danny Blackwell

Museu de Belles Arts de Castelló
Març - maig 2018

VAL

El haiku iberoamericà presenta un estudi que repassa la història del haiku iberoamericà (és a dir, poesia haiku escrita en les llengües de la península Ibèrica, tant dins com fora de la Península) posant-la en context amb el haiku japonès i el haiku internacional, fent una selecció de haikus notables per a una lectura interessant de poesia (notable per la seua qualitat literària o per la seua importància històrica).

L'objectiu del llibre és contribuir al món del haiku, ampliar-ne els horitzons i ajudar tant els acadèmics que tinguen interès en l'assumpte abordat com els lectors i les lectores no especialistes que s'hi vulguen endinsar per aprendre més sobre el haiku i/o el món iberoamericà.



AUTORIA

Danny Blackwell. Britànic de naixement, té estudis en música i en literatura, amb un treball final sobre l'obra de Julio Cortázar. Va passar 4 anys al Japó, on va aprofundir en la seua passió per la poesia haiku, que ara escriu i publica com a poeta. Va ser editor entre 2017 i 2019 d'una entrega setmanal (*re: Virals*) per a la Haiku Foundation.

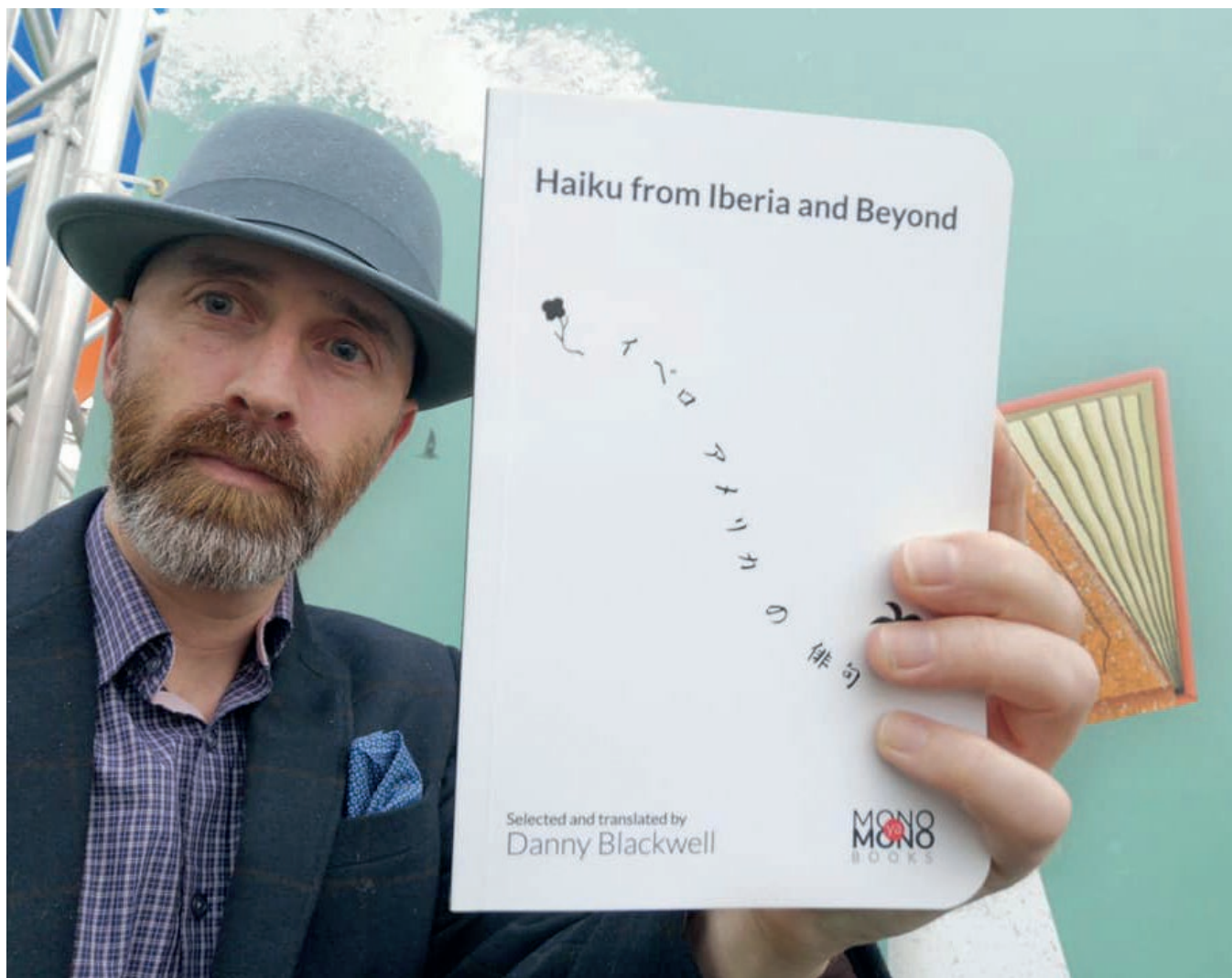
El haiku iberoamericano presenta un estudio que repasa la historia del haiku iberoamericano (es decir, poesía haiku escrita en las lenguas de la península ibérica, tanto dentro como fuera de la península) poniéndola en contexto con el haiku japonés y el haiku internacional, haciendo una selección de haikus notables para una lectura interesante de poesía (notable o por su calidad literaria, o por su importancia histórica).

El objetivo del libro es contribuir al mundo de haiku, ampliar sus horizontes, y ayudar tanto a académicos que tuvieran interés en el asunto abordado como lectores y lectoras no especialistas que se quieran adentrar en el haiku para aprender acerca de él y/o del mundo iberoamericano.



AUTORÍA

Danny Blackwell. Británico de nacimiento, tiene estudios en música y en literatura, con un trabajo final en la obra de Julio Cortázar. Pasó 4 años en Japón donde profundizó su pasión por la poesía haiku, que ahora escribe y publica como poeta. Fue editor entre 2017 y 2019 de una entrega semanal ("*re: Virals*") para la Haiku Foundation.





→ Records del futur

Linda Vitolo
i Anna Estellés

Museu de Belles Arts de Castelló
Març - maig de 2018

VAL

“La memòria que ens acompanya,
La memòria present,
la memòria que ens recorda els nostres orígens.
La memòria que és viscuda com una ombra,
la memòria que és sentida com una llum de records
que ens il·lumina el camí cap al futur”.

Records del futur és un projecte d'investigació artística que pertany al programa Cultura Resident al Museu de Belles Arts de Castelló, realitzat durant els mesos de març, abril i maig de 2018. En un espai creatiu de mediació i diàleg en el qual s'han dut a terme tallers de moviment, teatre i teatre d'ombres. És un treball de recerca de col·laboració entre Linda Vitolo i Anna Estellés amb el col·lectiu de refugiats de la Creu Roja i ACCEM de Castelló i Vila-real. Els participants de diferents orígens ens parlen de la ferida que suposa el fet de fugir dels seus països d'origen, l'adaptació al present i les expectatives de futur al país d'acollida.

Aquest projecte pretén donar visibilitat i generar un punt de trobada a través dels testimoniatges de les persones refugiades al nostre país.



AUTORIA

Linda Vitolo. Artista polièdrica, enfoca els seus treballs cap a la creació i interpretació d'espectacles de teatre (mim, *clown*, titelles), així com cap al disseny i la confecció de vestuari teatral, titelles i màscares. Llicenciada i doctorada en Història de Teatre a la Universitat de Bolonya i diplomada en mim a Nàpols en Icara Project. Completa la seua formació a Espanya estudiant *clown*, vestuari teatral i pedagogia teatral. Estudia màscara de Commedia dell'Arte amb Donato Sartori i posteriorment estudia a Indonèsia art, música i teatre d'ombres. Ha treballat en la realització i organització de *performances* i tallers a Espanya, Itàlia, Turquia, Irlanda i Indonèsia.

Anna Estellés. Creadora en l'àmbit de les arts escèniques, investigadora en el camp del moviment i artista visual. Fundadora d'Akar Studio i directora de l'Akar Dance Theatre Company a Indonèsia. Formada en teatre físic amb els últims assistents d'Etienne Decroux, en dansa-teatre amb Mercè Boronat i en butoh amb diferents coreògrafs com ara Yumiko Yushioka, Kudo Taketeru. Posteriorment completa la seua formació en dansa tradicional d'Indonèsia a la Universitat de Yogyakarta. També és diplomada en Dansa Moviment Teràpia. Ha treballat en nombrosos projectes artístics amb diferents artistes a Espanya, Indonèsia i Anglaterra.

CAS

“La memoria que nos acompaña,
La memoria presente,
la memoria que nos recuerda nuestros orígenes.
La memoria que es vivida como una sombra,
la memoria que es sentida como una luz de recuerdos
que nos alumbra el camino hacia el futuro”.

Recuerdos del futuro es un proyecto de investigación artística que pertenece al programa Cultura Resident en el Museu de Belles Arts de Castelló, realizado durante los meses de Marzo, Abril y Mayo 2018. En un espacio creativo de mediación y diálogo en el que se han llevado a cabo talleres de movimiento, teatro y teatro de sombras. Es un trabajo de investigación de colaboración entre Linda Vitolo y Anna Estellés con el colectivo de refugiados de la Cruz Roja y ACCEM de Castellón y Villareal. Los participantes de diferentes orígenes nos hablan del desgarró de huir de sus países de origen, la adaptación al presente y las expectativas de futuro en el país de acogida.

Este proyecto pretende visibilizar y generar un encuentro a través de los testimonios de las personas refugiadas en nuestro país.



AUTORÍA

Linda Vitolo. Artista poliédrica, enfoca sus trabajos a la creación e interpretación de espectáculos de teatro (mimo, *clown*, títeres), así como al diseño y confección de vestuario teatral, títeres y máscaras. Licenciada y Doctorada en Historia del Teatro en la Universidad de Bologna y diplomada en mimo en Nápoles en Iera Project. Completa su formación, en España, estudiando *clown*, vestuario teatral y pedagogía teatral. Estudia máscara de Commedia dell'arte con Donato Sartori, posteriormente estudia en Indonesia arte, música y teatro de sombras. Ha trabajado en la realización y organización de *performances* y talleres en España, Italia, Turquía, Irlanda e Indonesia.

Anna Estellés. Creadora en el ámbito de las artes escénicas, investigadora en el campo del movimiento y artista visual. Fundadora de Akar Studio y directora de Akar Dance Theatre Company en Indonesia. Formada en Teatro Físico con los últimos asistentes de Etienne Decroux, Danza-Teatro con Mercé Boronat, en Butoh con diferentes coreógrafos tales como Yumiko Yushioka, Kudo Taketeru y posteriormente completa su formación en Danza Tradicional de Indonesia en la Universidad de Yogyakarta, Diplomada en Danza Movimiento Terapia. Ha trabajado en numerosos proyectos artísticos con diferentes artistas en España, Indonesia e Inglaterra.









→ L'objecte cal·ligràfic sonor. Definició i anàlisi

Berio Molina Quiroga

Museu de Belles Arts de Castelló
Febrer - juny 2019

www.beriomolina.com

VAL

L'objecte cal·ligràfic sonor. Definició i anàlisi és un projecte que s'emmarca en el treball acadèmic de doctorat de l'artista, en què a partir de l'experimentació cal·ligràfica i l'acció sonora en la cal·ligrafia l'artista investiga com sonen les lletres en escriure i quins llenguatges estètics i sonors s'extrauen de l'acció cal·ligràfica.

Per a això, desplega un alfabet a mig camí entre la poesia i l'assaig, que s'enfoca des de punts de vista com la física, l'art sonor, l'art d'acció, l'absurd i l'humor. El projecte inclou una sèrie de cal·ligrafies i seccions de lletres en les seues fases d'escriptura, així com una sèrie de registres sonors en reproduir les grafies en què cada *Setra*, com així les defineix l'autor, es converteix en un bucle infinit que conforma una singular i imaginativa biblioteca de *samples* per a la creació sonora.

La residència d'investigació suposa un aprofundiment d'aquest treball. Els resultats del procés creatiu es comparteixen a la sala d'actes del Museu de Belles Arts de Castelló en una acció performativa en què, acompanyats per un llapis sonor i una pantalla, es donen a conèixer els sons i les grafies desenvolupats durant la residència d'investigació, i que formen part d'una publicació.



AUTORIA

Berio Molina (Fonsagrada, 1979) és un artista format a la Facultat de Belles Arts de Pontevedra, a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona i al R.I.T. Rochester Institute of Technology de Nova York, on va presentar la tesi "Augmented Sound" (So augmentat), sobre interacció sonora amb objectes físics. La seua activitat gira al voltant de l'art sonor, d'acció i interacció. Va formar part de diversos col·lectius com el grup d'art i acció Flexo, el col·lectiu lligat al *paisaxismo* sonor escuchar.org o el col·lectiu d'art i acció lliure Alg-a. Amb Isaac Cordal administra el *netabel* Alg-la, segell discogràfic en la xarxa d'art sonor.

El objeto caligráfico sonoro. Definición y análisis es un proyecto que se enmarca en el trabajo académico de doctorado del artista, donde a partir de la experimentación caligráfica y la acción sonora en la caligrafía, el artista investiga cómo suenan las letras al escribirse y qué lenguajes estéticos y sonoros se extraen de la acción caligráfica.

Para ello, despliega un alfabeto a medio camino entre la poesía y el ensayo, que se enfoca desde puntos de vista como la física, el arte sonoro, el arte de acción, el absurdo y el humor. El proyecto incluye una serie de caligrafías y secciones de letras en sus fases de escritura, así como una serie de registros sonoros al reproducir las grafías donde cada *Setra*, como así las define el autor, se convierte en un bucle infinito, conformando una singular e imaginativa biblioteca de *samples* para la creación sonora.

La residencia de investigación supone una profundización de este trabajo, los resultados del proceso creativo se comparten en el Salón de Actos del Museu de Belles Arts de Castelló en una acción performática donde, acompañados por un lápiz sonoro y una pantalla, se dan a conocer los sonidos y las grafías desarrolladas durante la residencia de investigación, y que forman parte de una publicación.

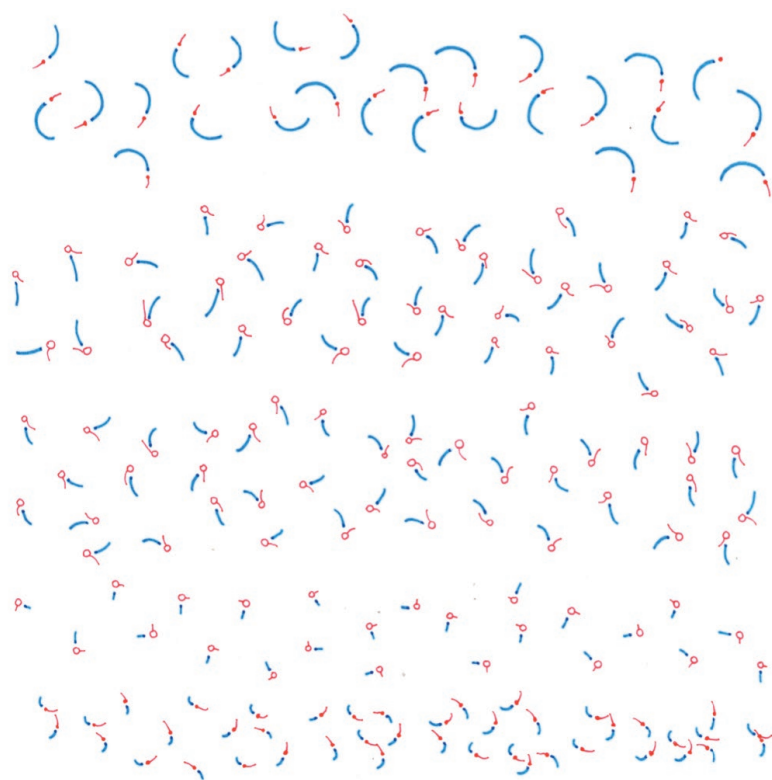


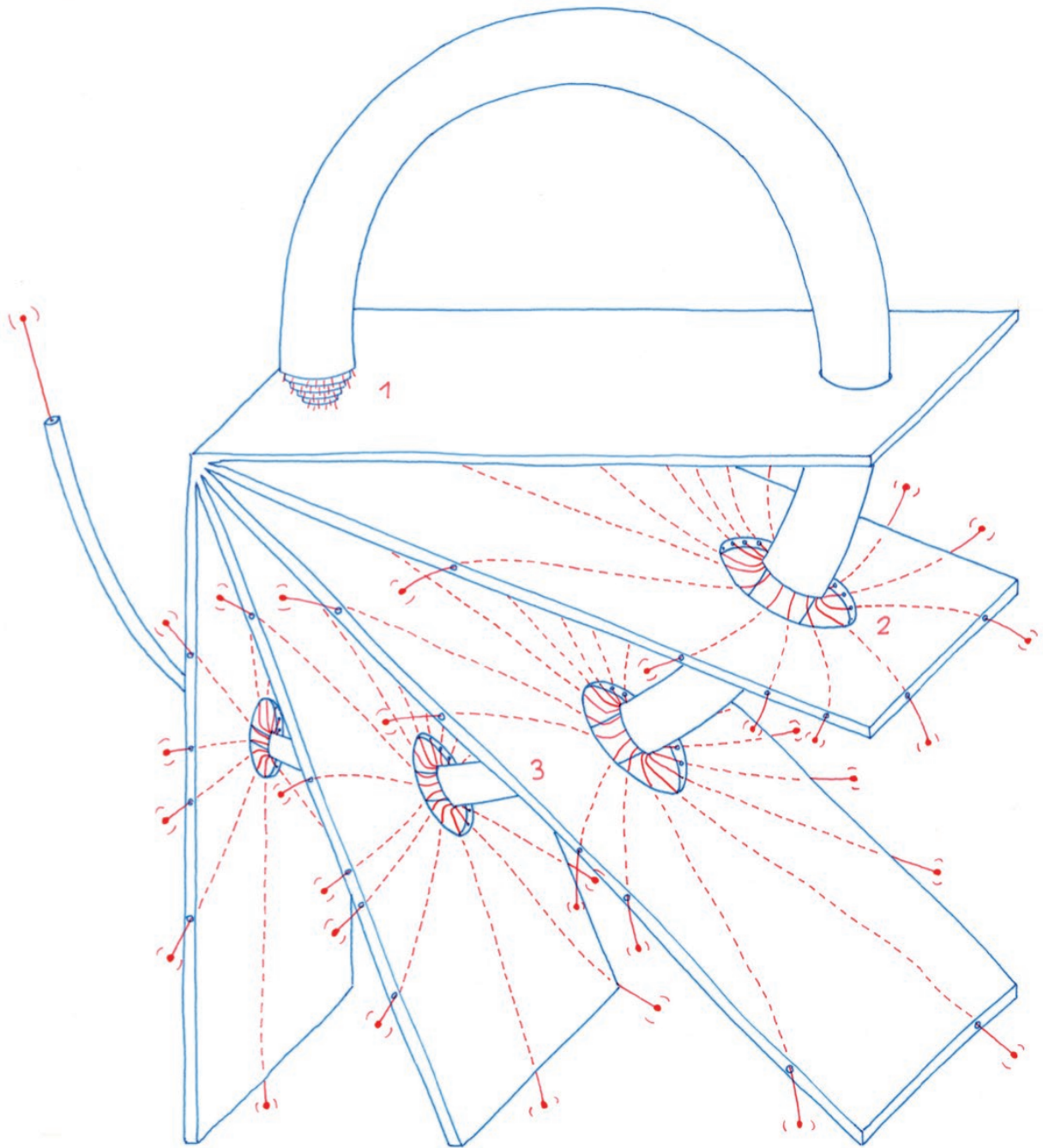
AUTORÍA

Berio Molina (Fonsagrada, 1979) es un artista formado en la Facultad de Bellas Artes de Pontevedra, en la Universidad Pompeu Fabra de Barcelona y en el R.I.T. Rochester Institute of Technology de Nueva York, donde presentó la tesis *Augmented Sound* (Sonido aumentado), sobre interacción sonora con objetos físicos. Su actividad gira alrededor del arte sonoro, de acción e interacción. Formó parte de diversos colectivos como el grupo de arte y acción Flexo, el colectivo ligado al *paísaxismo* sonoro escuchar.org o el colectivo de arte y acción libre Alg-a. Junto a Isaac Cordal administra el *netabel* Alg-la, sello discográfico en la red de arte sonoro.









→ Raïm

Estela Sanchis

Museu de Belles Arts de Castelló
Febrer - juny 2019

www.raim.es
www.estelasanchis.com

VAL

El setembre de 2017 naix la plataforma *Raïm* amb l'objectiu d'impulsar la fotografia de la Comunitat Valenciana. La intenció no és només formar una xarxa que permeta la difusió de la feina d'artistes nascuts o residents a la Comunitat Valenciana, sinó crear un espai d'incubació del pensament al voltant de la imatge, un lloc que instigue l'intercanvi i la col·laboració entre artistes, agents culturals i el públic en general.

La matriu de *Raïm* és un arxiu en línia que recull el treball d'autor_s de curt i mitjà recorregut el punt en comú dels quals és l'ús de la fotografia com a mitjà principal. En l'actualitat la base de dades compta amb al voltant de 50 fotògraf_s i va creixent cada dia.

Al llarg dels quatre mesos en el programa Cultura Resident al Museu de Belles Arts de Castelló es desenvolupen dues línies d'investigació. La primera consisteix a completar la informació de l'arxiu tractant d'arribar al major nombre de fotògraf_s i artistes visuals que s'emmarquen dins del que podríem anomenar la fotografia contemporània. En una es planteja completar la informació fent un mapatge de tots els moviments que estan sorgint entorn de la fotografia en la nostra comunitat. Cada vegada apareixen més festivals, col·lectius, projectes culturals, revistes, que sorgeixen de manera independent. La nostra comunitat és molt fèrtil en el panorama de la creació fotogràfica i es considera fonamental crear una xarxa de col·laboració entre tots els seus agents.

La segona línia d'investigació consisteix en la programació d'un o diversos esdeveniments que servisquen de resum i posada en comú de tots aquests moviments que estan sorgint. La idea és elaborar un programa al voltant de tres punts: difusió de treballs d'artistes locals; difusió de propostes d'agents locals; *networking* i fòrum de discussió d'estratègies per a seguir a curt i mitjà termini.

Segons afirma Estela, el programa Cultura Resident permet afermar les bases d'un projecte que ha de continuar molt més enllà del marc de la residència.



AUTORIA

Estela Sanchis és llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València. En 2016 finalitza els seus estudis de màster en Fotografia, Art i Tècnica a la mateixa universitat. Treballa principalment amb la fotografia, centrant-se en les relacions entre desconeguts i els diferents mecanismes de voyeurisme en la societat actual.

En l'actualitat compagina la seua producció artística amb la gestió de la plataforma *Raïm*, arxiu de fotògrafs i artistes visuals de la Comunitat Valenciana. En paral·lel realitza els estudis de doctorat en Art: Producció en Investigació a la Universitat Politècnica de València.

En septiembre de 2017 nace la plataforma *Raïm* con el objetivo de impulsar la fotografía de la Comunidad Valenciana. La intención no es sólo formar una red que permita la difusión del trabajo de artistas nacidos o residentes en la comunidad, sino crear un espacio de incubación del pensamiento entorno a la imagen, un lugar que instigue el intercambio y la colaboración entre artistas, agentes culturales y el público en general.

La matriz de *Raïm* es un archivo online que recoge el trabajo de autor_s de corto y medio recorrido cuyo punto en común es el uso de la fotografía como medio principal. En la actualidad la base de datos cuenta con alrededor de 50 fotógraf_s, y va creciendo cada día.

A lo largo de los cuatro meses en el programa Cultura Resident en el Museu de Belles Arts de Castelló se desarrollan dos líneas de investigación. La primera consiste en completar la información del archivo tratando de llegar al mayor número de fotógraf_s y artistas visuales que se enmarquen dentro de lo que podríamos llamar la fotografía contemporánea. A la par, se plantea completar la información realizando un mapeo de todos los movimientos que están surgiendo entorno a la fotografía en nuestra comunidad. Cada vez aparecen más festivales, colectivos, proyectos culturales, revistas, que surgen de manera independiente. Nuestra comunidad es muy fértil en el panorama de la creación fotográfica y se considera fundamental crear una red de colaboración entre todos sus agentes.

La segunda línea de investigación consiste en la programación de varios eventos que sirven de resumen y puesta en común de todos estos movimientos que están surgiendo. La idea es elaborar un programa en torno a tres puntos: difusión de trabajos de artistas locales; difusión de propuestas de agentes locales; *networking* y foro de discusión de estrategias a seguir a corto y medio plazo.

Según afirma Estela, el programa Cultura Resident permite afianzar las bases de un proyecto que debe continuar mucho más allá del marco de la residencia.



AUTORÍA

Estela Sanchis es licenciada en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de València. En 2016 finaliza sus estudios de Máster en Fotografía, Arte y Técnica en la misma universidad. Trabaja principalmente con la fotografía, centrándose en las relaciones entre desconocidos, y los distintos mecanismos de voyeurismo en la sociedad actual.

En la actualidad compagina su producción artística con la gestión de la plataforma *Raïm*, archivo de fotógrafos y artistas visuales de la Comunidad Valenciana. En paralelo realiza los estudios de doctorado en Arte: Producción en Investigación en la Universidad Politécnica de València.

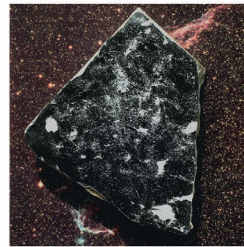
Artistas



Alberto Feijóo



Albert Martínez



Amanda Moreno



Ana Peixet



Bárbara Traver



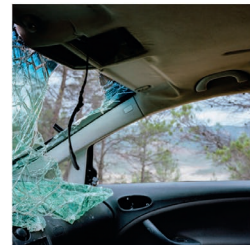
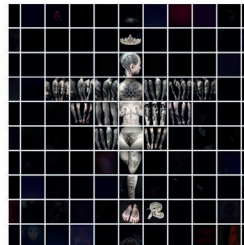
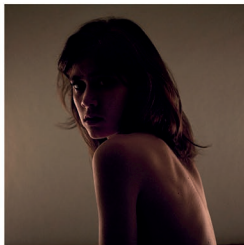
Carmen Gray



Cayetano Bravo



Clara Bleda



SHARE







→ 74 °C

Aproximació a la cultura material des de l'entorn digital a partir de la col·lecció de ceràmica valenciana del Museu de Belles Arts de Castelló.

Hyper Studio

Museu de Belles Arts de Castelló
Abril - juny 2019

www.hyperstudio.es



AUTORIA

HYPER STUDIO és un estudi creatiu centrat en el disseny d'experiències interactives que relacionen els àmbits físic i virtual. Els seus projectes investiguen la relació entre l'individu i el seu entorn tecnològic, ja siga mitjançant el moviment del cursor en una pantalla o del cos en un espai.

HYPER STUDIO va ser fundat en 2016 per Cristóbal Baños (Múrcia, 1995) i Diego Iglesias (Madrid, 1992). Cristóbal és expert en disseny per a nous mitjans i entorn digital, especialment dispositius interactius, desenvolupador i professor que opera entre els àmbits físic i digital. Diego és arquitecte, gestor cultural, comunicador, investigador, professor i dissenyador interdisciplinari que opera entre ells àmbits físic i digital.

El seu treball ha estat presentat a "Uncertainty" Pavelló d'Espanya de la Biennal d'Arquitectura de Venècia 2020, Semana del Arte de Madrid 2020, Madrid Design Festival 2020, Casa Antillón x Casa Banchel 2019, Galeria Max Estrella 2019, Museu de Belles Arts de Castelló 2019, Swatch Creative Natives Festival 2018 i "Becoming" Pavelló d'Espanya de la Biennal d'Arquitectura de Venècia 2018, entre altres.

VAL

El museu ja no és un mausoleu o, almenys, sembla que vol deixar de ser-ho. Les lògiques narratives característiques de la cultura digital ens permet aproximar-nos d'una manera diferent a aquest núvol de relacions.

En l'entorn digital podem subvertir les lògiques lineals del recorregut en l'espai del museu per a aproximar-nos a la seua col·lecció d'una manera més lliure, seguint els nostres instints i interessos —cadascun els seus— en comptes dels que imposa la lògica museística.

Seguint aquestes lògiques, es planteja un projecte de recerca al voltant de les noves formes d'aproximació a la cultura material des de l'entorn digital. A partir de la col·lecció del Museu de Belles Arts de Castelló, en concret de la col·lecció de ceràmica valenciana, es planteja la creació d'una instal·lació interactiva per a explorar la relació entre les persones i aquests objectes.

Es digitalitza una selecció de peces de la col·lecció del museu mitjançant la tècnica d'escaneig en 3D. Una vegada obtinguts aquests models —rèpliques virtuals de les peces originals— s'introdueixen en un entorn virtual accessible mitjançant ulleres VR.

Seguint l'estructura de la natura morta clàssica, el visitant pot triar les peces que més li interessen i disposar-les en aquest entorn virtual tridimensional.

74 °C és la temperatura a què arriba la targeta gràfica de l'ordinador mentre reconstrueix les peces escanejades en 3D mitjançant la tècnica de fotogrametria. Lluny dels 1.000-1.300 °C necessaris per a la cocció de les peces ceràmiques, aquestes noves peces conformen una entitat en si mateixes. No són rèpliques del món físic, encara que estiguen construïdes a partir d'aquest. Són objectes nous amb materialitat i característiques pròpies. En aquest exercici de digitalització apareixen núvols de punts, vèrtexs amb coordenades, colors, malles, mapes de textura. Una mena d'"anatomia" de l'objecte virtual que es retorna, de nou, al món físic mitjançant una instal·lació multimèdia formada per tèxtils sintètics, impressions plàstiques, pantalles HD i ulleres de realitat virtual.

El museo ya no es un mausoleo o, por lo menos, parece que quiere dejar de serlo. Las lógicas narrativas características de la cultura digital nos permiten aproximarnos de una forma diferente a esta nube de relaciones.

En el entorno digital podemos subvertir las lógicas lineales del recorrido en el espacio del museo para aproximarnos a su colección de una forma más libre, siguiendo nuestros instintos e intereses —cada uno los suyos— en vez de los impuestos por la lógica museística.

Siguiendo estas lógicas, se plantea un proyecto de investigación en torno a las nuevas formas de aproximación a la cultura material desde el entorno digital. A partir de la colección del Museu de Belles Arts de Castelló, en concreto de la colección de cerámica valenciana, se plantea la creación de una instalación interactiva para explorar la relación entre las personas y estos objetos.

Se digitaliza una selección de piezas de la colección del museo mediante la técnica de escaneado en 3D. Una vez obtenidos estos modelos -réplicas virtuales de las piezas originales- se introducen en un entorno virtual accesible mediante gafas VR.

Siguiendo la estructura del bodegón clásico, el visitante puede elegir las piezas que más le interesen y disponerlas en este entorno virtual tridimensional.

74°C es la temperatura que alcanza la tarjeta gráfica del ordenador mientras re-construye las piezas escaneadas en 3D mediante la técnica de fotogrametría. Lejos de los 1000-1300°C necesarios para la cocción de las piezas cerámicas, estas nuevas piezas conforman una entidad en sí mismas. No son réplicas del mundo físico, aunque estén construidas a partir de él. Son objetos nuevos con materialidad y características propias. En este ejercicio de digitalización aparecen nubes de puntos, vértices con coordenadas, colores, mallas, mapas de textura. Una suerte de 'anatomía' del objeto virtual que se devuelve, de nuevo, al mundo físico mediante una instalación multi-media compuesta por textiles sintéticos, impresiones plásticas, pantallas HD y gafas de realidad virtual.



AUTORÍA

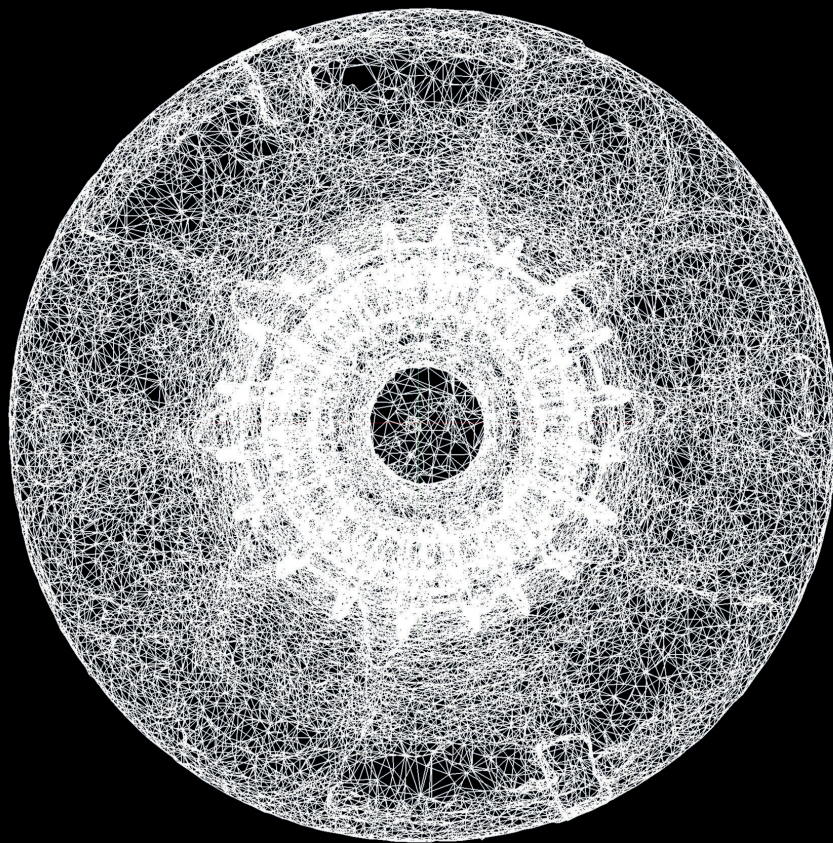
HYPER STUDIO es un estudio creativo centrado en el diseño de experiencias interactivas que relacionen lo físico y lo virtual. Sus proyectos investigan la relación entre el individuo y su entorno tecnológico, ya sea mediante el movimiento del cursor en una pantalla o del cuerpo en un espacio.

HYPER STUDIO fue fundado en 2016 por Cristóbal Baños (Murcia, 1995) y Diego Iglesias (Madrid, 1992). Cristóbal es experto en diseño para nuevos medios y entorno digital, especialmente dispositivos interactivos, desarrollador y profesor que opera entre lo físico y lo digital. Diego es arquitecto, gestor cultural, comunicador, investigador, profesor y diseñador interdisciplinar que opera entre lo físico y lo digital.

Su trabajo ha sido presentado en 'Uncertainty' Pabellón de España de la Bienal de Arquitectura de Venecia 2020, Semana del Arte de Madrid 2020, Madrid Design Festival 2020, Casa Antillón x Casa Banchel 2019, Galería Max Estrella 2019, Museu de Belles Arts de Castelló 2019, Swatch Creative Natives Festival 2018 y 'Becoming' Pabellón de España en la Bienal de Arquitectura de Venecia 2018, entre otros.









→ Expressions de ramaderia extensiva

Lorena Mulet
i Marco Ranieri

Museu de Belles Arts de Castelló
Abril - juny 2019

www.facebook.com/expressionsdelaramaderiaextensiva

VAL

La ramaderia extensiva és un model de gestió del territori que busca l'equilibri entre l'aprofitament dels recursos naturals i la supervivència de l'ecosistema en què s'aplica. Durant mil·lennis, els humans l'han adaptat als seus diferents hàbitats donant lloc a una riquesa paisatgística i cultural a escala planetària.

En aquest context historicogeogràfic, la llana i la transhumància van ser els eixos vitals de moltes de les nostres comarques durant els segles XV, XVI i XVII. Des de llavors, l'activitat agrària ha anat en descens, però encara queden testimoniatges d'aquells anys d'aprofitament ramader. Una de les seues expressions, el pasturatge, ha construït molts dels paisatges de les nostres comarques al llarg de segles, especialment a la província de Castelló. Els seus territoris són travessats per 6.536 km de vies pecuàries, on encara podem trobar transhumants en algunes.

La ramaderia extensiva ajuda a controlar el perill d'incendis alhora que aporta matèria orgànica, fomenta la biodiversitat i fixa CO₂. També promou sinèrgies entre els agents del territori: amb les artesanes que treballen en la recuperació del teixit de llana local i l'elaboració de formatges.

Des de l'agroecologia, els éssers humans i els ecosistemes segueixen coevolucionant i perfilant els territoris en els quals habitem: la continuïtat d'aquesta pràctica històrica permet la fixació de la població en el medi rural i manté les dinàmiques naturals de l'entorn, especialment important en l'actual context de despoblament rural i canvi climàtic global.

El procés, documentat en un llibre fotogràfic, proposa una acció-investigació en la qual es recorren les vies pecuàries que van des de la mar (Baix Maestrat) fins a la muntanya (Alt Maestrat), endinsant-se en paratges naturals de gran importància cultural. A través d'aquest recorregut a peu es fa una primera aproximació *in situ* de les línies que dirigeixen la investigació.

La investigació *Expressions de ramaderia extensiva* té com a objectiu documentar i mostrar la importància de les activitats vinculades a la ramaderia extensiva en la construcció del territori: la seua biodiversitat, les seues comunitats humanes, el seu paisatge cultural. Tots aquests elements es veuen representats en un mapatge en línia que confecciona un arxiu virtual.



AUTORIA

Marco Ranieri (Itàlia) és un artista actiu en l'àmbit nacional i internacional, implicat en projectes de creació contemporània de relleu cultural en museus, centres de creació, institucions públiques i privades.

Lorena Mulet és arquitecta paisatgista. S'ha format sobre tècniques constructives amb materials naturals i combina el paisatgisme amb la restauració ecològica. És activista de l'associació de defensa del territori *Per l'Horta*.

Com a col·lectiu s'han centrat en les relacions que s'estableixen entre els éssers humans i el seu territori: en el diàleg amb l'entorn, els seus agents i les seues energies creadores. En particular aprofundeix en els conceptes d'empatia i interdependència.

La ganadería extensiva es un modelo de gestión del territorio que busca el equilibrio entre el aprovechamiento de los recursos naturales y la supervivencia del ecosistema donde se aplica. Durante milenios, los humanos lo han adaptado a sus diferentes hábitats dando lugar a una riqueza paisajística y cultural a nivel planetario.

En este contexto histórico-geográfico, la lana y la trashumancia fueron los ejes vitales de muchas de nuestras comarcas durante los siglos XV, XVI y XVII. Desde entonces, la actividad agraria ha ido en descenso, pero aún quedan testimonios de aquellos años de aprovechamiento ganadero. Una de sus expresiones, el pastoreo, ha construido muchos de los paisajes de nuestras comarcas a lo largo de siglos, especialmente en la provincia de Castellón. Sus territorios son atravesados por 6536 km de vías pecuarias, donde todavía podemos encontrar trashumantes en algunas de ellas.

La ganadería extensiva ayuda a controlar el peligro de incendios a la vez que aporta materia orgánica, fomenta la biodiversidad y fija CO₂. También promueve sinergias entre los agentes del territorio: con las artesanas que trabajan en la recuperación del tejido de lana local y la elaboración de quesos.

Desde la agroecología, los seres humanos y los ecosistemas siguen coevolucionando y perfilando los territorios en los que habitamos: la continuidad de esta práctica histórica permite la fijación de la población en el medio rural y mantiene las dinámicas naturales del entorno, especialmente importante en el actual contexto de despoblamiento rural y cambio climático global.

El proceso, documentado en un libro fotográfico, propone una acción-investigación en la que se recorren las vías pecuarias que van desde el mar (Baix Maestrat) a la montaña (Alt Maestrat), adentrándose en parajes naturales de gran importancia cultural. A través de este recorrido a pie, se hace una primera aproximación *in situ* de las líneas que dirigen la investigación.

La investigación *Expresiones de ganadería extensiva* tiene como objetivo documentar y mostrar la importancia de las actividades vinculadas a la ganadería extensiva en la construcción del territorio: su biodiversidad, sus comunidades humanas, su paisaje cultural. Todos estos elementos se ven representados en un mapeo online que confecciona un archivo virtual.



AUTORÍA

Marco Ranieri (Italia) es un artista activo en el ámbito nacional e internacional, implicado en proyectos de creación contemporánea de relieve cultural en museos, centros de creación, instituciones públicas y privadas.

Lorena Mulet es arquitecta paisajista. Se ha formado sobre técnicas constructivas con materiales naturales y combina el paisajismo con la restauración ecológica. Es activista de la asociación de defensa del territorio *Per L'Horta*.

Como colectivo se han centrado en las relaciones que se establecen entre los seres humanos y su territorio: en el diálogo con el entorno, sus agentes y sus energías creadoras. En particular profundiza los conceptos de empatía e interdependencia.









→ Espai Intermedi

Agustin Serisuelo

Menador Espai Cultural de Castelló
Setembre - desembre 2020

www.agustinserisuelo.com

VAL

Espai Intermedi conforma un projecte d'investigació sobre la construcció i representació del paisatge contemporani, concretament el paisatge perifèric de la ciutat de Castelló i els seus terrenys erms que dibuixen el límit i delimiten la forma exterior de la ciutat. Territoris entesos com a llocs estancats en el temps i condemnats a una espera especulativa fins a concloure el seu desenvolupament urbanístic interromput, llocs que viuen al marge de la lògica capitalista.

L'experimentació del lloc adquireix un marcat protagonisme i el projecte es transforma en un exercici de recórrer i representar aquests territoris acotats, amb la intenció de comprendre'ls des de l'experiència pròpia. L'objectiu principal és cartografiar aquests territoris utilitzant la fotografia com a mitjà d'anàlisi per a representar la seua naturalesa precària.

El projecte pretén materialitzar-se en una presentació pública sobre el desenvolupament de la investigació, mostrant el conjunt d'elements significatius per al procés d'estudi que parteixen des dels documents oficials utilitzats en els exercicis fotogràfics realitzats. El contingut del projecte es materialitzarà en una publicació amb format de mapa des de la nostra experiència amb la finalitat de fer-los presents per a la societat.

Un projecte que té com a fi reflexionar sobre les conseqüències sociopolítiques de les planificacions urbanístiques, com canvien el lloc i la nostra perfecció per a analitzar com això afecta la relació entre l'individu i la perifèria de la seua ciutat.



AUTORIA

Agustín Serisuelo (Betxí, Castelló) és un artista multidisciplinari que treballa amb la imatge fotogràfica i el seu qüestionament ontològic des de plantejaments escultòrics i formals.

La interpretació experiencial del territori és la motivació que estructura la seua pràctica artística, des d'un marcat interès pel paisatge contemporani i les seues connotacions com a element vertebrador d'identitat social. Una metodologia de treball entorn de la memòria associada al lloc, qüestionant la naturalesa del que percebem en el paisatge entès com a construcció cultural, un posicionament crític del territori entès com a resultat polític.

Espacio intermedio conforma un proyecto de investigación sobre la construcción y representación del paisaje contemporáneo, concretamente el paisaje periférico de la ciudad de Castellón y sus terrenos baldíos que dibujan el límite y delimitan la forma exterior de la ciudad. Territorios entendidos como lugares estancados en el tiempo y condenados a una espera especulativa hasta concluir su desarrollo urbanístico interrumpido, lugares que viven al margen de la lógica capitalista.

La experimentación del lugar adquiere un marcado protagonismo y el proyecto que se transforma en un ejercicio de recorrer y representar estos territorios acotados, con la intención de comprenderlos desde la propia experiencia. El objetivo principal es cartografiar estos territorios utilizando la fotografía como medio de análisis para representar su naturaleza precaria.

El proyecto pretende materializarse en una presentación pública sobre el desarrollo de la investigación, mostrando el conjunto de elementos significativos para el proceso de estudio que parten desde los documentos oficiales utilizados a los ejercicios fotográficos realizados. El contenido del proyecto se materializa en una publicación con formato de mapa desde nuestra experiencia con la finalidad de hacerlos presentes para la sociedad.

Un proyecto que tiene como fin el reflexionar sobre las consecuencias sociopolíticas de las planificaciones urbanísticas, como cambian el lugar y nuestra perfección para analizar como esto afecta en la relación entre el individuo y la periferia de su ciudad.

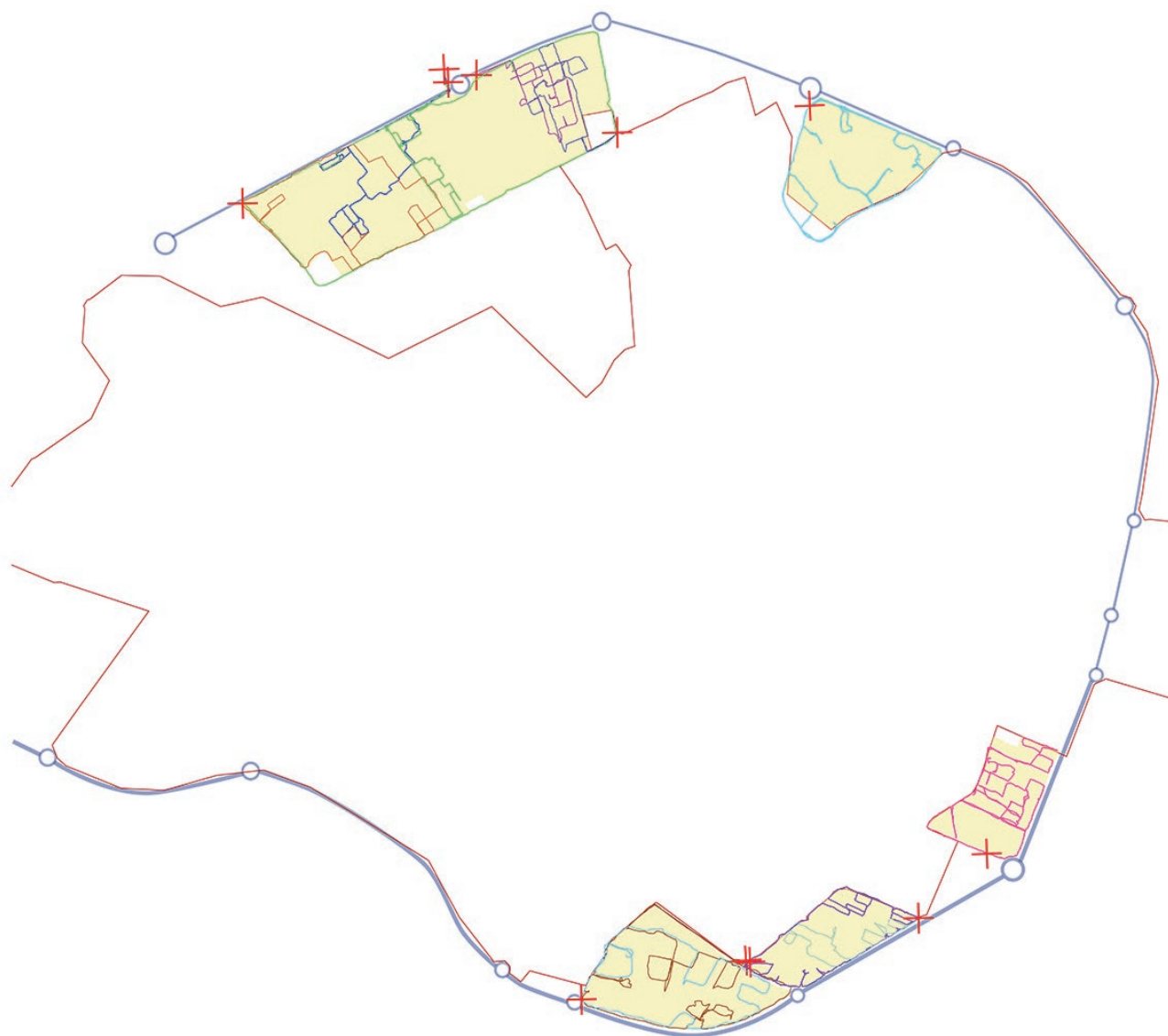


AUTORÍA

Agustín Serisuelo (Betxí, Castelló), artista multidisciplinar que trabaja con la imagen fotográfica y su cuestionamiento ontológico desde planteamientos escultóricos y formales.

La interpretación experiencial del territorio es la motivación que estructura su práctica artística, desde un marcado interés por el paisaje contemporáneo y sus connotaciones como elemento vertebrador de identidad social. Una metodología de trabajo entorno a la memoria asociada al lugar, cuestionando la naturaleza de lo que percibimos en el paisaje entendido como construcción cultural, un posicionamiento crítico del territorio entendido como resultado político.







“El espacio residual es deudor de una forma de gestión,
en cuanto que espacio abandonado, por lo general
procede del principio de ordenamiento.”



Vegetación ruderal

Las plantas ruderales son las que aparecen en hábitats muy alterados por la acción humana, como bordes de caminos, campos de cultivos o zonas urbanas.

→ Dones creadores a Castelló

Irene Gras Cruz

Menador Espai Cultural de Castelló
Octubre - desembre 2020

www.irenegrascruz.com

VAL

Dones creadores a Castelló és un projecte que naix de la necessitat d'investigar i crear un arxiu de dones artistes relacionades amb la província de Castelló, a través de diferents entrevistes i estudis.

Després de la poca presència femenina en els discursos "oficials" durant els segles XIX i XX, actualment es posa en qüestió la presència, real, de les dones artistes. Potser no van existir? Per què el major expositor d'art de la província no va comptar amb cap peça realitzada per una dona artista fins a l'any 2009? I per què la primera i única adquisició duta a terme pel Museu de Belles Arts de Castelló d'una obra signada per una dona és de 2017?

A través d'aquesta proposta es busca donar una resposta al buit al qual s'enfronten les dones artistes a Castelló, gràcies a un estudi que pretén reconèixer-les, reconèixer la seua tasca i trajectòria, per a abandonar l'anonimat i el silenci i deixar arrere l'ostracisme artístic al qual van ser confinades. Aquesta és una situació que resulta anacrònica en ple segle XXI, i que necessita exposar-se per a abordar altres qüestions, com saber quantes dones artistes hi ha a Castelló, si es dediquen exclusivament a l'art, com concilien la seua vida familiar amb la professional, etc.

En aquest sentit, la investigació gira al voltant de revelar unes certes incògnites que es plantegen: la poca presència femenina als museus de Castelló es deu al seu desconeixement o al fet que realment no hi havia cap dona artista? En quin context van haver de desenvolupar la seua trajectòria artística? Van tindre les mateixes oportunitats? Se'ls brindava la mateixa visibilitat i suport institucional? Hi ha un període o moviment en el qual la dona artista haja tingut una major presència i/o reconeixement a la província de Castelló? Podien treballar al seu poble i/o ciutat natal o es veien obligades a l'exili? En l'actualitat es fan exposicions de dones artistes de la província? Quantes dones es poden dedicar exclusivament a la seua carrera artística?

La raó per la qual cal dur a terme aquesta investigació, materialitzada en la pàgina web del projecte, és recuperar i valorar la trajectòria de diverses artistes que han sigut ocultes i/o silenciades dins del món de l'art de la província de Castelló. En definitiva, qüestionar i esbrinar les raons que expliquen per què la dona artista no ha tingut la presència i el suport institucional dels seus col·legues masculins i donar visibilitat al treball intergeneracional, independentment del seu estil i tècnica.



AUTORIA

Irene Gras Cruz (Castelló) és doctora en Història de l'Art i vicepresidenta de l'Associació Valenciana de Crítics d'Art. Així mateix, ha col·laborat amb diferents institucions i centres d'art com ara l'Institut Valencià de Cultura o el Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, l'Espai d'Art Contemporani de Castelló, el Museu de Belles Arts de Castelló o el Museu d'Art Contemporani Vicente Aguilera Cerni, entre altres. També participa activament en diverses publicacions. En l'actualitat organitza i coordina diverses activitats, una tasca que, juntament amb la d'investigadora i crítica d'art, compagina amb el comissariat d'exposicions i la mediació cultural.

Dones creadores a Castelló es un proyecto que nace de la necesidad de investigar y crear un archivo de mujeres artistas relacionadas con la provincia de Castelló, a través de diferentes entrevistas y estudios.

Tras la poca presencia femenina en los discursos “oficiales” durante los siglos XIX y XX, actualmente se pone en cuestión la presencia, real, de las mujeres artistas. ¿Acaso no existieron? ¿Por qué el mayor expositor de arte de la provincia no contó con ninguna pieza realizada por una mujer artista hasta el año 2009? ¿Y por qué la primera y única adquisición llevada a cabo por el Museo de Belles Arts de Castelló de una obra firmada por una mujer es de 2017?

A través de esta propuesta se busca dar una respuesta al vacío al que se enfrentan las mujeres artistas en Castelló, gracias a un estudio que pretende reconocerlas, reconocer su labor y trayectoria, abandonando así el anonimato y el silencio, dejando atrás el ostracismo artístico al que fueron confinadas. Esta es una situación que se revela anacrónica en pleno siglo XXI, y que necesita exponerse para abordar otras cuestiones como, saber cuántas mujeres artistas hay en Castelló, si se dedican exclusivamente al arte, cómo concilian su vida familiar con la profesional, etc.

En este sentido, la investigación gira en torno a desvelar ciertas incógnitas que se plantean: ¿La poca presencia femenina en los museos de Castelló se debe a su desconocimiento o a que verdaderamente no había ninguna mujer artista? ¿En qué contexto tuvieron que desarrollar su trayectoria artística? ¿Tuvieron las mismas oportunidades? ¿Se les brindaba la misma visibilidad y apoyo institucional? ¿Existe un periodo o movimiento en el cual la mujer artista haya tenido una mayor presencia y/o reconocimiento en la provincia de Castelló? ¿Podían trabajar en su pueblo y/o ciudad natal o se veían obligadas a exiliarse? ¿En la actualidad se realizan exposiciones de mujeres artistas de la provincia? ¿Cuántas mujeres se pueden dedicar exclusivamente a su carrera artística?

La razón por la cual es necesario llevar a cabo esta investigación, materializada en la página web del proyecto, es recuperar y valorar la trayectoria de varias artistas que han sido ocultas y/o silenciadas dentro del mundo del arte de la provincia de Castelló. En definitiva, cuestionar y averiguar las razones del porqué la mujer artista no ha tenido la misma presencia y apoyo institucional de sus colegas masculinos y visibilizar el trabajo intergeneracional, independientemente de su estilo y técnica.



AUTORÍA

Irene Gras Cruz (Castelló) es doctora en Historia del Arte y vicepresidenta de la Asociación Valenciana de Críticos de Arte. Asimismo, ha colaborado con distintas instituciones y centros de arte como el Institut Valencià de Cultura o el Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, el Espai d'Art Contemporani de Castelló, el Museu de Belles Arts de Castelló o el Museu d'Art Contemporani Vicente Aguilera Cerni entre otros, así como participa activamente en diversas publicaciones. En la actualidad, organiza y coordina diversas actividades, una labor, que junto la de investigadora y crítica de arte, compagina con el comisariado de exposiciones y la mediación cultural.





DONES
CREA•
DORES
— CAS
TELLÓ



→ La gota de llet

Dides i lactàncies mercenàries.

La Estridente (Irati Cano Alkain i Maria Laura Rios G.)

Menador Espai Cultural de Castelló
Setembre - octubre de 2020

www.instagram.com/laestridente/

↓

AUTORIA

Irati Cano Alkain i Maria Laura Rios G. conformen el binomi La Estridente. Es coneixen en 2018 a l'Elías Querejeta Zine Eskola i després d'acabar la seua formació decideixen associar-se per a crear un espai de creació i reflexió crítica al voltant del lloc de la dona en el treball i la cultura. L'absència d'oportunitats i la precarietat laboral en el camp de l'art i el cinema les ha impulsat a treballar de manera autònoma per a generar i concretar projectes editorials i visuals propis.

Irati Cano Alkain (Donostia). És tècnica en Laboratori d'Imatge (2012) i superior en Realització de Projectes Audiovisuals i Espectacles a Escivi (2014). Conclou en 2016 el màster Videolab de Creació Audiovisual Contemporània a l'Escola Lens de Madrid. Realitza el màster en Documental Creatiu a la Universitat Autònoma de Barcelona gràcies a la beca d'estudis especialitzats de la Diputació de Guipúscoa (2017) amb la pel·lícula documental *Buenos días España* (2017), programada i premiada en diferents festivals. Finalitza els seus estudis amb el postgrau en Arxiu, Restauració i Preservació del Patrimoni Cinematogràfic i Audiovisual a l'Elías Querejeta Zine Eskola.

Maria Laura Ríos García (Buenos Aires). Llicenciada en Arts per la Universitat de Buenos Aires (2006). Va concloure en 2019 el postgrau en Arxiu, Restauració i Preservació del Patrimoni Cinematogràfic i Audiovisual a l'Elías Querejeta Zine Eskola. Durant la seua residència a Donostia va fer estades temporals com a arxivera audiovisual a la Filmoteca Basca-Euskadiko Filmategia i al Departament Tècnic de la 68a edició de Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià (SSIFF). Entre 2008 i 2009 va ser professora a la Facultat de Disseny i Comunicació de la Universitat de Palermo a l'Argentina.

VAL

La proposta d'investigació del col·lectiu La Estridente pretén ser una aportació a la reflexió sobre la representació i la construcció dels imaginaris visuals entorn de les nodrisses (o també anomenades mestresses de cria) a la regió de Castelló.

El projecte parteix d'una lectura que permet repensar l'arxiu ja no com un repositori de dades i estadístiques oficials, sinó com un espai d'inscripció dels sentiments d'aquells cossos femenins que es van dedicar a les pràctiques d'al·letament denominades lactàncies mercenàries o lactàncies a sou. Es tracta sobretot de la cerca dels vestigis de la memòria allà on l'absència de fonts sobre l'experiència vital de les nodrisses es torna recurrent.

Mancant diaris i memòries directes de les mestresses de cria, el projecte indaga en la producció (i reproducció) visual i en la tradició oral mitjançant el testimoniatge de dones que encara conserven records sobre la lactància mercenària per a la creació d'un registre "viu" de la paraula.

Treballant des de sabers i subjectivitats compartides, i per a la posada en marxa d'un laboratori de la rememoració de formes de vida que encara s'ignoren, la residència se suscita com un repte per a l'exercici d'estratègies de la memòria i l'organització del que Ann Cvetkovich anomena un arxiu de sentiments.

El projecte s'ha centrat en la cerca, recopilació i selecció d'imatges d'arxiu (Arxiu de la Diputació de Castelló i Arxiu General i Fotogràfic de la Diputació de València) i documents oficials relacionats amb la pràctica de la lactància assalariada i de la lactància com una activitat solidària entre dones de la regió de Castelló de la Plana i voltants.

"Durant els dos mesos de la nostra estada a Castelló hem trobat registres documentals que donaven compte de les estructures de poder visuals i polítiques posades en joc a l'hora d'intentar disciplinar el cos de les dones lactants mitjançant estrictes reglamentacions morals i mèdiques. Dins de totes aquestes estructures burocràtiques de vigilància sobre les dones, especialment de les dones més desfavorides, a penes hem trobat rastres de la presència i de la veu de les nodrisses.

No obstant això, quasi al final de la nostra residència hem tingut l'oportunitat de recollir el testimoniatge oral d'una dona que va ser filla de llet. La seua experiència ens ha permès accedir a un relat històric i personal únic sobre altres maneres d'entendre els vincles de parentiu a partir de l'únic fluid corporal que és capaç d'alimentar el noutat: la llet de les dones.

Gràcies a la *La gota de llet*, el nostre horitzó de coneixement sobre la pràctica de la lactància i de la maternitat, i de les maternitats, s'ha ampliat per a continuar investigant les imatges i els imaginaris dels cossos lactants."

Els resultats del procés d'investigació han generat un entramat de materials gràfics, fotogràfics i audiovisuals que són el punt de partida per a la producció de contextos i narratives contraarxivístiques i despatriarcalitzades dels cossos femenins subalterns.

La propuesta de investigación del colectivo La Estridente pretende ser un aporte a la reflexión sobre la representación y la construcción de los imaginarios visuales en torno a las nodrizas (o también llamadas amas de cría) en la región de Castellón.

El proyecto parte de una lectura que permita repensar el archivo ya no como un repositorio de datos y estadísticas oficiales, sino como un espacio de inscripción de los sentimientos de aquellos cuerpos femeninos que se dedicaron a las prácticas de amamantamiento denominadas “lactancias mercenarias o lactancias a sueldo”. Se trata sobre todo de la búsqueda de los vestigios de la memoria allí donde la ausencia de fuentes sobre la experiencia vital de las nodrizas se vuelve recurrente. A falta de diarios y memorias directas de las amas de cría, el proyecto indaga en la producción visual y en la tradición oral mediante el testimonio social sobre la lactancia mercenaria.

Trabajando desde saberes y subjetividades compartidas, y para la puesta en marcha de un laboratorio de la rememoración de formas de vida que aún se ignoran, la residencia se suscita como un reto para el ejercicio de estrategias de la memoria y la organización de lo que Ann Cvetkovich llama un archivo de sentimientos.

El proyecto se ha centrado en la búsqueda, recopilación y selección de imágenes de archivo (Arxiu de la Diputació de Castelló y Arxiu General i Fotogràfic de la Diputació de València) y documentos oficiales relacionados con la práctica de la lactancia asalariada, y de la lactancia como una actividad solidaria entre mujeres de la región de Castellón de la Plana y alrededores.

“Durante los dos meses de nuestra estancia en Castellón, hemos encontrado registros documentales que daban cuenta de las estructuras de poder visuales y políticas puestas en juego a la hora de intentar disciplinar el cuerpo de las mujeres lactantes mediante estrictas reglamentaciones morales y médicas. Dentro de todas estas estructuras burocráticas de vigilancia sobre las mujeres, especialmente de las mujeres más desfavorecidas, apenas hemos encontrado rastros de la presencia y de la voz de las nodrizas.

No obstante, casi al final de nuestra residencia, nos dimos cuenta que la leche materna planteaba también otros modos de entender los vínculos de parentesco a partir del único fluido corporal que es capaz de alimentar al recién nacido: la leche de las mujeres.

Gracias a la *La gota de leche* nuestro horizonte de conocimiento sobre la práctica de la lactancia y de la maternidad, y de las maternidades, se ha ampliado para continuar investigando las imágenes e imaginarios de los cuerpos lactantes.”.

Los resultados del proceso de investigación han generando un entramado de materiales gráficos, fotográficos y audiovisuales que son el punto de partida para la producción de contextos y narrativas contra-archivísticas y despatriarcalizadas de los cuerpos femeninos subalternizados.



AUTORÍA

Irati Cano Alkain y Ma Laura Ríos G. conforman el binomio La Estridente. Se conocen en 2018 en Elías Querejeta Zine Eskola y luego de terminar su formación deciden asociarse para crear un espacio de creación y reflexión crítica en torno al lugar de la mujer en el trabajo y la cultura. La ausencia de oportunidades y la precariedad laboral en el campo del arte y el cine las ha impulsado a trabajar de forma autónoma para generar y concretar proyectos editoriales y visuales propios.

Irati Cano Alkain (Donostia). Es técnica en Laboratorio de Imagen (2012) y Superior en Realización de Proyectos Audiovisuales y Espectáculos en Escivi (2014). Concluye en 2016 el Máster Videolab de Creación Audiovisual Contemporánea en la Escuela Lens de Madrid. Realiza el Máster en Documental Creatiu a la Universitat Autònoma de Barcelona gracias a la beca de estudios especializados de la diputación de Guipúzcoa (2017) con la película documental Buenos días España (2017) programada y premiada en diferentes festivales. Finaliza sus estudios con el posgrado en Archivo; Restauración y preservación del patrimonio cinematográfico y audiovisual en Elías Querejeta Zine Eskola.

María Laura Ríos García (Buenos Aires). Licenciada en Artes por la Universidad de Buenos Aires (2006). Concluyó en 2019 el postgrado en Archivo, Restauración y Preservación del patrimonio cinematográfico y audiovisual en Elías Querejeta Zine Eskola. Durante su residencia en Donosti realizó estancias temporales como archivista audiovisual en la Filmoteca Vasca-Euskadiko Filmategia y en el Departamento técnico de la 68 edición del Festival Internacional de Cine de San Sebastián (SSIFF). Entre 2008 y 2009 fue profesora en la Facultad de Diseño y Comunicación de la Universidad de Palermo en Argentina.









N.º 130
Alcalde
Monserrat

24

Diputación Provincial

Núm. 7

Casa Provincial de Beneficencia

EXPOSITOS

LACTANCIAS

4. trimestre de 1941

VALE por cincocientos

pesetas

céntimos a que asciende la lactancia suminis-

trada por la nodriza Rosa Robles

Parra

de exposito núm. 2768 Quelán

Castell Salvador

Castellón, 27 de enero de 1942

Diputación Provincial de Castellón

Núm. 130

Casa Provincial de I

SECCIÓN DE EXPOSITOS

1. trimestre de 19

VALE por

céntimos, a

que ha suministrado la nodriza

el exposito núm.

Castellón, de

El Dir



viza a esta Alcaldía para que perci-
ba la cantidad correspondiente al
pago de la lactancia que le fué
concedida por la Diputación Pro-
vincial, por si se digna ordenar
la remisión de la misma, para su en-
trega al interesado.

→ Mira si he corregut terres

Mar Reykjavik

Menador Espai Cultural de Castelló
Setembre - desembre 2020

Mar Reykjavik / @mar_reykjavik

VAL

Mira si he corregut terres és una publicació que amplia, recull i tanca un procés d'investigació/acció sobre el viratge de la tradició cap a la tendència, emmarcat en els usos del cos. Tot això recollit des d'un testimoniatge oral que es transcriu en el text.

Dos llibres que engranen, que també se solten.

La imatge, la paraula, el cos, la veu.

Mira si he corregut terres es compon de tres capítols que vehiculen veu. Una que naix sola, demana al cor que li retorne l'entorn necessari al material, una agència més plural.

Durant tot el procés hi ha un compromís amb l'oralitat, perquè es tracta d'una escriptura filtrada sempre per la veu, nascuda en la paraula. En l'inici, es convida la lectora a confondre el que anomenem "les accions fetes prèviament" amb la mateixa publicació. *Mira si he corregut terres*, la publicació, és un pas arrere en el procés, per a rescatar la dimensió didàctica o teòrica de la qual es parteix i a la qual s'arriba. Un pas arrere que incorpora, que és sempre cap avant.

Mira si he corregut terres pot entendre's com un sistema que actua amb el cos i que es deu a l'arxiu, o com un estudi sobre l'origen de l'aparent absurd inserit en el comportament present. L'excusa que el que es fa és només una trobada amb el que es fa. Així és com l'àmbit global esclafa el local, el toca. Dic tradició i dic ritu. Dic tendència i estic parlant del repte, del *challenge*: accions que es fan amb motiu d'Internet i que funcionen com un possible mecanisme per a l'emancipació del cos i la democratització de la *performance*.

Es tracta de formar part d'alguna cosa. Ambdues pràctiques, les de la tradició i les de la tendència, comparteixen l'ús d'un mètode i la participació dels cossos igualment situats: l'aptitud és la capacitat d'execució d'unes normes per part d'una comunitat i la possibilitat de convertir aquesta acció en imatge. *Mira si he corregut terres* naix d'advertir en els dos àmbits les mateixes gestualitats. Un ser ací en la mesura en què es participa, es pren part, s'és part. —Es té part.

És un procés basat en l'arxiu i la convivència de les seues tipologies. Havia pres fins ara diverses formes —que es reflecteixen en el tercer capítol—: acció, instal·lació, coreografia, roba. El procés es comprén ara com una sola cosa, la publicació, per a la qual Mar compta de manera intermitent amb quatre agents des de quatre llocs: Quiela Nuc, Carles A. Saurí, Anaïs Florin i Rafa Tormo Cuenca, treballant de manera situada, afectiva.

Els capítols són "Parle jo", "Passa un carro" i "Mira si he corregut terres"

I. Parle jo

"Camine i 'rec'. Recorde. Dic coses que transcriu. Em sembla un volum."

II. Passa un carro

"Dialogue amb les altres. Apareixen temes: la infància, la dimensió temporal, la qüestió afectiva, l'hegemonia, el popular. Passa un carro, literalment, s'escriu. El que resulta és una conversa coral, muntada, que passa per aquests temes, una xarreta a la fresca."

III. Mira si he corregut terres

"Mire el fet prèviament, l'explique o cante. Per damunt. Per davall. Entre.

Es diuen les accions prèvies, *Cantet al Ras*, *Una Torre i MSHCT l'acció*. Es reactiven, una altra vegada, des de l'oralitat i el versar."

"Mira si he corregut terres que he estat en Alfarrasí, en Adzaneta i Albaida, en el Palomar i ací."

Ací, a Castelló, en el marc de Cultura Resident i en les mans de la gent.

↓

AUTORIA

Mar Reykjavik (Sagunt, València) és graduada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València i té un màster en MasterLav (Laboratori de creació audiovisual contemporània) a Madrid.

El seu treball s'ha pogut veure a espais com Pols, Fundació La Posta, La Gallera, Octubre CCC i el Muvim a València; CA2M, La Casa Encendida, Espacio Oculito, Storm And Drunk o Casabanchel a Madrid; Fundación Bilbaoarte, El Respirador al País Basc; DA2 Artium a Salamanca; COAC a Tenerife, i internacionals com ara el Centro Cultural Recoleta a Buenos Aires, SupermarketArtFair a Estocolm, o Spazio Franco a Palerm, entre altres.

Ha sigut artista resident a la Casa Encendida + CA2M (2019-2020), Resistències de GVA a València (2019), Fundació Bilbaoarte (2018) o Espacio Oculito (2017). Fa classes a La Fotoescuela de València i a MasterLav a Madrid.

Mira Si He Corregut Terres es una publicación que amplía, recoge y cierra un proceso de investigación/acción sobre el viraje de la tradición a la tendencia, enmarcado en los usos del cuerpo. Todo ello recogido desde un testimonio oral que se transcribe al texto.

Dos libros que engranan, que también se sueltan.

La imagen, la palabra, el cuerpo, la voz.

Mira Si He Corregut Terres se compone de tres capítulos que vehiculan voz. Una que nace sola, pide al coro que le devuelva el entorno necesario al material, una agencia más plural.

Durante todo el proceso existe un compromiso con la oralidad, pues se trata de una escritura filtrada siempre por la voz, nacida en la palabra. En el inicio, se invita a la lectora a confundir lo que llamamos “las acciones hechas previamente” con la propia publicación. *Mira Si He Corregut Terres*, la publicación, es un paso atrás en el proceso, para rescatar la dimensión didáctica o teórica de la que se parte y a la que se llega.

Un paso atrás que incorpora, que es siempre hacia delante.

Mira Si He Corregut Terres puede entenderse como un sistema que actúa con el cuerpo y que se debe al archivo, o como un estudio sobre el origen de lo aparente absurdo insertado en el comportamiento presente. La excusa de que lo que se hace es sólo un encuentro con lo que se viene haciendo. Así es como lo global aplasta lo local, lo toca. Digo tradición y digo rito. Digo tendencia y estoy hablando del reto, del *challenge*: acciones que se hacen con motivo de internet y que funcionan como un posible mecanismo para la emancipación del cuerpo y la democratización de la *performance*.

Se trata de formar parte de algo. Ambas prácticas, las de la tradición y las de la tendencia, comparten el uso de un método y la participación de los cuerpos igualmente situados: la aptitud es la capacidad de ejecución de unas normas por parte de una comunidad y la posibilidad de convertir esa acción en imagen.

Mira si he corregut terres nace de advertir en los dos ámbitos mismas gestualidades. Un estar ahí en la medida en que se participa, se toma parte, se es parte. —Se tiene parte.

Es un proceso basado en el archivo y la convivencia de sus tipologías. Había tomado hasta ahora diversas formas —que se reflejan en el tercer capítulo—: acción, instalación, coreografía, ropa. El proceso se comprende ahora como una sola cosa, la publicación, para lo que Mar cuenta de forma intermitente con cuatro agentes desde cuatro lugares: Quiela Nuc, Carles A. Saurí, Anaïs Florin y Rafa Tormo Cuenca, trabajando de manera situada, afectiva.

Los capítulos son “Parle jo”, “Pasa un carro” y “Mira si he corregut terres”.

I. Parle jo

“Ando y ‘rec’”. Recuerdo. Digo cosas que transcribo. Me parece un volumen.

II. Pasa un carro

“Dialogo con las demás. Aparecen temas: la infancia, la dimensión temporal, la cuestión afectiva, la hegemonía, lo popular. Pasa un carro, literalmente, se escribe. Lo que resulta es una conversación coral, montada, que pasa por estos temas, una charreta a la fresca.”

III. Mira si he corregut terres

“Miro lo hecho previamente, lo cuento o canto. Por encima. Por debajo. Entre.

Se dicen las acciones previas, *Cantet al Ras*, *Una Torre* y *MSHCT la acción*. Se reactivan, otra vez, desde la oralidad y el versar.”

“Mira si he corregut terres
que he estat en Alfarrasí,
en Adzaneta i Albaida,
en el Palomar i ací.”

Aquí, en Castelló, en el marco de Cultura Resident y en las manos de la gente.

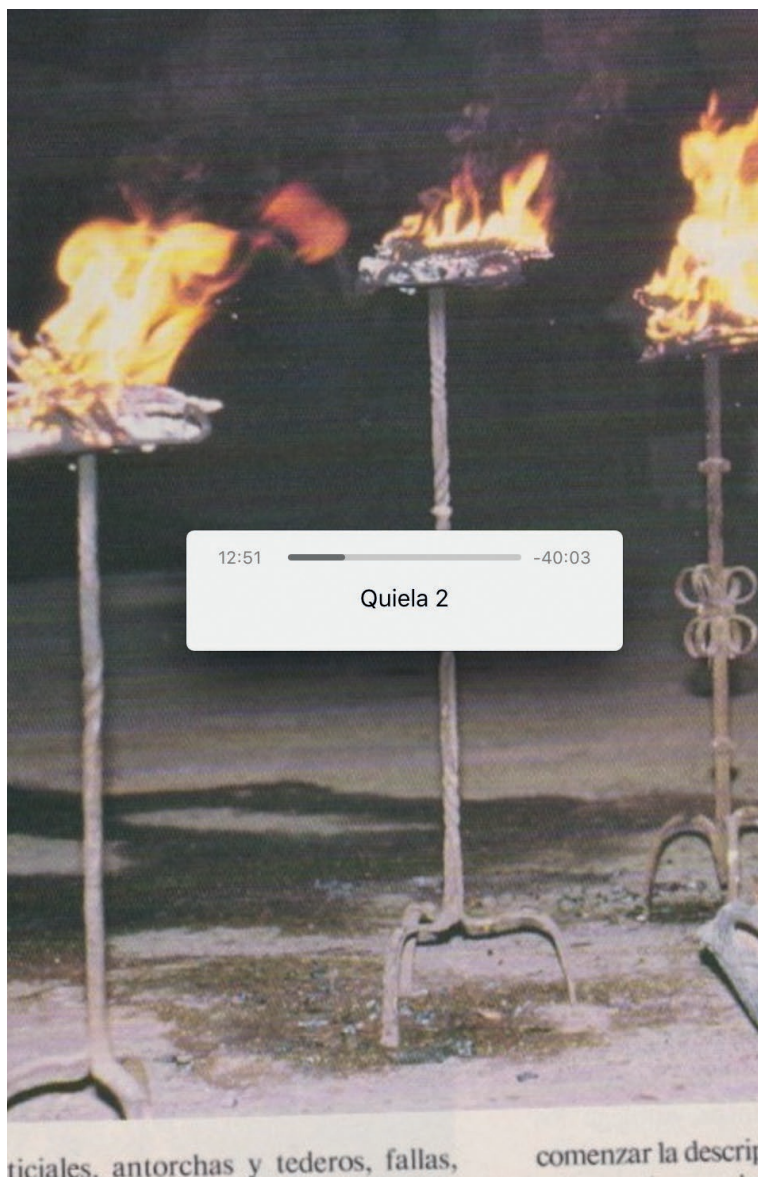


AUTORÍA

Mar Reykjavik (Sagunt, València) es graduada en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de València y Máster en MasterLav 'Laboratorio de creación audiovisual contemporánea' en Madrid.

Su trabajo se ha podido ver a espacios como Pols, Fundación La Posta, La Gallera, Octubre CCC y el Muvim en València, CA2M, La Casa Encendida, Espacio Oculto, Storm And Drunk o Casabanchel en Madrid, Fundación Bilbaoarte, El Respiradero en el País Vasco, DA2 Artium en Salamanca, COAC en Tenerife e internacionales como Centro Cultural el Recoleta en Buenos Aires, SupermarketArtFair a Estocolmo, o Spazio Franco a Palermo entre otros.

Ha sido artista residente en La Casa Encendida+CA2M (2019-2020), Resistencias del GVA en València (2019), Fundación Bilbaoarte (2018) o Espacio Oculto (2017). Da clases en La Fotoescuela de València y en MasterLav en Madrid.



riciales. antorchas y tederos, fallas, comenzar la descrip









PROJECTES *RESIDENTS*: IDENSITAT

Conversa amb Roser Colomar
coordinadora del projecte “Estètiques
Transversals - Ecosistemes de l’Oci”
i “Ecosistemes de ficció”.
Residències i tallers de producció
en València, Castelló i Alacant.

Cultura Resident: Què és Idensitat?

Idensitat: Hem reflexionat molt sobre si som projecte, plataforma, entitat o equip, i aquesta reflexió també és part de l’ADN d’Idensitat, ja que és un projecte en constant transformació (la paraula transformació és molt Idensitat, també). Ramón Parramon, fundador i director d’Idensitat, sovint diu que és com un projecte sistèmic; que va generant sistemes de treball. Diríem que, en si mateix, és un projecte bastant híbrid que treballa en l’àmbit contemporani a partir de les relacions que s’estableixen entre les pràctiques artístiques, els contextos locals o territoris i l’espai social, entès com un conjunt de teixit humà que configura un territori i que treballa en la dimensió més política o d’activació d’unes certes problemàtiques o qüestions de rellevància per a aquest context en concret.



Els nostres projectes tenen a veure amb l’àmbit col·laboratiu o amb el relacional; hi involucrem des d’agents relacionats amb el context cultural fins a altres disciplines com l’arquitectura, la sociologia, l’antropologia, l’educació, les associacions veïnals o els col·lectius de defensa del territori o el barri. Llavors, en Idensitat treballem actualment de manera sistèmica un equip format per artistes i agents culturals: Irati Irulegui, Anna Recasens, Ramon Parramon i jo, i puntualment, depenent del projecte, sumem altres persones a l’equip.

CR: Quines metodologies s'utilitzen en Idensitat a l'hora de treballar en aquestes relacions de producció artística?

I: Des de residències artístiques, en les quals sempre hi ha honoraris, acompanyament i visibilitat, fins a invitacions a agents concrets de la pràctica contemporània a realitzar tallers, trobades, grups de treball o, en definitiva, accions que tinguin a veure amb el sosteniment en el temps, que generen d'alguna manera una relació de producció compartida.

Les residències artístiques o els processos que generem sempre són en diàleg amb Idensitat, tenen un context en el qual l'artista s'integra, i que prèviament hem treballat des d'Idensitat. També tenim un vincle fort amb entorns d'aprenentatge o entorns educatius universitaris i de postgrau o de col·legis de Primària en algunes ocasions, que introdueixen temes d'art i espai públic a través de professors i professores disposats a activar altres temes i metodologies en les seues aules. D'altra banda, generem publicacions a partir dels projectes, i hem realitzat també comissariats expositius junt amb algunes institucions amb les quals col·laborem.

CR: Com naix Idensitat i entra en contacte amb el Consorci de Museus?



I: Idensitat naix en 1999 a Catalunya, però la relació amb València sorgeix per afinitat amb el Consorci de Museus en l'etapa iniciada en 2016. Gràcies a una sèrie d'interessos comuns entre la institució i Idensitat s'obri un diàleg cap a direccions i objectius similars i la voluntat d'aprofundir-hi.

En aquell moment, Cultura Resident només havia fet una edició i el Consorci, a part de les seues convocatòries públiques, també donava suport a iniciatives independents que foren concordes als seus objectius com a institució. El valor afegit que oferien els projectes d'Idensitat és que, a més de residències, eren projectes d'investigació dilatats en el temps amb lògiques holístiques, és a dir, un tema proposat per Idensitat articula les residències, les connexions amb l'àmbit educatiu, les col·laboracions amb l'àmbit social, etc. Estètiques Transversals, el projecte que se secunda des del CMCV, suposa treballar de manera sostinguda en entorns locals i relacionals en què treballar entre la institució, les pràctiques artístiques i els entorns educatius i socials.

Vistes les característiques d'Idensitat i Estètiques Transversals, el més interessant era treballar amb Cultura Resident, el projecte de residències del Consorci acabat d'inaugurar que pretenia, d'alguna manera, vincular els processos de residència amb el context local. Si Estètiques Transversals és la línia de treball d'Idensitat, Cultura Resident és la línia de treball del Consorci amb la qual dialoguem,

és el nostre projecte company. Això es tradueix en una estructura composta per altres artistes en residència, uns espais de treball, etcètera. Mentre que la dimensió relacional d'Estètiques la porta Idensitat, la física o estructural la porta el Consorci com un projecte més de residència.

CR: Com vas experimentar en Idensitat aquest procés de canvi del presencial al virtual a causa de la COVID-19?

I: La veritat és que Idensitat som un equip xicotet i geogràficament dispers. Nosaltres ja treballàvem en línia i això no ens ha suposat un canvi de dinàmica. Irati Irulegui i Ramón Parramon viuen a Barcelona, jo (Roser) a València i Anna Recasens a Jerez, aquest és el grup motor, i després cadascuna de nosaltres vincula altres agents depenent del projecte. Podem dir que la nostra oficina és una pantalla, treballem així, la COVID ens ha fet modificar alguns calendaris i activitats, hi ha afegit dificultat, però no ha canviat tant l'estructura relacional de l'equip o el tipus de processos que fem. També és cert que els projectes són llargs i establim una relació dilatada en el temps que no sempre és presencial.

CR: Com es desenvolupen i en què es materialitzen els projectes secundats pel CMCV: "Ecosistemes de l'Oci" (2018-2019) i "Ecosistemes de Ficció" (2020-2021) dins d'Estètiques Transversals?

I: La primera edició va ser "Ecosistemes de l'Oci" (2018-2019), en què es va proposar explorar el concepte d'oci contemporani, és a dir, què és hui dia, com recuperar el seu vessant positiu, com escapar de la seua dimensió econòmica o de les estructures de consum i quin paper tenen les pràctiques artístiques en aquest discurs. Es van seleccionar tres projectes per convocatòria pública per a Castelló, València i Alacant i se'ls va demanar que treballaren un aspecte de l'oci que consideraren rellevant. A Castelló es va seleccionar el col·lectiu ideadestroyingmuros, que va explorar la taronja com a símbol de la cultura de l'oci i la identitat en el projecte "narang: genealogia d'un *souvenir*". A Alacant, es va seleccionar un grup d'artistes i arquitectes (Pedro Granero, Ona Beneït, David Vegara, Carlos Pastor) que va treballar la insostenibilitat residencial urbana mitjançant un projecte anomenat "Si els peixos parlaren del tardeo". A València, es va seleccionar el col·lectiu Nyamnyam (Ariadna Rodríguez i Iñaki Álvarez), que plantejava treballar a partir de la potencialitat d'una taula, un lloc en el qual ocorren moltíssimes coses vinculades amb l'oci, en el projecte "A quatre potes". En aquesta edició també va participar el grau en Disseny de Videojocs de l'UJI de Castelló de la Plana (una de les majors indústries de l'entreteniment), proposant a l'alumnat el disseny d'un videojoc que tinguera relació amb l'oci contemporani. També es va realitzar una trobada d'oci i arquitectura al Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant amb l'àrea de projectes arquitectònics de la Universitat d'Alacant i es van realitzar rutes i intervencions artístiques pel jardí fluvial de l'antic llit del Túria de València amb l'assignatura Tàctiques d'Intervenció de l'Art Públic del grau en Belles Arts juntament amb l'arquitecte i urbanista Chema Segovia.

La segona edició és "Ecosistemes de Ficció" (2020-2021), en què vam proposar treballar sobre entorns fluvials partint de la ficció. A Castelló, València i Alacant hi ha un llit buit d'aigua, i aquest buit de l'aigua ens semblava un punt de partida interessant: un riu sec és una ficció? Podem dir que

en un riu sec l'aigua pot ser una altra matèria, com un corrent d'afecte o un cabal de memòria? És l'antropocè una ficció tan forta que ha acabat drenant l'aigua? A Castelló, l'artista Agustín Serisuelo, en col·laboració amb Idensitat i un grup de participants, va dur a terme el taller “Un fragment de riu sec”, en què habitar el riu Sec de Castelló durant totes les hores de llum d'un dia, entenent la llum com un cabal de vida. A Alacant, l'artista Jorge Núñez va plantejar un projecte de residència a partir del cinema experimental i *underground* en “The Night Flier” i es va realitzar un taller amb Drassana Arquitectes (Ester Gisbert i Alfonso Mulero) i Idensitat que es va anomenar “Fake Rius”, en què es planteja quins imaginaris ens condicionen quan pensem en un riu. A València, els artistes uruguaians Claudia Campos i Claudio Burguez van posar en diàleg les memòries i imaginaris intergeneracionals del riu Túria en el projecte “Túria, el loco”, en què personaltzen el riu Túria i el seu exili després de la riuada del 57.



Tots aquests processos van arribar, per dir-ho així, a desembocar com a rius en la trobada “Cauces de ficción” el 14 i 15 de maig del 2021 al CCCC de València, en què es posaren en comú les experiències viscudes al voltant d'aquests projectes vinculats als rius urbans en els àmbits artístic, social i mediambiental. Una trobada que va tindre molta participació de públic i que va fer xarxa entre artistes i agents, ja que va reunir tots els projectes realitzats. N'estem molt contentes, ja que després d'un any com el 2020-2021, poder generar espais de trobada i connexió és el que més trobàvem a faltar.

PROYECTOS *RESIDENTES*: IDENSITAT

Conversación con Roser Colomar
coordinadora del proyecto “Estéticas
Transversales - Ecosistemas del Ocio”
y “Ecosistemas de ficción”.
Residencias y talleres de producción
en València, Castelló y Alicante.

Cultura Resident: ¿Qué es Idensitat?

Idensitat: Hemos reflexionado mucho sobre si somos proyecto, plataforma, entidad o equipo, y esa reflexión también es parte del ADN de Idensitat, puesto que es un proyecto en constante transformación (la palabra transformación es muy Idensitat, también). Ramón Parramon, fundador y director de Idensitat, a menudo dice que es como un proyecto sistémico; que va generando sistemas de trabajo. Diríamos que, en sí mismo, es un proyecto bastante híbrido que trabaja en el ámbito contemporáneo a partir de las relaciones que se establecen entre las prácticas artísticas, los contextos locales o territorios y el espacio social, entendido como un conjunto de tejido humano que configura un territorio y que trabaja en la dimensión más política o de activación de ciertas problemáticas o cuestiones de relevancia para ese contexto en concreto.

Nuestros proyectos tienen que ver con lo colaborativo o con lo relacional; involucramos desde agentes relacionados con el contexto cultural así como otras disciplinas como la arquitectura, la sociología, la antropología, la educación, asociaciones vecinales o colectivos de defensa del territorio o lo barrial. Entonces, en Idensitat trabajamos actualmente de manera sistémica un equipo formado por artistas y agentes culturales: Iratí Irulegui, Anna Recasens, Ramon Parramon y yo, y puntualmente dependiendo del proyecto vamos sumando otras personas al equipo.

CR: ¿Qué metodologías se utilizan en Idensitat a la hora de trabajar en esas relaciones de producción artística?

I: Desde residencias artísticas, en las que siempre hay honorarios, acompañamiento y visibilidad, hasta invitaciones a agentes concretos de la práctica contemporánea a realizar talleres, encuentros, grupos de trabajo o, en definitiva, acciones que tengan que ver con el sostenimiento en el tiempo, que generen de alguna manera una relación de producción compartida.

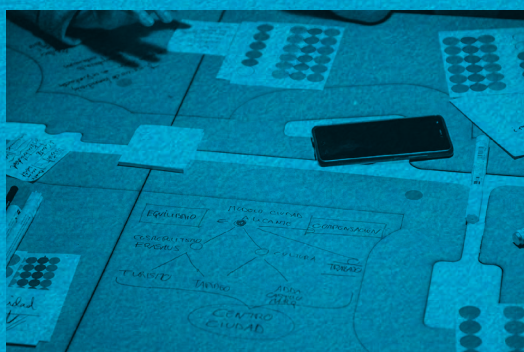
Las residencias artísticas o los procesos que generamos siempre son en diálogo con Idensitat, tienen un contexto en el que el artista se integra, y que previamente hemos trabajado

desde Idensitat. También tenemos un vínculo fuerte con entornos de aprendizaje o entornos educativos universitarios y de posgrado o de colegios de primaria en algunas ocasiones, que introducen temas de arte y espacio público a través de profesores y profesoras dispuestos a activar otros temas y metodologías en sus aulas. Por otra parte, generamos publicaciones a partir de los proyectos, y hemos realizado también comisariados expositivos junto a algunas instituciones con las que colaboramos.

CR: ¿Cómo nace Idensitat y entra en contacto con el Consorcio de Museos?

I: Idensitat nace en 1999 en Cataluña, pero la relación con València surge por afinidad con el Consorcio de Museos en la etapa iniciada en 2016. Gracias a una serie de intereses comunes entre la institución e Idensitat se abre un diálogo hacia direcciones y objetivos similares y la voluntad de profundizar en ellos.

En ese momento, Cultura Resident sólo llevaba una edición y el Consorcio, aparte de sus convocatorias públicas, también apoyaba iniciativas independientes que fuesen acordes a sus objetivos como institución. El valor añadido que ofrecían los proyectos de Idensitat, es que además de residencias, eran proyectos de investigación dilatados en el tiempo con lógicas holísticas, es decir, un tema propuesto por Idensitat articula las residencias, las conexiones con lo educativo, las colaboraciones con lo social, etc. “Estéticas Transversales”, el proyecto que se apoya desde el CMCV, supone trabajar de manera sostenida en entornos locales y relacionales donde trabajar entre la institución, las prácticas artísticas, los entornos educativos y sociales.



Vistas las características de Idensitat y “Estéticas Transversales”, lo más interesante era trabajar con Cultura Resident, el proyecto de residencias del Consorci recién inaugurado que pretendía, de alguna manera, vincular los procesos de residencia con el contexto local. Si “Estéticas Transversales” es la línea de trabajo de Idensitat, Cultura Resident es la línea de trabajo del Consorci con la que dialogamos, es nuestro proyecto compañero. Esto se traduce en una estructura compuesta por otros artistas en residencia, unos espacios de trabajo, etcétera. Mientras que la dimensión relacional la lleva Idensitat, la física o estructural la lleva el Consorci como un proyecto más de residencia.

CR: ¿Cómo experimentasteis en Idensitat ese proceso de cambio de lo presencial a lo virtual debido a la COVID-19?

I: Lo cierto es que Idensitat somos un equipo pequeño y geográficamente disperso. Nosotras ya trabajábamos de manera online y esto no nos ha supuesto un cambio de dinámica. Irati Irulegui y Ramón Parramon están en Barcelona, yo (Roser) estoy en València y Anna Recasens está en Jerez, ese es el grupo motor y, luego, cada una de nosotras vincula a otros agentes dependiendo del proyecto. Digamos que nuestra oficina es una pantalla, trabajamos así, el Covid nos ha hecho modificar algunos calendarios y actividades, ha añadido dificultad, pero no ha cambiado tanto la estructura relacional del equipo o el tipo de procesos que hacemos. También es cierto que los proyectos son largos y establecemos una relación dilatada en el tiempo que no siempre es presencial.

CR: ¿Cómo se desarrollan y en qué se materializan los proyectos apoyados por el CMCV: “Ecosistemas del Ocio” (2018-2019) y “Ecosistemas de Ficción” (2020-2021) dentro de “Estéticas Transversales”?



I: La primera edición fue Ecosistemas del Ocio (2018-2019), donde se propuso explorar el concepto de ocio contemporáneo, es decir, qué es hoy en día, cómo recuperar su vertiente positiva, cómo escapar de su dimensión económica o de las estructuras de consumo y qué papel tienen las prácticas artísticas en este discurso. Se seleccionaron tres proyectos por convocatoria pública para Castellón, València y Alicante y se les pidió que trabajaran un aspecto del ocio que consideraran relevante. En Castellón, se seleccionó al colectivo ideadestroyingmuros que exploró la naranja como símbolo de la cultura del ocio y la identidad en el proyecto “narang: genealogía de un souvenir”. En Alicante, se seleccionó a un grupo de artistas y arquitectos (Pedro Granero, Ona Beneit, David Vegara, Carlos Pastor) que trabajó la insostenibilidad habitacional urbana mediante un proyecto llamado “Si los peces hablaran del tardeo”. En València, se seleccionó al colectivo Nyamnyam (Ariadna Rodríguez e Iñaki Álvarez) que planteaba trabajar a partir de la potencialidad de una mesa, un lugar en el que suceden muchísimas cosas vinculadas con el ocio, en el proyecto “A quatre potes”. En esta edición también participaron el Grado en diseño de videojuegos de la UJI de Castelló (una de las mayores industrias del entretenimiento) proponiendo al alumnado el diseño de un videojuego que tuviera que ver con el Ocio contemporáneo, se realizó un encuentro de Ocio y arquitectura en el Centro Cultural Las Cigarreras de Alicante con el área de proyectos arquitectónicos de la Universidad de Alicante y se realizaron rutas e intervenciones artísticas por el jardín fluvial del antiguo cauce del Túria de València con la asignatura Tácticas de intervención del arte público del Grado en BBAA junto con el arquitecto y urbanista Chema Segovia.

La segunda edición es “Ecosistemas de Ficción” (2020-2021), donde propusimos trabajar sobre entornos fluviales partiendo de la ficción. En Castellón, en València y en Alicante, hay un cauce vacío de agua, y ese vacío del agua nos parecía un punto de partida interesante: ¿un río seco es una ficción? ¿Podemos decir que en un río seco el agua puede ser otra materia, como una corriente de afecto o un caudal de memoria? ¿Es el antropoceno una ficción tan fuerte que ha acabado drenando el agua? En Castellón, el artista Agustín Serisuelo en colaboración con Idensitat y un grupo de participantes llevaron a cabo el taller “Un fragment de riu sec” donde habitar el Riu Sec de Castelló durante todas las horas de luz, entendiendo que la luz es en un río seco su caudal de vida, en Alicante, el artista Jorge Núñez planteó un proyecto de residencia a partir del cine experimental y underground en “The Night Flier” y se realizó un taller con Drassana Arquitectes (Ester Gisbert y Alfonso Mulero) e Idensitat que se llamó “Fake Rius”, donde plantear qué imaginarios nos condicionan cuando pensamos en un río.

En València, los artistas uruguayos Claudia Campos y Claudio Burguez pusieron en diálogo las memorias o imaginarios intergeneracionales del río en el proyecto “Túria, el loco”, donde personalizan al río Túria y su exilio tras la riada del 57.

Todos estos procesos llegaron, por así decirlo, a desembocar como ríos en el encuentro “Cauces de ficción” el 14 y 15 de mayo del 2021 en el CCCC de València, donde se ponen en común las experiencias vividas alrededor de estos proyectos vinculados a los ríos urbanos en lo artístico, lo social y lo medioambiental. Un encuentro que tuvo mucha participación de público, hizo red entre artistas y agentes ya que reunió a todos los proyectos realizados y del que estamos muy contentas, puesto que tras un año como el 2020-2021, poder generar espacios de encuentro y conexión es lo que más echábamos de menos.



Cultura Resident

RESIDÈNCIES DE MEDIACIÓ CULTURAL

Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

2018-2020

→ Ara vindran les màquines

Anaïs Florin
Alba Herrero

Centre del Carme Cultura Contemporània
Maig - octubre 2018

www.anaisflorin.com

VAL

Ara vindran les màquines. Relats subalterns de la València Sud és un projecte que vol rescatar la història subalterna del relat principal lligat a la construcció i als imaginaris del Pla Sud, a través de les persones que van patir-ne els efectes en el territori del municipi de València.

El 14 d'octubre de 1957 va tindre lloc una de les riudes més destructives dels últims segles. El drama és gran, i la construcció mediàtica creix ràpidament i contribueix a la creació d'una Comissió Tècnica Especial per a evitar les catàstrofes de les recurrents crescudes del Túria. La solució: el Pla Sud. Aquesta obra va suposar la transformació irreversible d'una enorme superfície d'horta i la fragmentació del territori agrícola que quedava a cadascun dels costats del llit. En aquest moment les grans infraestructures són protagonistes del creixement econòmic i de la vertebració territorial, i la ciutat s'expandeix, fruit del creixement demogràfic i econòmic del moment.

El Pla Sud va suposar una de les ferides més grans i silenciades del territori valencià amb l'expropiació i la destrucció violenta de 280 hectàrees d'horta productiva, cases, patrimoni i vides. Mitjançant els arxius domèstics, els mapes i la memòria de les persones que van viure aquests esdeveniments en primera persona es posen en el centre els relats que el discurs dominant va convertir en subalterns. Partim, per tant, d'una necessitat pròpia i col·lectiva de qüestionar les lògiques de construcció del territori, les relacions de poder generadores i destructores de sentits i els silencis que formen part de la història hegemònica.



AUTORIA

Anaïs Florin. Llicenciada en Publicitat i Relacions Públiques per la Universitat d'Alacant, ha estudiat un grau en Belles Arts, així com el màster de Producció Artística a la Universitat Politècnica de València. Actualment està cursant el programa de doctorat en Art, Producció i Recerca a la Universitat Politècnica de València amb una beca d'investigació al Centre d'Investigació d'Art i Entorn de la mateixa universitat. La seua pràctica artística s'inscriu principalment en l'àmbit de la intervenció efímera en espais urbans, així com en pràctiques col·laboratives per tal de generar nous relats.

Alba Herrero. Llicenciada en Ciències Ambientals per la Universitat de València i màster en Investigació Social Aplicada al Medi Ambient, amb menció en Antropologia Ambiental per la Universitat Pablo de Olavide. Actualment desenvolupa la major part de la seua activitat professional en la Fundació Assut i forma part de dos col·lectius transdisciplinaris sobre memòria oral i territori: Artxivi i Les Espigolaes. Tots dos combinen la investigació i documentació amb el registre audiovisual i/o artístic, amb la finalitat d'investigar de manera col·laborativa sobre les percepcions, les subjectivitats i els relats dels que habiten el territori a través de l'experiència de vida.

Ara vindran les màquines. Relats subalterns de València Sud, es un proyecto que quiere rescatar la historia subalterna del relato principal ligado a la construcción y al imaginario del Plan Sur, a través de las personas que sufrieron sus efectos en el territorio del municipio de València.

El 14 de octubre de 1957 tuvo lugar una de las riadas más destructivas de los últimos siglos. El drama es grande, y la construcción mediática del mismo crece rápidamente contribuyendo a la creación de una Comisión Técnica Especial para evitar las catástrofes de las recurrentes crecidas del Turia. La solución: el Plan Sur. Esta obra supuso la transformación irreversible de una enorme superficie de huerta y la fragmentación del territorio agrícola que quedaba a cada uno de los lados del cauce. En este momento las grandes infraestructuras son protagonistas del crecimiento económico y de la vertebración territorial, y la ciudad se expande, fruto del crecimiento demográfico y económico del momento.

El Plan Sur supuso una de las heridas más grandes y silenciadas del territorio valenciano con la expropiación y la destrucción violenta de 280 hectáreas de huerta productiva, casas, patrimonio y vidas. Mediante los archivos domésticos, los mapas y la memoria de las personas que vivieron estos acontecimientos en primera persona se ponen en el centro los relatos que el discurso dominante convirtió en subalternos. Partimos, por lo tanto, de una necesidad propia y colectiva de cuestionar las lógicas de construcción del territorio, las relaciones de poder generadoras y destructoras de sentidos y los silencios que forman parte de la historia hegemónica.



AUTORÍA

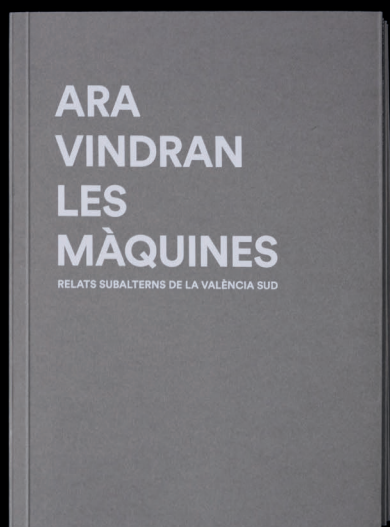
Anaïs Florin. (Cannes, Francia) es licenciada en Publicidad y RRPP por la Universitat d'Alacant, ha estudiado un Grado en Bellas Artes así como el Máster de Producción Artística en la Universitat Politècnica de València. Actualmente cursando el Programa de Doctorado en Arte, Producción e Investigación en la Universitat Politècnica de València con una beca de investigación en Centro de Investigación de Arte y Entorno en la misma Universidad. Su práctica artística se inscribe principalmente en el ámbito de la intervención efímera en espacios urbanos así como prácticas colaborativas con el fin de generar nuevos relatos.

Alba Herrero (València) es licenciada en Ciencias Ambientales por la Univesitat de València y Máster en Investigación Social Aplicada al Medio Ambiente, con mención en antropología ambiental por la Universidad Pablo de Olavide. Actualmente desarrolla la mayor parte de su actividad profesional en la Fundació Assut y forma parte de dos colectivos transdisciplinarios sobre memoria oral y territorio: Artxiviú y Les Espigolaors. Ambos combinan la investigación y documentación con el registro audiovisual y/o artístico, con el fin de investigar colaborativamente sobre las percepciones, subjetividades y relatos de quienes habitan el territorio a través de la experiencia de vida.









→ Fuga de amor

[Un projecte participatiu entorn de la poesia àrab contemporània en col·laboració amb les comunitats islàmiques de la ciutat de València.]

Jesus Palomino

Centre del Carme Cultura Contemporània
Maig - octubre 2018

www.jesuspalomino.com

VAL

Fuga de amor. [Un projecte participatiu entorn de la poesia àrab contemporània en col·laboració amb les comunitats islàmiques de la ciutat de València], és un projecte de Jesús Palomino a través de l'art participatiu que busca donar visibilitat a les diverses comunitats àrabs en l'àmbit de la ciutat de València.

Una senzilla edició en àrab, castellà i valencià de 1.000 exemplars (330 en cada llengua) es distribueix amb la idea de donar visibilitat i donar a conèixer l'abast cultural i estètic de la poesia contemporània en àrab.

Aquesta proposta d'intervenció pública fa ús del material imprés (la senzilla edició d'un llibre) i les pràctiques performatives com a elements relacionals amb l'objectiu d'implementar actuacions noves que possibiliten l'apropament i el mutu coneixement entre la ciutadania de València i els seus conciutadans de cultura àrab.

Fuga de amor es va presentar públicament amb una sèrie de lectures-*performances* dissenyades per a la comunicació pública de les obres dels poetes Madmoud Darwish, Fadwa Tuqan, Adonis, Nizar Qabbani, Etel Adnan, Abdul Al Bayyati, Nazik Al Malaika, Andrée Chedid, Salma Jayyusi, Souad Al Sabah i Fatima Naoot.



AUTORIA

Jesús Palomino (Sevilla) és llicenciat en Belles Arts a Conca (1988-1993), a la Fine Arts School de Columbus, EUA (1993), i a la Rijksakademie van Beeldende Kunsten d'Amsterdam (2001-2002).

Els seus treballs han estat vinculats a espais, llocs, localitzacions i comunitats humanes inscrivint les seues propostes en les pràctiques participatives i d'art contextual a través d'instal·lacions i actuacions per a oferir una resposta estètica en relació a assumptes com els drets humans, l'ecologia, el diàleg cultural i la crítica democràtica. La seua investigació estètica fa ús de registres tan diversos com la instal·lació, l'escultura, el vídeo, el so, els textos, la documentació fotogràfica, etc.

En els últims anys, Jesús Palomino ha exposat individualment en col·laboració amb diferents galeries, centres d'art, universitats i festivals, entre altres espais i iniciatives artístiques i d'investigació.

Fuga de amor. [Un proyecto participativo en torno a la poesía árabe contemporánea en colaboración con las comunidades islámicas de la ciudad de València], es un proyecto de Jesús Palomino a través del arte participativo que busca visibilizar a las diversas comunidades árabes en el ámbito de la ciudad de València.

Una sencilla edición en árabe, castellano y valenciano de 1.000 ejemplares (330 en cada lengua) se distribuyen con la idea de visibilizar y dar a conocer el alcance cultural y estético de la poesía contemporánea en árabe.

Esta propuesta de intervención pública hace uso del material impreso (la sencilla edición de un libro) y las prácticas performativas como elementos relacionales con el objetivo de implementar actuaciones novedosas que posibiliten el acercamiento y el mutuo conocimiento entre la ciudadanía de València y sus conciudadanos de cultura árabe.

Fuga de amor se presentó públicamente una serie de lecturas-*performances* diseñadas para la comunicación pública de las obras de los poetas Madmoud Darwish, Fadwa Tuqan, Adonis, Nizar Qabbani, Etel Adnan, Abdul Al Bayyati, Nazik Al Malaika, Andrée Chedid, Salma Jayyusi, Souad Al Sabah y Fatima Naoot.



AUTORÍA

Jesús Palomino (Sevilla) es licenciado en Bellas Artes en Cuenca (1988-1993), en la Fine Arts School de Columbus, EE.UU. (1993), y en la Rijksakademie van Beelden-de Kunsten de Ámsterdam (2001-2002).

Sus trabajos han estado vinculados a espacios, lugares, localizaciones y comunidades humanas inscribiendo sus propuestas en las prácticas participativas y de arte contextual a través de instalaciones y actuaciones para ofrecer una respuesta estética en relación a asuntos como los Derechos Humanos, la ecología, el diálogo cultural y la crítica democrática. Su investigación estética hace uso de registros tan diversos como la instalación, la escultura, el vídeo, el sonido, los textos, la documentación fotográfica, etc.

En los últimos años Jesús Palomino ha expuesto individualmente en colaboración con distintas galerías, centros de arte, universidades y festivales, entre otros espacios e iniciativas artísticas y de investigación.

محمود درويش
فدوى طوقان
أدونيس
إيتيل عدنان
نزار قباني
نازك الملائكة
عبد الوهاب البياتي
أندريه شديد
سلمى الجيوسي
سعاد الصباح
فاطمة ناعوت

هروب الحب، 2018

26, 27 i 28 d'octubre a les 19 h, al Centre del Carme Cultura Contemporània

Centre del Carme Cultura Contemporània, Carrer del Museu, 2, 46003 València

GENERALITAT
VALENCIANA

2018
125
ANIVERSARI

CONSEJO
DE
VALLENTIA

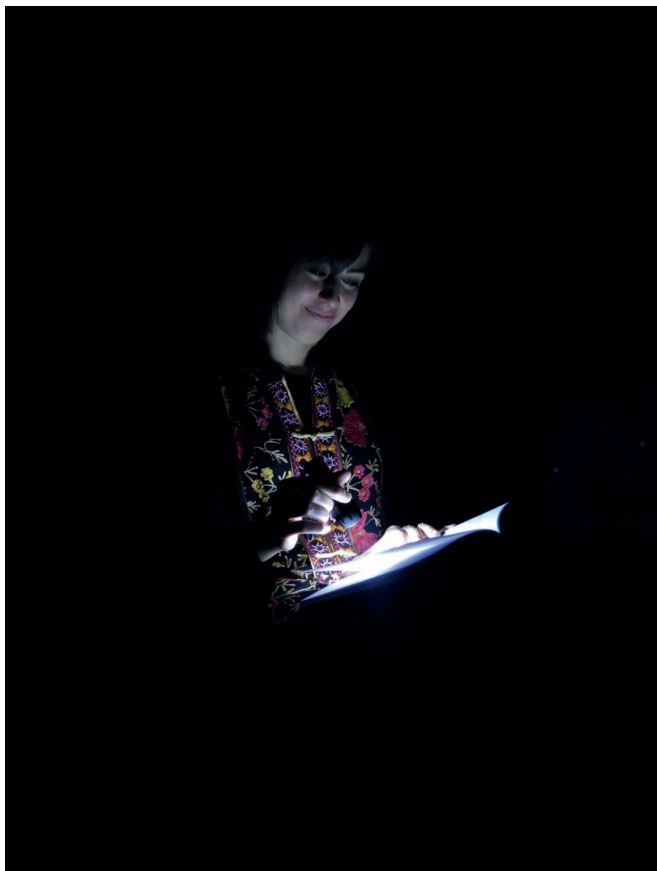
COCCO

Centre del Carme
Cultura Contemporània

SEMPRE
TEUA

FUGA D'AMOR, 2018 és un projecte de Jorda Riera i s'efectua en la convocatòria Cultura Residència 2017 de la Direcció General de Cultura i Patrimoni de la Generalitat Valenciana i del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana en col·laboració amb el Centre del Carme Cultura Contemporània de València, el Centre de Cultura Múltiple de València i la Direcció General de Política Lingüística i gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana.







→ Valentia

El nacimiento de una micronación.

Äther Studio

Centre del Carme Cultura Contemporània
Febrer - juliol 2019

www.atherstudio.com
@atherstudio

VAL

Valentia, el nacimiento de una micronación consisteix en la creació d'una micronació efímera anomenada Valentia, a través de la qual es qüestiona el fenomen usualment anomenat "crisi migratòria" o "crisi humanitària dels refugiats". Enmig del ressorgiment dels nacionalismes aquest projecte proposa pensar en la micronació com a estratègia de reflexió i subversió. La proposta és simple: sense importar com de properes siguen, no hi ha dos persones amb interessos idèntics. I sense importar com allunyades estiguen, no hi ha dues persones sense cap interès en comú.

El projecte es divideix en quatre moments. El primer d'ells consisteix a recollir informació a través d'un artefacte mòbil similar a una cabina de votació, on els participants són convidats a imaginar una nació i votar en una sort de referèndum que busca definir les característiques de la micronació Valentia.

El segon moment consisteix en la realització d'una sèrie de trobades i tallers en els quals habitants de València, immigrants i persones refugiades, són convidats a reflexionar col·lectivament sobre la construcció de les identitats nacionals i la seua repercussió en la comprensió del local i el global. Posteriorment aqueixes reflexions són portades a l'àmbit pràctic, a través de l'elaboració d'una sèrie de peces que constitueixen el llenguatge simbòlic de Valentia, com ara la seua bandera, emblema, moneda, etc.

El tercer moment consisteix a habitar Valentia. És a dir, a partir de les reflexions fetes i fent ús de les peces elaborades durant els tallers, es porta a terme una acció artística al claustre de Centre del Carme Cultura Contemporània.



AUTORIA

Äther és un estudi d'art, disseny i comunicació dedicat a la creació de projectes que reflexionen sobre qüestions locals i globals, vinculant la cultura visual contemporània i moviments intel·lectuals, progressistes i socialment compromesos.

Äther va ser fundat en 2015 com un espai en el qual posar en comú els interessos acadèmics i professionals dels seus cofundadors. D'una banda Audrey Lingstuyt, veneçolana i doctoranda en Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant. La seua investigació personal gira al voltant de l'anàlisi semiòtica de pràctiques de disseny considerades subversives, a més de l'anàlisi ciberpragmàtic de el disseny de dispositius digitals. I d'altra banda està Michael Urrea, colombià i doctorand en Belles Arts de la Universitat Politècnica de València. La seua recerca gira al voltant de l'exploració de el relat de la migració contemporània a la producció artística al voltant de les fronteres territorials.

Valentia, el nacimiento de una micronación consiste en la creación de una micronación efímera llamada Valentia, a través de la cual se cuestiona el fenómeno usualmente llamado “crisis migratoria” o “crisis humanitaria de los refugiados”. En medio del resurgimiento de los nacionalismos este proyecto propone pensar en la micronación como estrategia de reflexión y subversión. La proposición es simple: sin importar cuán cercanas sean, no hay dos personas con intereses idénticos. Y sin importar cuán alejadas estén, no hay dos personas sin ningún interés en común.

El proyecto se divide en tres momentos. El primero de ellos consiste en recoger información a través de un artefacto móvil similar a una cabina de votación, donde los participantes son invitados a imaginar una nación y votar en una suerte de referendo que busca definir las características de la micronación Valentia.

El segundo momento consiste en la realización de una serie de encuentros y talleres en los cuales habitantes de València, inmigrantes y personas refugiadas, son invitados a reflexionar colectivamente sobre la construcción de las identidades nacionales y su repercusión en la comprensión de lo local y lo global. Posteriormente esas reflexiones son llevadas al ámbito práctico, a través de la elaboración de una serie de piezas que constituyen el lenguaje simbólico de Valentia, tales como su bandera, emblema, moneda, etc.

El tercer momento consiste en habitar Valentia. Es decir, a partir de las reflexiones hechas y haciendo uso de las piezas elaboradas durante los talleres, se lleva a cabo una acción artística en el claustro del Centre del Carme Cultura Contemporània.



AUTORÍA

Äther es un estudio de arte, diseño y comunicación dedicado a la creación de proyectos que reflexionan sobre cuestiones locales y globales, vinculando la cultura visual contemporánea y movimientos intelectuales, progresistas y socialmente comprometidos.

Äther fue fundado en 2015 como un espacio en el cual poner en común los intereses académicos y profesionales de sus cofundadores. Por un lado está Audrey Lingstuyl, venezolana y doctoranda en Filosofía y Letras de la Universidad de Alicante. Su investigación personal gira en torno al análisis semiótico de prácticas de diseño consideradas subversivas, además del análisis ciberpragmático del diseño de dispositivos digitales. Y por otro lado está Michael Urrea, colombiano y doctorando en Bellas Artes de la Universitat Politècnica de València. Su investigación gira en torno a la exploración del relato de la migración contemporánea en la producción artística en torno a las fronteras territoriales.





想象一个新的国家

ادخل

ВХОДИТЬ

进入

ENTRARE

CONTRARE

IMAGINA UNA
NUEVA NACIÓN





→ Abundancia: contrato cultural y vida

Eva Fernández

Centre del Carme Cultura Contemporània
Febrer - agost 2019

www.evalazcanocaballer.wordpress.com

VAL

Què de la nostra vida és requerit per l'art i la cultura? Res? No és això gravíssim, convindre que la cultura i l'art són escassos? Terrible, normalitzar que ningú crega que té la responsabilitat de produir obra cultural o artística?

Per edat, salut, recursos materials, gènere, classe, orígens diversos, assumim l'exclusió de massa persones de la producció cultural. Hem après a obviar sabers, a frustrar talents i a menysprear estils de vida.

El projecte *Abundància* ens convida a significar el rellevant, culturalment, practicant el ressentiment de l'íntim, el que no és mirat ni vist, el que no és apreciat per a anar alliberant-ho de manera progressiva, habitar el Centre del Carme per a fer abundant la cultura.

El projecte es basa en una sèrie d'assemblees mensuals amb un grup de dones convidades per la resident a generar una publicació a partir del diàleg, la construcció del relat i la reflexió des de l'"aura familiar".

Al llarg d'aquests sis mesos el grup ha posat en comú relats de vida, memòries, identitats, històries familiars en el context sociohistòric de cadascuna. Partint d'una llibreta que l'artista va trobar amb una reflexió del seu avi, militant anarquista, pres després de la guerra però fent plans de futur al mateix temps que afirmava "ara que som a temps", en què incitava a enterrar odis i picabaralles, Eva planteja fer visible tant de contingut valent i preciós que no està legitimat o no cap en el que abasta el contracte cultural més "autoritzat". Totes les dones que han participat en "Abundància" ho han fet apostant per posar ací el més important per a elles.

Aquest contingut és el que es retorna en forma d'objecte: un llibre-llibreta. És a dir, un llibre que convida a continuar sent escrit. Un llibre-eina perquè altres persones continuen produint. El lliurament del llibre-llibreta es fa de les unes a les altres, perquè el continuen escrivint, animant a actuar des de la mediació en la cultura perquè cada obra done vida i cada vida obre.



AUTORIA

Eva Fernández (València) viu i treballa a Madrid. En la seua pràctica està molt vinculada a l'escriptura, analitza com s'ha conjugat la seua vida amb les seues obres. Va publicar una novel·la en *Caballo de Troya* de Random House Mondadori, en què posa el focus en entendre quins eren els models de producció i circulació de les paraules per a escollir-ne el més adequat per a la seua escriptura. Edita per a *La Oveja Negra* i *Contrabandos* (especialment amb Editorial Bellaterra i Txalaparta). És cofundadora de *Cine sin Autor*.

CAS

¿Qué de nuestra vida es requerido por el arte y la cultura?
 ¿Apenas nada? ¿No es acaso eso gravísimo, convenir que la cultura y el arte son escasos? ¿Terrible, normalizar que nadie crea tener la responsabilidad de producir obra cultural o artística?

Por edad, salud, recursos materiales, género, clase, orígenes diversos, asumimos la exclusión de demasiadas personas de la producción cultural. Hemos aprendido a obviar saberes, frustrar talentos y despreciar formas de vida.

El proyecto *Abundancia* nos invita a significar lo relevante, culturalmente, practicando el resentimiento de lo íntimo, lo no mirado ni visto, lo no apreciado para ir liberándolo de manera progresiva, habitar el Centro del Carmen para hacer abundante la cultura.

El proyecto se basa en una serie de asambleas mensuales con un grupo de mujeres invitadas por la residente a generar una publicación a partir del diálogo, la construcción del relato y la reflexión desde el *aura familiar*.

A lo largo de estos seis meses el grupo ha puesto en común relatos de vida, memorias, identidades, historias familiares en el contexto socio histórico de cada una. Partiendo de una libreta que la artista encontró con una reflexión de su abuelo, militante anarquista, preso tras la guerra pero haciendo planes de futuro al tiempo que afirmaba “ahora que estamos a tiempo” donde incitaba a enterrar odios y rencillas, Eva plantea hacer visible tanto contenido valiente y precioso que no está legitimado o no cabe en lo que abarca el contrato cultural más “autorizado”. Todas las mujeres que han participado de *abundancia*, lo han hecho apostando por poner ahí lo más importante para ellas.

Ese contenido es el que se devuelve en forma de objeto: un Libro-libreta. O sea, un libro que invita a seguir siendo escrito. Un libro-herramienta para que otras personas sigan produciendo. La entrega del Libro-libreta se entrega de unas a otras, para que lo continúen escribiendo, animando a actuar desde la mediación en la cultura para que cada obra dé vida y cada vida, obre.



AUTORÍA

Eva Fernández (València) vive y trabaja en Madrid. Su práctica está muy vinculada a la escritura, analiza cómo se ha conjugado su vida con sus obras. Publicó una novela en *Caballo de Troya* de Random House Mondadori, donde pone el foco en entender cuáles eran los modelos de producción y circulación de las palabras para escoger el más adecuado para su escritura. Edita para *La Oveja Roja* y *Contrabandos* (especialmente con Editorial Bellaterra y Txalaparta). Es cofundadora de *Cine sin Autor*.





A.0.960,673 *

En la villa de Pedralva a uno de Agosto
de mil novecientos veintiseis.

Yo Don Martin Colchuck, natural de Pedraza y vecino de la misma, habitante en la calle Alto del Puente n.º 1, de estado soltero, de profesion labrador y de veinte y tres años de edad; De mi libre y espontanea voluntad declaro que no soy del Gremio o Comunión de la Iglesia, Catolica, Apostolica y Romana, y de soy disidente de ella, lo cual es publico y notorio toda vez que no cumpla ni goce con el pago de ~~ninguna~~ alguna de dichas ~~contribuciones~~ y aun cuando no fuese publica mi disidencia lo declaro espontaneamente en este documento para que sirva como mi resolucion sincera y real, y que no obre impulsado por odio a dicha Religion, Catolica, Apostolica, y Romana.

Y para que surta los efectos convenientes
firmo este documento con los testigos Benito
Igo Ortiz Gamella, Miguel Guerrero Leon, y
Antonio Dominguez, todos vecinos de esta villa
quienes han sido llamados y rogados por mi

Querido
 José Martínez

Bettero
Miguel Yturrio

Estigo
Antonio Dominguez

*Bertie
Dunlop*



PASADOS CASI 17 AÑOS, SE HACE UN
POCO EN REALIDAD UN FAMOSO CUENTO
INFANTIL, YA QUE PINOCHO, PUEDE MOVER
SUS PIERNAS GRACIAS A UN "TROZO DE M
DERA".
¿CUANTAS COSAS CAMBIARÍAN SI MU
CHOS DE ESTOS CUENTOS SE CONVIRTIER
EN REALIDAD?
Gueseppe 3

60

Libreta para Urbano

Da pena que con una letra tan bonita, mi padre no haya escrito sus historias de niño y no tan niño, y que solo las cuente una noche inhabitual en la cocina de San Esteban. Qué difícil para unas hijas obligar a un padre... Es un acto muy subversivo. Le hemos pedido a sus nietas que lo hagan ellas, ellas les convencieron de venir a esta asamblea. «Buelín», le dirán, «escribenos una libreta, con esa letra tan bonita».



→ El Hueco

**Carolina Fernández,
Francisca Soto,
i Álvaro Martín de Ruedas**

Centre del Carme Cultura Contemporània
Setembre 2020 - febrer 2021

www.elhueco.tumblr.com



AUTORIA

Són un equip format per tres artistes i educadors amb pràctiques que pivoten entorn de la conservació del patrimoni, la producció artística contemporània i els processos de mediació participativa.

Carolina Fernández (Albacete) Llicenciada en Història de l'Art per la Universitat Complutense de Madrid. Màster d'Arteràpia de la Universitat Politècnica de València. Alumna durant 6 anys del Taller de Producció Teatral de la mateixa universitat, de què també es nodreix per a articular la seua pràctica professional. Formada com a mediatra comunicativa, fa servir la llengua de signes espanyola així com diferents sistemes de comunicació.

Francisca Javiera Soto Martínez (Santiago de Xile) Restauradora i educadora. Llicenciada en Belles Arts amb menció en Patrimoni Cultural Material i llicenciada en Pedagogia de la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile. Màster en Conservació i Restauració de Béns Culturals a la Universitat Politècnica de València i Programa experimental de mediació artística i educació PERMEA. Actualment, es troba interessada en les maneres d'abordar la conservació preventiva del patrimoni, en el museu, a través de la mediació i educació.

Álvaro Martín de Ruedas (Madrid) Artista graduat en Belles Arts a la Universitat Complutense de Madrid, actualment viu a València i cursa el màster PERMEA de Mediació i Educació a través de l'Art. Desenvolupa les seues pràctiques en la bisectriu entre art i educació, amb interessos que orbiten al voltant de la cultura popular, l'art postinternet i els processos de mediació entesos com a pràctiques artístiques autònomes. Investiga friccions artístiques en àmbits com les xarxes socials, la ficció o el videojoc.

VAL

Els barris estan plens de senyals. Uns ens mostren maneres de circular. Uns altres posen en valor el patrimoni cultural o arquitectònic d'aquests barris, però... podem marcar l'absència que va deixar un xicotet negoci popular al barri, o l'espai on s'eixia a conversar "a la fresca"? És possible demarcar buits que ens permeten reivindicar records?

El Hueco és un projecte de mediació i creació col·laborativa en el qual es treballa amb els veïns i les veïnes del barri del Carme per a identificar aquells espais que van tindre usos determinats i que només queden en la memòria col·lectiva local. A través de converses que ocorren en sessions dinamitzades en els espais del Centre del Carme Cultura Contemporània o bé en rutes i trobades pel mateix barri junt amb els participants, es descobreixen aquestes absències i se'n signifiquen diverses mitjançant una intervenció en el sòl que delimita l'espai que alguna vegada van ocupar. Les demarcacions són perímetres al voltant de l'espai que es vol significar i compten amb un codi QR que dona accés al registre web (<https://elhueco.tumblr.com/>) dels textos o les veus dels participants i la seua relació amb aquests llocs. Se significa el buit d'aquestes absències com a manera de construir memòria viva amb presència en el lloc, donant sentit de patrimoni als records.

El projecte treballa en la idea de crear junt amb els habitants del Carme una nova senyalística urbana que funcione no sols com una intervenció artística del lloc, sinó com a plataforma de mediació que permeta establir recorreguts i fomentar diàlegs.

CAS

Los barrios están llenos de señales. Unas nos muestran modos de circular. Otras ponen en valor el patrimonio cultural o arquitectónico de los mismos, pero...¿Podemos marcar la ausencia que dejó un pequeño negocio popular en el barrio, o el espacio donde se salía a conversar “al fresco”? ¿Es posible demarcar huecos que nos permitan reivindicar recuerdos?

El Hueco es un proyecto de mediación y creación colaborativa en el que se trabaja junto a los vecinos y vecinas del barrio de El Carme para identificar aquellos espacios que tuvieron usos determinados y que sólo quedan en la memoria colectiva local. A través de conversaciones que ocurren en sesiones dinamizadas en los espacios del Centre del Carme Cultura Contemporània o bien en rutas y encuentros por el propio barrio junto a los participantes, se descubren dichas ausencias y se significan varias de ellas mediante una intervención en el suelo que delimita el espacio que alguna vez ocuparon. Las demarcaciones son perímetros alrededor del espacio a significar y cuentan con un código QR que da acceso al registro web (<https://elhueco.tumblr.com/>) de los textos o las voces de los participantes y su relación con dichos lugares. Se significa el hueco de dichas ausencias como forma de construir memoria viva con presencia en el lugar, dando sentido de patrimonio a los recuerdos.

El proyecto trabaja en la idea de crear junto a los habitantes de El Carme una nueva señalética urbana que funcione no sólo como una intervención artística del lugar, si no como plataforma de mediación que permita establecer recorridos y fomentar diálogos.



AUTORIA

Son un equipo formado por tres artistas y educadores con prácticas que pivotan en torno a la conservación del patrimonio, la producción artística contemporánea y los procesos de mediación participativa.

Carolina Fernández (Albacete) Licenciada en Historia del Arte por la Universidad Complutense de Madrid. Máster de Arteterapia de la Universidad Politécnica de Valencia. Alumna durante 6 años del Taller de Producción Teatral de la propia universidad, de la que también se nutre para articular su práctica profesional. Formada como mediadora comunicativa, utiliza la lengua de signos española así como diferentes sistemas de comunicación.

Francisca Javiera Soto Martínez (Santiago de Chile) Restauradora y educadora. Licenciada en Bellas Artes con mención en Patrimonio Cultural Material y licenciada en Pedagogía de la Pontificia Universidad Católica de Chile. Máster en Conservación y Restauración de Bienes Culturales en la Universidad Politécnica de Valencia y Programa experimental de mediación artística y educación PERMEA. Actualmente, se encuentra interesada en las formas de abordar la conservación preventiva del patrimonio, en el museo, a través de la mediación y educación.

Álvaro Martín de Ruedas (Madrid) Artista graduado en Bellas Artes en la Universidad Complutense de Madrid, actualmente vive en Valencia y cursa el máster PERMEA de Mediación y Educación a través del Arte. Desarrolla sus prácticas en la bisectriz entre arte y educación, con intereses que orbiten en torno a la cultura popular, el arte postinternet y los procesos de mediación entendidos como prácticas artísticas autónomas. Investiga fricciones artísticas en ámbitos como redes sociales, ficción o videojuego.









→ València republicana

Un projecte d'acompanyament des del diàleg i la interacció social per a evitar una regressió cultural.

Néstor Morente

Centre del Carme Cultura Contemporània
Setembre 2020 - febrer 2021

www.morenteymartin.wixsite.com/nestormym

VAL

València Republicana. Un projecte d'acompanyament des del diàleg i la interacció social per a evitar una regressió cultural recupera una sèrie de testimoniatges que posen en valor figures que van ser rellevants en el desenvolupament històric valencià dels anys trenta. En realitat es tracta d'una selecció que ha sigut possible gràcies al treball desenvolupat d'investigació en anys previs.

Els testimoniatges que destaquen en aquest projecte que conclou amb la publicació d'un llibre a tall de memòria són els dels huit alcaldes de la València republicana, el del president del Govern Ricardo Samper, el rector de la Universitat de València Juan Peset i el de Max Aub.

El projecte busca crear una interlocució amb la societat a través de la construcció d'una xarxa de contactes entre els col·lectius i les institucions que vetlen pel progrés de la societat en llibertat i democràcia de caràcter social, institucional o associatiu, per a fer visibles i despertar més interès i reflexió per aquests mateixos valors que es van posar en pràctica per primera vegada amb l'arribada de la Segona República, i oferir també experiències transversals per a diferents públics.

La proposta té com a base i punt de partida la València republicana, per a recuperar i donar visibilitat a tots els testimoniatges possibles de l'última generació que va viure aquella època. Amb els materials generats al llarg del procés de mediació i intervenció pública es fa l'edició d'un llibre a tall de memòria del treball desenvolupat distribuït gratuïtament des de tots els llocs amb els quals s'ha establert una connexió dins de la mateixa xarxa desenvolupada en el projecte.



AUTORIA

Néstor Morente i Martín (Sogorb, Castelló) és doctor menció cum laude en Història de l'Art per la Universitat de València, mateixa institució en la qual va cursar els seus estudis de llicenciatura i màster.

La seua especialitat se centra en l'anàlisi de l'art desenvolupat durant el període de la Segona República amb especial atenció al País Valencià. És expert en iconografia al·legòrica, cultura visual i patrimoni de la memòria històrica. Amb la seua tesi doctoral va recuperar la figura de Vicent Alfaro i Moreno, alcalde de València (1931-1932) i fundador d'Esquerra Valenciana en 1934.

És autor de la guia didàctica de la ruta educativa València Republicana de l'Ajuntament de València.

València Republicana. Un projecte d'acompanyament des del diàleg i la interacció social per a evitar una regressió cultural recupera una serie de testimonios que ponen en valor figuras que fueron relevantes en el desarrollo histórico valenciano de los años 30. En realidad se trata de una selección que ha sido posible gracias al trabajo desarrollado de investigación en años previos.

Los testimonios que destacan en este proyecto que concluye con la publicación de un libro a modo de memoria son los de los ocho alcaldes de la València Republicana, el del Presidente del Gobierno Ricardo Samper, el Rector de la Universidad de València Juan Peset y el de Max Aub.

El proyecto busca crear una interlocución con la sociedad a través de la construcción de una red de contactos entre los colectivos e instituciones que velan por el progreso de la sociedad en libertad y democracia de carácter social, institucional o asociativo, para hacer visible así como despertar mayor interés y reflexión por esos mismos valores que se pusieron en práctica por primera vez con la llegada de la II República española, ofreciendo así mismo experiencias transversales para diferentes públicos.

La propuesta tiene como base y punto de partida la València Republicana, para recuperar y visibilizar todos los testimonios posibles de la última generación que vivió aquella época. Con los materiales generados a lo largo del proceso de mediación e intervención pública, se realiza la edición de un libro a modo de memoria del trabajo desarrollado distribuido gratuitamente desde todos los lugares con los que se ha establecido una conexión dentro de la propia red desarrollada en el proyecto.



AUTORÍA

Néstor Morente y Martín (Sogorb, Castelló), es Doctor mención “cum laude” en Historia del Arte por la Universidad de València, misma institución en la que realizó sus estudios de Licenciatura y Máster.

Su especialidad se centra en el análisis del arte desarrollado durante el periodo de la II República Española con especial atención al País Valencià. Es experto en iconografía alegórica, cultura visual y patrimonio de la Memoria Histórica. Con su Tesis Doctoral recuperó la figura de Vicent Alfaro i Moreno, alcalde de València 1931-1932 y fundador de Esquerra Valenciana en 1934.

Es autor de la Guía Didáctica de la ruta educativa “València Republicana” del Ajuntament de València.





cuna levantar su cabecita
al cielo y derramar una la-
grima, otra, otra.....

Cárcel Celular 21 Julio 1940



PROJECTES *RESIDENTS*: CO_NET PHOTO RESIDENCY

Conversa amb Agustín Serisuelo
i Carlos Sebastià, directors
de Co-net Photo residency.
Residències en el context de Castelló.

Cultura Resident: Què és Co-net?

Co-net: Naix fa quatre anys a partir de la idea d'aportar un altre tipus d'activitats culturals en la zona de Castelló. Comença amb un pressupost limitat i bàsicament amb mil euros comencem la primera edició amb sis residents en un apartament durant quinze dies, amb la idea de vincular el tema de residències artístiques al territori i al festival Imaginària, inicialment amb la relació de la fotografia.

Tenim un conveni amb el festival Imaginària que ofereix la possibilitat de programar una de les residències per al festival de l'any següent. El projecte en si busca generar residències artístiques, però també projectes per al desenvolupament d'activitats culturals relacionades amb l'intercanvi, amb la cultura artística, o relacionar-se amb congressos, seminaris...

Actualment, la residència d'Imaginària compta amb el suport del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana i la Universitat Jaume I de Castelló. Cadascun d'aquests aporta recursos, i en concret el CMCV ens ofereix una estructura de suport a la producció de les residències.

La nostra idea actualment està dins del marc de la residència: es tracta de continuar veient altres residències i altres formats. Nosaltres no produïm un projecte expositiu, sinó que donem les eines perquè ells i elles investiguen.



La residència Co-Net es basa en el qüestionament dels límits de la imatge des d'una vinculació amb el territori. Els projectes naixen a partir de la idea del territori i és interessant que tinguin un vincle social o polític. Després es pensa des del plantejament de la imatge i de les seues possibilitats.

CR: Com es fa la selecció d'artistes en Co-net?

C-n: Es va iniciar amb sis artistes, però ara es planteja una residència amb quatre artistes i amb una aportació econòmica major.

La selecció de projectes es fa a través d'una plataforma oberta, és a dir, qualsevol pot proposar la seua idea i el seu projecte i s'accepta si encaixa en els objectius de Co-net.

Sempre s'obri una convocatòria pública internacional amb un jurat independent. Co-net intenta que hi haja un representant de cadascuna de les institucions que donen suport a l'esdeveniment. Nosaltres fem la tasca de selecció basada en el fet que tot estiga ben presentat, que les dades estiguen correctes, que la gent envie el que se'ls demana. Després, el jurat de manera independent fa la selecció dels projectes.

CR: Com s'estructura el treball dels artistes?

C-n: L'objectiu és realitzar una residència situada en el context de Castelló que en el futur es poguera exposar en el festival Imaginària.



Aquest festival té un mes de duració normalment. Juntament amb la possibilitat de participar-hi, l'edició del 2021 comptarà amb un Open Studio amb una xicoteta aportació econòmica per a la producció del projecte, però sense perdre de vista que no es tracta d'una beca de producció, sinó d'investigació. Llavors, es pretén que els i les artistes compten amb recursos per a la creació d'un projecte, o la base d'un projecte, i després el puguen continuar desenvolupant com vulguen.

CR: Venen molts artistes des de l'estranger?

C-n: La convocatòria és internacional. Per exemple, hem tingut artistes de Mèxic, dels Estats Units, de Portugal, de Polònia, de Bèlgica, de França i d'Itàlia.

El primer any vam fer un conveni amb la Universitat d'Arts de Londres. Per això, l'inici estava més enfocat a artistes joves, de màster o de carrera. Ara ja té un caràcter més professionalitzat.

CR: Què s'ha desenvolupat en el marc de la col·laboració amb el CMCV?

C-n: L'evolució que està aportant la residència artística afavoreix l'intercanvi, la col·laboració i el desenvolupament per a artistes i organitzacions internacionals. Es busca, d'una banda, conèixer el territori i, de l'altra, que es genere una integració entre diferents maneres de treballar l'art amb el territori local. L'artista que ve s'emporta una part de l'art que està fent ací i la gent d'ací es pot nodrir d'una sèrie d'activitats, de conèixer altres artistes... Les residències s'ajunten entre si, els artistes es conviden entre ells i elles a visites d'estudi o a conèixer les seues pràctiques. És una manera de donar a conèixer altres pràctiques contemporànies i no quedar-se en el localisme a escala reduïda. A través d'aquests intercanvis, s'estableixen ponts entre institucions culturals i artistes. Així mateix, el fet de connectar diverses residències entre si és també perquè es consoliden les residències de Co-net gràcies al fet que es comencen a fer nous projectes: més activitats donen com a resultat més possibilitats de generar ponts amb altres institucions.

CR: Ambdós sou artistes i agents culturals. Què considereu que aporta Co-net al context artístic local?

C-n: Nosaltres tenim la voluntat de treballar dins del camp de les residències en l'àmbit de la producció i la investigació. Ho fem a través d'impulsar aquest programa de residències però també tenim les nostres carreres personals com a artistes. Agustín i jo (Carlos) hem col·laborat, hem realitzat bastants residències, sabem com funciona aquest sistema. Llavors, nosaltres des de l'àmbit professional aportem, creiem, una mirada molt més completa que altres institucions, ja que som artistes en actiu alhora que gestors d'aquesta residència. Com a agents independents venim a completar una oferta cultural des de la professionalitat.

Com a vistes al futur, ens agradaria fer costat als i les artistes locals i internacionals, però també creiem que és important col·laborar amb la institució per a arribar a nous espais. La idea seria augmentar i enfortir la col·laboració entre institucions i residències o amb l'ajuntament, o amb qualsevol plataforma i fundació que estiga compromesa amb el suport a la creació independent. Nosaltres estariem encantats de gestionar i donar suport a aquestes estructures, ja que tenim la base, tenim l'estructura, tenim el coneixement de com gestionar, i això, evidentment, es tradueix en el fet que podem donar suport i facilitats.



PROYECTOS *RESIDENTES*: CO_NET PHOTO RESIDENCY

Conversación con Agustín Serisuelo
y Carlos Sebastià, directores
de Co-net Photo residency.
Residencias en el contexto de Castelló.

Cultura Resident: ¿Qué es Co-Net?

Co-net: Nace hace cuatro años a partir de la idea de aportar otro tipo de actividades culturales en la zona de Castellón. Empieza con un presupuesto limitado y básicamente con mil euros empezamos la primera edición con seis residentes en un apartamento durante quince días, con la idea de vincular el tema de residencias artísticas al territorio y al festival Imaginària inicialmente con la relación de la fotografía.

Tenemos un convenio con el festival Imaginària que ofrece la posibilidad de programar una de las residencias para el festival del año siguiente. El proyecto en sí busca generar residencias artísticas, pero también proyectos para el desarrollo de actividades culturales relacionadas con el intercambio, con la cultura artística, o relacionarse con congresos, seminarios....



Actualmente, la residencia de Imaginària cuenta con el apoyo del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana, y la Universitat Jaume I de Castelló. Cada uno de ellos aportan recursos, y en concreto el CMCV nos ofrece una estructura de apoyo a la producción de las residencias.

Nuestra idea actualmente está con el marco de Residencia, se trata de continuar viendo a otras residencias y a otros formatos. Nosotros no producimos un proyecto expositivo, sino que les damos las herramientas para que ellos y ellas investiguen.

La residencia Co-Net se basa en el cuestionamiento de los límites de la imagen desde una vinculación con el territorio. Los proyectos nacen a partir de la idea del territorio y es interesante que tengan un vínculo social o político. Luego, se piensa desde el planteamiento de la imagen y de sus posibilidades.

CR: ¿Cómo se realiza la selección de artistas en Co-net?

C-n: Se inició con seis artistas, pero ahora se plantea una residencia con cuatro artistas y con una aportación económica mayor.

La selección de proyectos se realiza a través de una plataforma abierta, es decir, cualquiera puede proponer su idea, su proyecto y se acepta si encaja en los objetivos de Co-net.”

Siempre se abre una convocatoria pública internacional con un jurado independiente. Co-net intenta que haya un representante de cada una de las instituciones que apoyan el evento. Nosotros hacemos la labor de selección basada en que todo esté bien presentado, que estén los datos correctos, que la gente envíe lo que se les pide. Luego, es el jurado independiente, quienes hacen la selección de los proyectos.

CR: ¿Cómo se estructura el trabajo de los artistas?



C-n: El objetivo es realizar una residencia situada en el contexto de Castelló que en el futuro se pudiera exponer en el festival Imaginària.

Este festival tiene un mes de duración normalmente, junto con la posibilidad de participar en él, la edición del 2021 contará con un Open Studio con una pequeña aportación económica para la producción del proyecto, pero sin perder de vista que no se trata de una beca de producción, sino de investigación. Entonces, se pretende que los y las artistas cuenten con recursos para la creación de un proyecto, o la base de un proyecto, y luego lo pueda seguir desarrollando como quieran.

CR: ¿Vienen muchos artistas del extranjero?

C-n: La convocatoria es internacional. Por ejemplo, hemos tenido artistas de México, de Estados Unidos, de Portugal, de Polonia, de Bélgica, de Francia y de Italia. El primer año hicimos un convenio con la Universidad de Artes de Londres. Por eso, el inicio estaba más enfocado en artistas jóvenes, de máster o de carrera. Ahora, ya tiene un carácter más profesionalizado.

CR: ¿Qué se ha desarrollado en marco de la colaboración con el CMCV?

C-n: La evolución que está llevando la residencia artística favorece el intercambio, la colaboración y el desarrollo para artistas y organizaciones internacionales. Se busca, por un lado, conocer el territorio, y por otro lado, que se genere una integración entre diferentes formas de trabajar el arte con el territorio local. El artista que viene se lleva una parte del arte que está haciendo aquí y la gente de aquí se puede nutrir de unas series de actividades, de conocer a otros artistas... Las residencias se juntan entre ellas, los artistas se invitan entre ellos y a ellas a visitas de estudio o a conocer sus prácticas. Es una forma de dar a conocer otras prácticas contemporáneas y no quedarse en el localismo a nivel reducido. A través de estos intercambios, se establecen puentes entre instituciones culturales y artistas. Así mismo, el hecho de conectar varias residencias entre ellas es también a raíz de que se consoliden las residencias de Co-net gracias a de que se empiezan a hacer nuevos proyectos: más actividades dan como resultado, más posibilidades de generar puentes con otras instituciones.

CR: Aparte de gestores y coordinadores de Co_Net también sois artistas, por lo que hacéis residencias habitualmente y estáis a veces en un lado y a veces en otro. ¿Cómo vivís este doble perfil? ¿Qué le aporta al proyecto Co_Net?

C-n: A través de nuestras propias experiencias estamos más sensibilizados tanto con los artistas como con los gestores culturales. Lo cual nos sirve tanto a título personal como profesional en ambas situaciones.



Por otra parte, creemos que nuestras propias experiencias sirven para observar posibles oportunidades y deficiencias en la gestión. Siempre tratamos de dar las mejores oportunidades y cubrir necesidades tanto a nuestros residentes e instituciones que nos apoyan.

CR: En este sentido, como artistas y agentes culturales, que consideráis que aporta Co_net al contexto artístico local?

C-n: Nosotros tenemos la voluntad de trabajar dentro del campo de las residencias ámbito de producción e investigación. Lo hacemos a través de impulsar este programa de residencias pero también tenemos nuestras carreras personales como artistas. Agustín y yo (Carlos) hemos colaborado, hemos realizado bastantes residencias, sabemos cómo funciona este sistema. Entonces, nosotros desde el ámbito profesional aportamos creemos una mirada mucho más completa que otras instituciones ya que somos artistas en activo a la vez que gestores de esta residencia. Como agentes independientes venimos a completar una oferta cultural desde la profesionalidad”.

Como vistas al futuro, nos gustaría apoyar a los y las artistas locales e internacionales, pero también creemos que es importante colaborar con la institución para llegar a nuevos espacios. La idea sería aumentar y fortalecer la colaboración entre instituciones y residencias o con el ayuntamiento, o con cualquier plataforma y fundación que esté comprometida con el apoyo a la creación independiente. Nosotros estaríamos encantados de gestionar y apoyar estas estructuras, puesto que tenemos la base, tenemos la estructura, tenemos el conocimiento de cómo gestionar, y eso, evidentemente, se traduce en que podemos apoyar y facilitar.

Cultura Resident

RESIDÈNCIES DE PRODUCCIÓ ARTÍSTICA

Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana

2018-2020

→ Cosmos, tot el que està ordenat

Bego M. Santiago

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Abril - juliol de 2018

www.begomsantiago.com



AUTORIA

Bego M. Santiago (Santiago de Compostella) és artista visual de caràcter interdisciplinari, especialitzada en l'ús de la llum com a eina pictòrica i escultòrica. Llicenciada en Belles Arts i màster en Art i Tecnologia, va exercir com a docent en el Departament de Cinema i Animació de la Facultat d'Art, Arquitectura i Disseny de Praga. El 2012 es trasllada a Berlín per a formar part de l'equip de MEDIENWERKSTATT, departament d'art i tecnologia del Bethanien Kunstraum, com a investigadora en col·laboració amb HTW - Universitat de Ciències Aplicades de Berlín. La seua obra explora la retroalimentació entre la realitat i el que es representa, a través de binomis: real/fals, presència/absència i original/còpia. La llum és per a ella una eina de simulació i il·lusió òptica capaç de donar vida a objectes inanimats i difuminar els límits entre realitat i consciència.

Des de la seua primera exposició internacional en 2005, com a part del projecte "Video-Dictionary" amb Antoni Muntadas i Alicia Framis, entre altres, la seua obra va ser exposada a La Casa Encendida, MACBA, Matadero de Madrid, La Nit en Blanc, Image-Forum (Tòquio), Mapping Festival (Ginebra), MeetFactory (Praga), FILE - Festival Internacional de Llenguatge Electrònic del Brasil, entre altres.

Entre la seua activitat recent destaca el premi al millor curtmetratge documental de la 48a edició de Festival Alcances (Cádiz), residències artístiques en Museums Quartier (Viena, Àustria) i Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana, entre altres fires i exposicions.

VAL

El projecte de Bego M. Santiago per a Cultura Resident ens convida a submergir-nos en la sèrie *Cosmos, tot el que està ordenat*, una col·lecció de bols místics, pantalles líquides i pous sense fons que a través del cinema-escultura recull el testimoniatge del desbordament valdelomarià.

Una immersió personal en les profunditats de la Geometria Sagrada, que s'aproxima al "nombre idea" des dels seus nivells de lectura estètics, simbòlics i místics per a crear una obra líquida sobre la consciència individual i tot el que la relaciona amb el cosmos. Una experiència entre el cinema experimental i l'art digital.

La primera obra de la sèrie *Cosmos: tot el que està ordenat* sorgeix en 2017 durant el seu període de residència artística al Museumsquartier de Viena, en el marc del projecte *Mood Swings - On mood politics, sentiment data, market Sentiments and other sentiment agencies*. En "Mood Swings" s'exposa la influència de l'àmbit emocional en sistemes considerats "racionals" com la política, el càlcul, els mercats, etc. D'aquesta proposta sorgeix *Follow the path*, vídeo-instal·lació en què xicotets nadadors animats es projecten sobre l'aigua.

L'obra explora com el contagi emocional influeix en conductes col·lectives. Davant d'un tema tan extens, *Follow the Path* seria el principi d'una sèrie, i la segona proposta es du a terme al Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant dins del programa Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

La proposta *Matemàtiques de Déu*, anomenada així en honor a Val del Omar, explora la dimensió simbòlica dels 4 primers nombres, La *Tetraktys*. Per als pitagòrics el 10 era mereixedor del màxim respecte. L'anomenaven tetrakte diví, perquè era la suma dels primers quatre enters. De fet, la representació triangular del 10 s'interpretava com un símbol sagrat sobre el qual es juramentava en les cerimònies d'iniciació. En aquest símbol, aritmètica i geometria estan en estreta relació, ja que per a ells els nombres són dibuixos: l'1 és el punt, el 2 la línia, el 3 la superfície, el 4 el sòlid; el nombre 10, suma dels quatre primers, és la famosa *Tetraktys*. La seua forma còncava funciona alhora com a superfície reflectant i és capaç de generar un efecte hologràfic sobre l'aigua. A cada bol se li assigna un nombre 1, 2, 3 i 4. A través de xicotets nadadors animats que es projecten sobre l'aigua, cada bol explora la dimensió poètica de cada nombre.

CAS

El proyecto de Bego M. Santiago para cultura resident nos invita a sumergirnos en la serie *Cosmos, todo lo que está ordenado*, una colección de cuencos místicos, pantallas líquidas y pozos sin fondo que a través de la cine-escultura recoge el testimonio del desbordamiento Valdelomariano.

Una inmersión personal en las profundidades de la Geometría Sagrada, que se aproxima al “número idea” desde sus niveles de lectura estéticos, simbólicos y místicos para crear una obra líquida sobre la conciencia individual y todo aquello que la relaciona con el cosmos. Una experiencia entre el cine experimental y el arte digital.

La primera obra de la serie *Cosmos: todo aquello que está ordenado* surge en 2017 durante su periodo de residencia artística en Museumsquartier de Viena, en el marco del proyecto *Mood Swings – On mood politics, sentiment data, market sentiments and other sentiment agencies*. En *Mood Swings* se expone la influencia de lo emocional en sistemas considerados “racionales” como la política, el cálculo, los mercados, etc. De esta propuesta surge “Follow the path”, video-instalación donde pequeños nadadores animados se proyectan sobre el agua.

La obra explora cómo el contagio emocional influye en conductas colectivas. Ante un tema tan extenso, *Follow the Path* sería el principio de una serie y cuya segunda propuesta se realiza en el Centro Cultural Cigarreras de Alicante dentro del programa Cultura Resident del Consorcio de Museos de la Comunidad Valenciana.

La propuesta *Matemáticas de Dios*, llamada a sí en honor a Val del Omar, explora la dimensión simbólica de los 4 primeros números *La Tetraktys*. Para los pitagóricos el número 10 era merecedor del máximo respeto. Lo llamaban el tetrakto divino, porque era la suma de los primeros cuatro enteros. De hecho, la representación triangular del 10 se interpretaba como un símbolo sagrado sobre el que se juramentaba en las ceremonias de iniciación. En este símbolo, aritmética y geometría están en estrecha relación ya que para ellos los números son dibujos: El 1 es el punto, el 2 la línea, el 3 la superficie, el 4 el sólido; el número 10, suma de los cuatro primeros, es la famosa *Tetraktys*. Su forma cóncava, funciona a la vez como superficie refectante y es capaz de generar un efecto holográfico sobre el agua. A cada cuenco se le asigna un número 1, 2, 3 y 4. A través de pequeños nadadores animados que se proyectan sobre el agua, cada cuenco explora la dimensión poética de cada número.

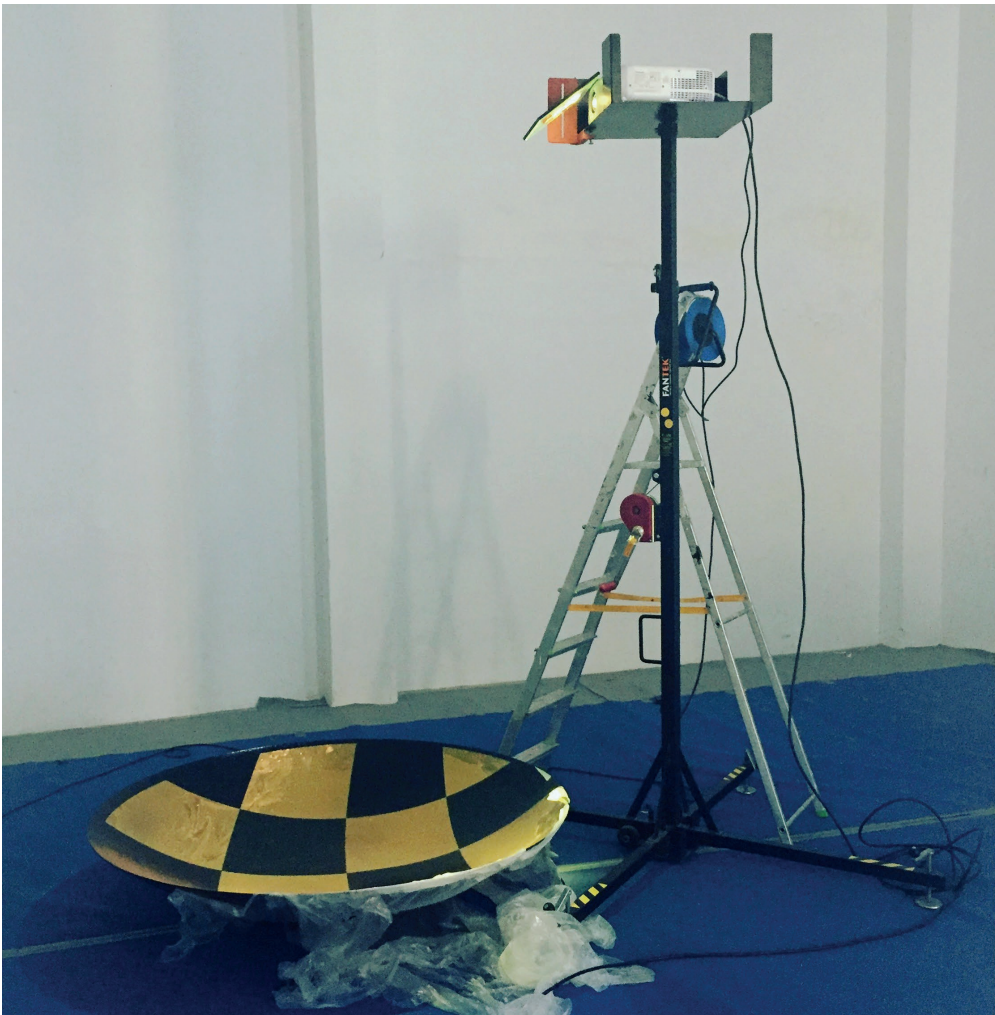


AUTORÍA

Bego M. Santiago (Santiago de Compostela) es artista visual de carácter interdisciplinar, especializada en el uso de la luz como herramienta pictórica y escultórica. Licenciada en Bellas Artes y Máster en Arte y Tecnología, ejerció como docente en el departamento de Cine y Animación de la Facultad de Arte, Arquitectura y Diseño de Praga. En 2012 se traslada a Berlín para formar parte del equipo de MEDIENWERKSTATT, departamento de arte y tecnología de “Bethanien Kunstraum” como investigadora en colaboración con HTW - Universidad de Ciencias Aplicadas de Berlín. Su obra explora la retroalimentación entre lo real y lo representado, a través de binomios tales como: real / falso, presencia / ausencia y original / copia. La luz es para ella una herramienta de simulación e ilusión óptica capaz de dar vida a objetos inanimados, difuminando los límites entre realidad y conciencia.

Desde su primera exposición internacional en 2005, como parte del proyecto Video-Dictionary con Antoni Muntadas y Alicia Framis, entre otros, su obra fue expuesta en La Casa Encendida, MACBA, Matadero de Madrid, La Noche en Blanco, Image-Forum (Tokio), Mapping Festival (Ginebra), MeetFactory (Praga), FILE – Festival Internacional de Lenguaje Electrónico de Brasil, entre otros.

Entre su actividad reciente destaca, el premio al mejor cortometraje documental de la 48ª edición del Festival Alcances (Cádiz), residencias artísticas en Museums Quartier (Viena, Austria) y Cultura Resident del Consorcio de Museos de la Comunitat Valenciana, entre otras ferias y exposiciones.

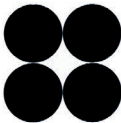


COSMOS:
todo aquello que está ordenado

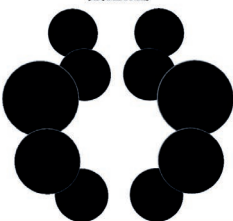
FOLLOW THE PATH



MATEMÁTICAS DE DIOS



GEOMETRAS

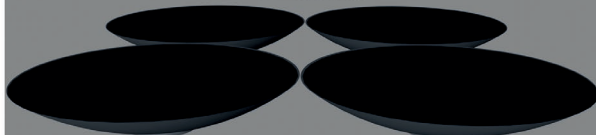


FOLLOW THE PATH



video-instalacion donde pequeños nadadores animados se proyectan sobre el agua.
La obra explora como el contagio emocional influye en conductas colectivas.

MATEMÁTICAS DE DIOS



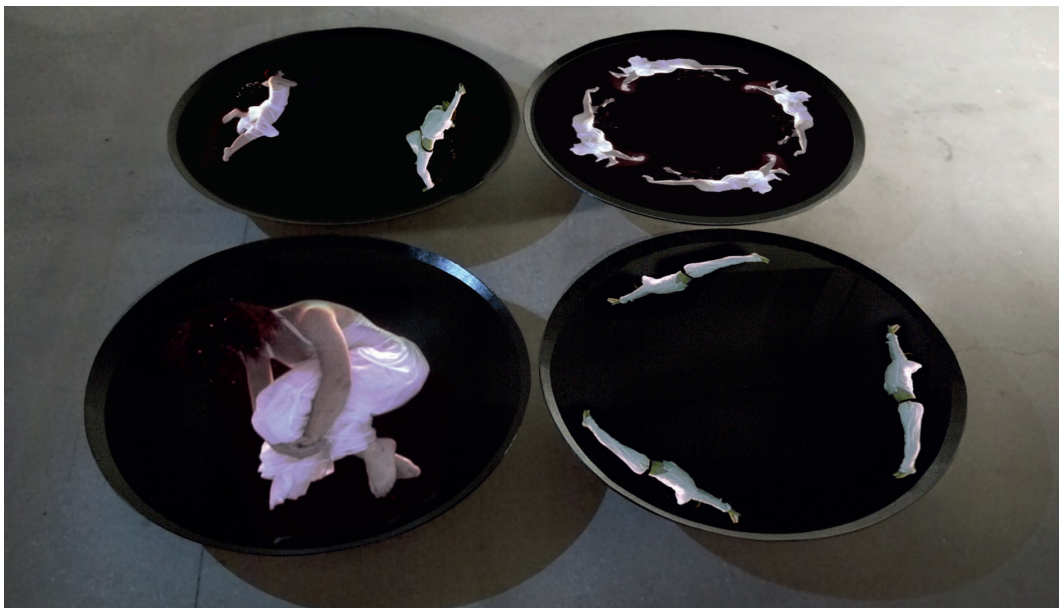
video-instalacion, formada por cuatro contenedores de agua, capaces de simular un espacio inexistente. Su forma cóncava, funciona a la vez como superficie reflectante y es capaz de generar un efecto holográfico sobre el agua. A cada cuenco se le asigna un numero 1, 2, 3 y 4. A través del movimiento y relación entre pequeños nadadores animados que se proyectan, sobre el agua, cada cuenco explora la dimensión poética del numero idea de la Tetraktys Pitagórica

GEOMETRAS



video-instalación interactiva, donde respondiendo a la interacción con el espectador, gráficos generativos pasan del caos a patrones geométricos que sintetizan el arte, misticismo y ciencia de todas aquellas culturas ancestrales desplazadas por lo que Saskia Sassen describe en su libro como "Expulsiones, Brutalidad y complejidad en la economía global."





→ Alicante ghost soundscape, a Herzian tale

David Trujillo

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Febrer - maig 2018

www.davidtrujillo.es

VAL

Alicante ghost soundscape, a Hertzian tale, presenta un mapa en què es revela, conceptualitza i tradueix el nou espai hertzià de la ciutat contemporània, que està sent inundat massivament per les ones dels actuals dispositius sense fil de comunicació i les seues tecnologies, a través de la sonificació (transformant la imperceptibilitat de les ones a través del so).

Els paisatges sonors que es mostren en el web del projecte són el resultat de la realització de 44 passejos geolocalitzats pels barris d'Alacant, el febrer i el març de 2018. Equipats amb un mesurador d'altres freqüències, una gravadora d'àudio digital i un gps, recopilem els senyals sense fils i la contaminació electromagnètica. Aquests van ser traduïts en temps real a estímuls sonors audibles i arxivats en format digital junt amb les rutes realitzades, amb la qual cosa es fan perceptibles de forma sonora les dades que viatjaven en les ones portadores, la contaminació electromagnètica i les ones naturals sense modular de la ciutat d'Alacant.

L'obra es complementa per la seua exhibició, amb una selecció de 7 barris, paisatges transformats en infografies revelades, en què es pot observar la ruta, visualitzar el so capturat en aquest passeig a manera de gràfiques i escoltar, amb realitat augmentada a través dels dispositius mòbils, la sonificació de l'espectre a què fa referència. La imatge que utilitzem en cada peça com a marcador per a la realitat augmentada és un espai físic de la ruta en qüestió, que dona la possibilitat a l'espectador de buscar aquest lloc a la ciutat d'Alacant i escoltar el paisatge sonor ocult *in situ*.

El projecte s'ha desenvolupat i materialitzat gràcies a la beca de producció i residència Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.



AUTORIA

El seu treball, com a conseqüència de la seua investigació artística, ha sigut exhibit en diferents fires internacionals i galeries, tant en projectes escultòrics com audiovisuals i pictòrics. En l'actualitat la seua línia d'investigació artística se centra en les TIC, en els espais hertziàns com a *site* per a l'art i en el paranormal.

El seu treball, com a conseqüència de la seua investigació artística, ha sigut exhibit en diferents fires internacionals i galeries, tant en projectes escultòrics com audiovisuals i pictòrics. En l'actualitat la seua línia d'investigació artística se centra en les TIC, en els espais hertziàns com a *site* per a l'art i en el paranormal.

CAS

Alicante ghost soundscape, a Hertzian tale, presenta un mapa donde se revela, conceptualiza y traduce el nuevo espacio hertziano de la ciudad contemporánea, que está siendo inundado masivamente por las ondas de los actuales dispositivos inalámbricos de comunicación y sus tecnologías, a través de la sonificación (transformando la imperceptibilidad de las ondas a través del sonido).

Los paisajes sonoros que se muestran en la web del proyecto, son el resultado de la realización de 44 paseos geolocalizados por los barrios de Alicante, en febrero y marzo de 2018. Equipados con un medidor de altas frecuencias, una grabadora de audio digital y un gps, recopilamos las señales inalámbricas y la contaminación electromagnética. Éstas fueron traducidas a tiempo real, en estímulos sonoros audibles y archivados en formato digital junto a las rutas realizadas, haciendo perceptible de forma sonora, los datos que viajaban en las ondas portadoras, la contaminación electromagnética y las ondas naturales sin modular de la ciudad de Alicante.

La obra se complementa para su exhibición, con una selección de 7 barrios, paisajes transformados en infografías reveladas, en las que se puede observar la ruta, visualizar el sonido capturado en dicho paseo a modo de gráficas, y escuchar, con realidad aumentada a través de los dispositivos móviles, la sonificación del espectro al que hace referencia. La imagen que utilizamos en cada pieza como marcador para la realidad aumentada, es un espacio físico de la ruta en cuestión, dando la posibilidad al espectador a buscar ese lugar en la ciudad de Alicante y escuchar el paisaje sonoro oculto *in situ*.

El proyecto se ha desarrollado y materializado gracias a la beca de producción y residencia Cultura Resident del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

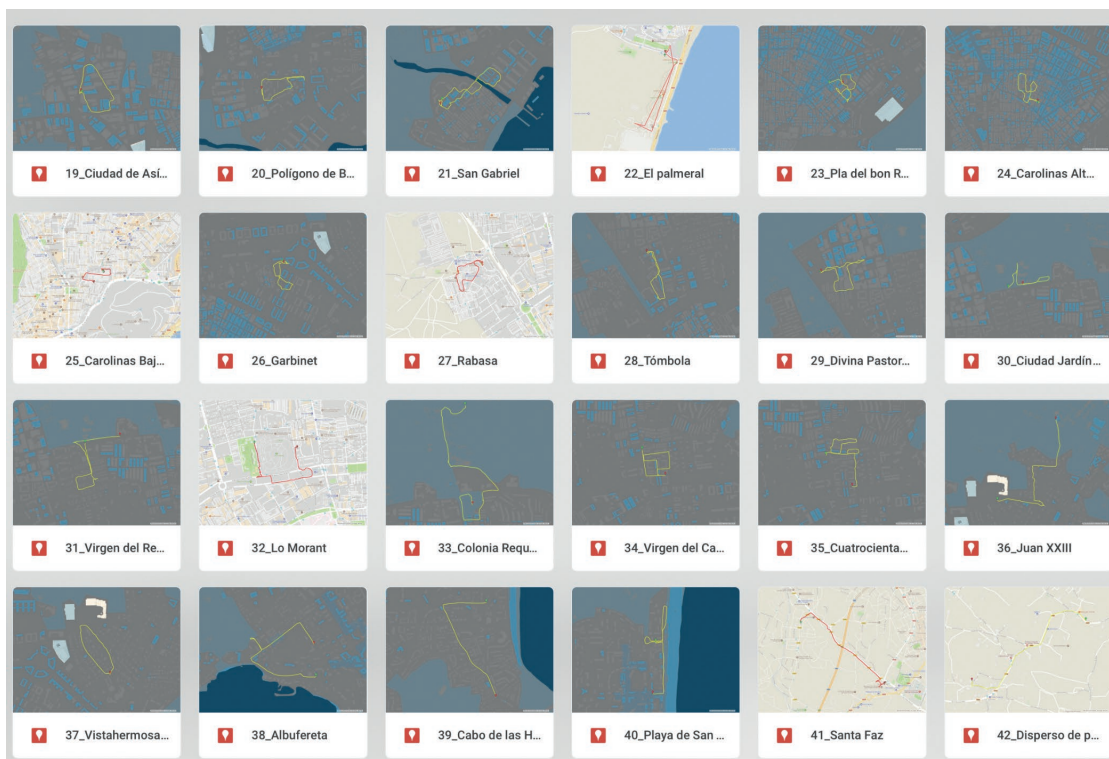


AUTORÍA

David Trujillo, es doctor en Bellas Artes, Premio Extraordinario Nacional de la Licenciatura de Bellas Artes en el 2004 y la Beca de Formación Profesorado Universitario (FPU) del Ministerio de Educación y Ciencia (2005/2009) adscrita a la Universidad Miguel Hernández (UMH). En la actualidad es profesor de la Facultad de Bellas Artes de Altea, Universidad Miguel Hernández (UMH).

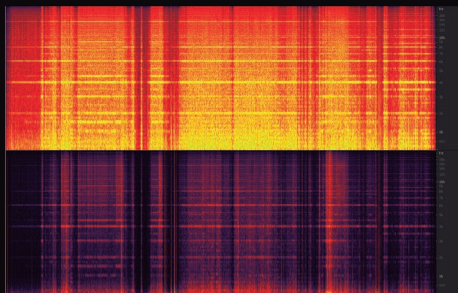
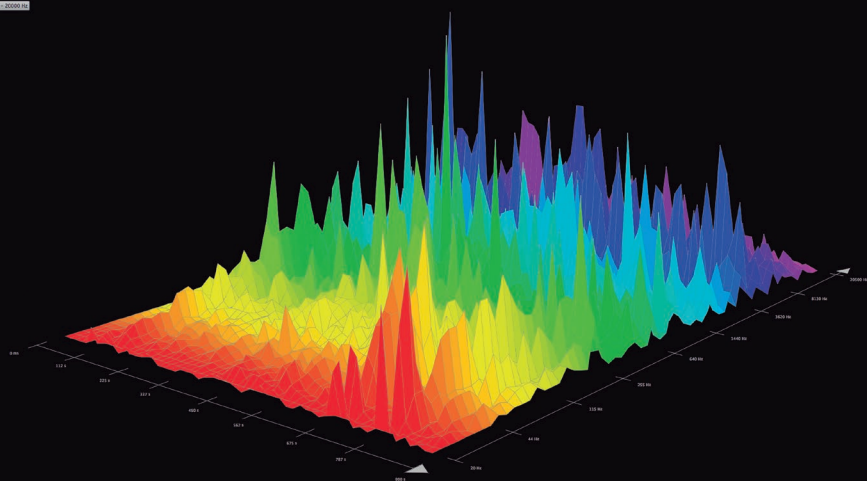
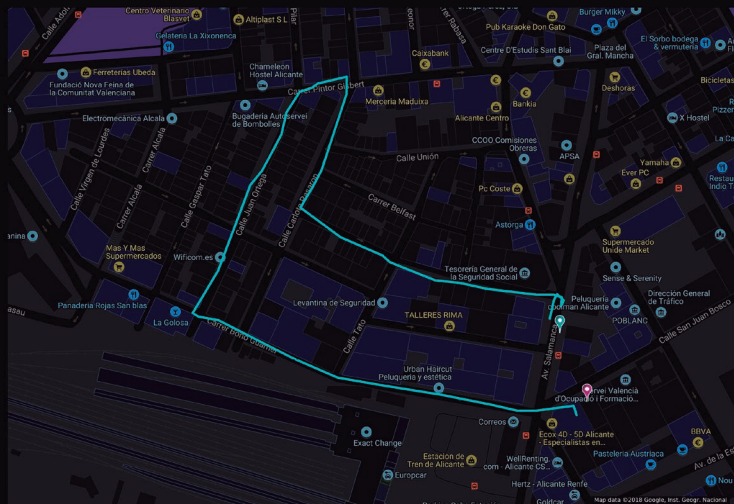
Su trabajo, como consecuencia de su investigación artística, ha sido exhibido en diferentes ferias internacionales y galerías, tanto en proyectos escultóricos audiovisuales y pictóricos. En la actualidad su línea de investigación artística se centra en las TICs, en los espacios hertzianos como site para el arte y en lo paranormal.

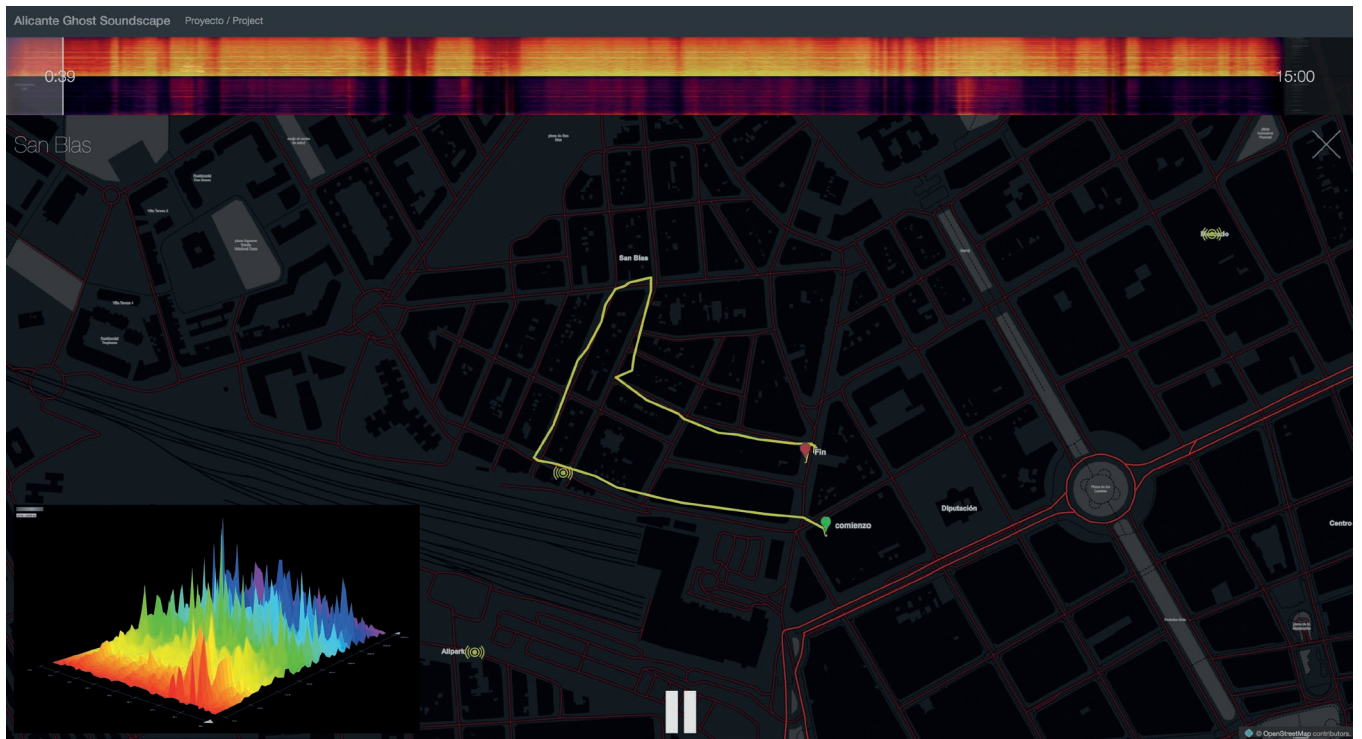




Rutas

- comienzo
- 07
- Fin





→ Environtech

Enrique Radigales

Centro Cultural Las Cigarreras de Alicante
Gener - març 2018.

www.enriqueradigales.com

VAL

Environtech no és simplement una instal·lació que incorpora elements tecnològics a uns altres més d'indole natural o animal o, almenys, en resum, relacionats amb la fauna i la flora. La proposta, més aviat, podria definir-se com un intent de qüestionar els límits que separen les esferes de la cultura i de la natura, per mitjà de la producció d'un entorn que expandeix les nocions de la tècnica i la tecnologia a altres formes de vida no-humanes.

A partir d'una estructura de perfils de metall que parteix formalment del dibuix d'arquitectures dedicats al trànsit de dades, com per exemple els servidors des d'on es distribueix la informació, *Environtech* es disposa com un biòtop o un entorn naturcultural, segons la terminologia emprada per Donna Haraway per donar compte de les comunicacions entre espècies que es donen més enllà del nostre llenguatge.

La instal·lació, en aquest sentit, gràfica la possible convivència entre determinats organismes, reunint el animal, el vegetal, el que és humà i les seues construccions artificials. En una convivència no-mediada, que pensa la vida des d'una perspectiva atzarosa, més enllà del que és pròpiament humà i la seva epistemologia, obrint-se a ontologies derivades de la biologia, feia altres convivències i existències que esborren la separació entre espècies i regnes naturals.

Text de Alfredo Aracil.



AUTORIA

Enrique Radigales s'especialitza en pintura a l'Escola Massana de Barcelona i més tard cursa sistemes interactius a la Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona.

És un dels artistes i investigadors espanyols pioners en el net art i en els llenguatges digitals. Està interessat en el caràcter transcendental de la tecnologia i el seu impacte mediambiental i metafísic. Els seus camps habituals d'estudi són la història de la tècnica i la tecnologia i el paisatge fora de qualsevol límit geogràfic, incloent-hi els diferents ecosistemes virtuals.

CAS

Environtech no es simplemente una instalación que incorpora elementos tecnológicos a otros más de índole natural o animal o, por lo menos, en resumen, relacionados con la fauna y la flora. La propuesta, más bien, podría definirse como un intento de cuestionar los límites que separan las esferas de la cultura y de la naturaleza, por medio de la producción de un entorno que expande las nociones de la técnica y la tecnología a otras formas de vida no-humanas.

A partir de una estructura de perfiles de metal que parte formalmente del dibujo de arquitecturas dedicados al tráfico de datos, como por ejemplo los servidores desde donde se distribuye la información, *Environtech* se dispone como un biotopo o un entorno *naturcultural*, según la terminología empleada por Donna Haraway para dar cuenta de las comunicaciones entre especies que se dan más allá de nuestro lenguaje.

La instalación, en ese sentido, grafica la posible convivencia entre determinados organismos, reuniendo lo animal, lo vegetal, lo humano y sus construcciones artificiales. En una convivencia no-mediada, que piensa la vida desde una perspectiva azarosa, más allá de lo propiamente humano y su epistemología, abriéndose a ontologías derivadas de la biología, hacía otras convivencias y existencias que borran la separación entre especies y reinos naturales.

Texto de Alfredo Aracil.



AUTORÍA

Enrique Radigales se especializa en Pintura en la Escuela Massana de Barcelona y más tarde cursa Sistemas Interactivos en la Universidad Politécnica de Cataluña, Barcelona.

Es uno de los artistas e investigadores españoles pioneros en el net art y en los lenguajes digitales. Está interesado en el carácter transcendental de la tecnología y su impacto medioambiental y metafísico. Sus campos habituales de estudio son la historia de la técnica y la tecnología y el paisaje fuera de cualquier límite geográfico, incluyendo los diferentes ecosistemas virtuales.









→ Qualsevol lloc és un pati d'esbarjo

Lucia Peiró

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Gener - març 2018



AUTORIA

Lucía Peiró (Benigànim, València) és una artista interdisciplinària que des dels anys noranta realitza la pràctica de la *performance*, les intervencions i l'art d'acció. Li interessen els processos creatius que es generen durant el procés de recerca de l'acció pròpiament dita. Ha format part de diferents col·lectius amb els quals ha realitzat i realitza la gestió de trobades i cicles d'art d'acció i *performance*. Va formar part d'A.N.C.A. i l'Associació Sinberifora, amb què va gestionar el cicle "Arrrt d'Accció" a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (2007-2011). En 2016 va gestionar i coordinar la Vetlada Dadà a l'Sporting Club Russafa CMM. Actualment forma part de l'Associació Cultural Art D' que gestiona el Cicle Art D' al CCCC. El seu interès per la pràctica de la *performance* l'ha portat a la impartició de tallers de *performance* i art d'acció per a escolars de diferents etapes. El seu treball s'ha presentat en diferents festivals, trobades d'art d'acció i *performances* a escala internacional.

La seua obra forma part de col·leccions públiques i privades que es troben en el fons d'adquisició Art Contemporani Generalitat Valenciana, Le Lieu Centre en Art Actuel, Ajuntament de Vila-real, Ajuntament d'Albaida o Fundació Jesús Bárcenas.

VAL

La idea principal d'aquest projecte és poder demostrar si l'aprenentatge des d'una òptica artística determinada, a través del joc i fora de l'entorn escolar (aula), permet l'obtenció d'uns resultats acadèmics millors i d'una millor interrelació entre els alumnes.

A través de tallers específics d'art d'acció es qüestionen les possibilitats que té l'apropiació del fet creatiu en el procés educatiu, en la vida quotidiana. Desaprenentatge sí, tal com va qüestionar Kaprow, amb una relació fluida entre l'art i la vida; amb una experimentació i reflexió de les activitats sense que s'hi haja de recórrer amb una denominació específica d'art.

Durant la residència es van fer cinc tallers específics adaptats a les necessitats del grup d'alumnes amb el qual es treballaria. Després d'una reunió amb els professors responsables es van dissenyar els tallers.

El projecte es va desenvolupar en quatre fases: localització de centres educatius públics, presa de contacte amb l'equip docent i plantejament de taller, disseny específic de taller i realització dels tallers al Centre de Las Cigarreras.

En el primer dels tallers, els escolars van aprendre el concepte de fraccions mitjançant el joc i l'acció, i van manifestar un gran interès en el fet mateix de jugar i fer amb llibertat. En els altres tres tallers, malgrat la diferència d'edat i nivell acadèmic, els alumnes i les alumnes mostren actituds semblants de comportament social, desconeixement i atracció sobre les manifestacions artístiques contemporànies, desconeixement total sobre dones artistes, i un descobriment de les possibilitats que els ofereix l'art d'acció com a mètode creatiu. Als participants els va seduir la idea d'aprendre fent.

Els centres escolars que hi van participar van ser: Col·legi Públic Nou Sant Blai de 5é de Primària, IES Figueras Pacheco (4t ESO), IES Virgen del Remedio (2n Batxillerat Artístic) i EASDA (1r Recursos Tipogràfics).

CAS

La idea principal de este proyecto es poder demostrar si el aprendizaje desde un modo de hacer artístico determinado, a través del juego y fuera del entorno escolar (aula), permite la obtención de unos resultados académicos mejores y de una mejor interrelación entre los alumnos.

A través de talleres específicos de arte de acción se cuestionan las posibilidades que tienen la apropiación del hecho creativo en el proceso educativo, en la vida cotidiana. Desaprendizaje sí, tal y como cuestionó Kaprow, con una relación fluida entre el arte y la vida; con una experimentación y reflexión de las actividades sin que se tenga que recurrir a ellas con una denominación específica de arte.

Durante la residencia se realizaron cinco talleres específicos adaptados a las necesidades del grupo de alumnos con el que se iba a trabajar. Tras una reunión con los profesores responsables se diseñaron los talleres.

El proyecto se desarrolló en cuatro fases: localización de centros educativos públicos, toma de contacto con el equipo docente y planteamiento del taller, diseño específico del taller y realización de los talleres en el Centro de Las Cigarreras.

En el primero de los talleres, los escolares aprendieron el concepto de fracciones a través del juego y la acción, manifestando un gran interés en el hecho mismo de jugar y hacer con libertad; en los otros tres talleres, pese a la diferencia de edad y nivel académico, los alumnos y alumnas muestran actitudes semejantes de comportamiento social, desconocimiento y atracción sobre las manifestaciones artísticas contemporáneas, desconocimiento total sobre mujeres artistas, y un descubrimiento de las posibilidades que les ofrece el arte de acción como modo de hacer creativo. A los participantes les sedujo la idea de aprender haciendo.

Los Centros escolares que participaron fueron: el Colegio Público San Blas de 5º de Primaria, IES Figueras Pacheco (4º ESO), IES Virgen del Remedio (2º BAC artístico) y EASDA (1º Recursos Tipográficos).



AUTORÍA

Lucía Peiró (Benigànim, València) es una artista interdisciplinar que desde los años noventa realiza la práctica de la *performance*, las intervenciones y el arte de acción. Le interesan los procesos creativos que se generan durante los procesos de la búsqueda a la acción misma. Ha formado parte de diferentes colectivos con quienes ha realizado y realiza la gestión de encuentros y ciclos de arte de acción y *performance*. Formó parte de A.N.C.A. y la Associació Sinberifora con quien gestionó el ciclo Arrrt d'Acció al Octubre Centre de Cultura Contemporània (2007-2011). En 2016 gestionó y coordinó la Vetlada Dadá al Sporting Club Russafa CMM. Actualmente forma parte de la Associació Cultural Art D' que gestiona el Cicle Art D' al CCCC. Su interés por la práctica de la *performance* le ha llevado a la impartición de talleres de *performance* y arte de acción para escolares de diferentes etapas. Su trabajo se ha presentado en diferentes festivales, encuentros de arte de acción y *performance* a nivel internacional.

Su obra forma parte de colecciones públicas y privadas que se encuentran en el Fondo de adquisición Arte Contemporáneo Generalitat Valenciana, Le Lieu Centre en Art Actuel, Ayuntamiento de Vila Real, Ayuntamiento de Albaida o Fundación Jesús Bárcenas.









→ Victoria Regia

Davinia V. Reina

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Març - juliol 2019

www.daviniareina.com

VAL

Victoria Regia és el títol d'un llibre editat el 1961 per Adelaide Procter i imprès per Victoria Press. Es tractava d'una col·lecció de prosa i poesia de diferents autors que, a més, va servir com a mostra de les habilitats adquirides per dones que treballaven en la premsa, tradicionalment operada per homes. En 1860, Emily Faithfull decideix crear aquest negoci, Victoria Press, convençuda que elles són capaces de realitzar l'ofici de la impressió i de participar activament en la cultura editorial.

Tenint *Victoria Regia* com a eix vertebral, el projecte de Davinia investiga el context anglès de la segona meitat del segle XIX en matèria d'igualtat i lluita pels drets de les dones, és a dir, els primers moviments feministes organitzats, i produeix una sèrie d'impressions basant-se en les il·lustracions del llibre original i en els mètodes artesans que les van dur a terme en el moment de la seua creació, majorment serigrafia.

Una de les propostes objectuals de *Victoria Regia* parteix de les il·lustracions que travessen el llibre. Hi podem trobar un extens univers decoratiu i floral que, segons explica la mateixa Faithfull en el prefaci de la peça editorial, havia sigut executat per algunes de les seues empleades i per alumnes de l'Escola d'Art de Queen Square. Aquest fet deixa constància d'algunes de les principals preocupacions de l'agenda feminista victoriana: ocupació, educació, cultura i voluntariat. Victoria Press va ser la impremta oficial durant tres anys de *The English Woman's Journal*, i va ser precisament l'entorn d'aquesta publicació protofeminista el que va encapçalar-ne les principals activitats. L'oficina de la revista no era només un lloc de treball, sinó que a més es va convertir en un punt de trobada des d'on s'organitzaven els diferents esdeveniments del moviment.

Per a materialitzar aquest moment, l'artista extrau una selecció d'assajos amb la finalitat de construir un relat utilitzant la serigrafia, que queden reordenats en llibres enquadernats artesanalment. La col·lecció de llibres resultants, al seu torn, forma part d'un *display* reticular disposat en la paret que forma un gran dibuix deconstruït.



AUTORIA

Davinia V. Reina (Sevilla) viu i treballa a Madrid. Va estudiar Disseny Gràfic i Tecnologies Multimèdia a l'escola de CEADE LEONARDO (Sevilla) i actualment cursa el grau de Filosofia a través de la UNED. Com a formació complementària, ha participat en els tallers de Madrid 45 amb Cabello / Carceller "Bailando el Género en disputa" i Daniel G. Andújar "Paisaje visual. Territorio de Resistencia". Membre d'ESTUDIO LISBOA, ha participat junt amb els seus companys en els recorreguts d'Art Banchel i Open Studio. Ha mostrat la seua obra a la Universitat d'Oviedo (2015) junt amb altres artistes com ara Javier Pividal, Azucena Vieites, E1000, Victoria Civera o Cristina Iglesias, i també a la Swinton Gallery per al projecte solidari "Road to Mukono" (2016). També ha exposat en el festival MULAFEST (2018), en la XXXIV Muestra de Arte Joven de La Rioja (2018) i en Getxoarte amb el seu projecte "Lo que no se ve, no existe" (2018), entre altres participacions.

CAS

Victoria Regia es el título de un libro editado en 1961 por Adelaide Procter e impreso por Victoria Press. Se trataba de una colección de prosa y poesía de diversa autoría que, además, sirvió como muestra de las habilidades adquiridas por mujeres que trabajaban en la prensa, tradicionalmente operada por hombres. En 1860 Emily Faithfull decide crear este negocio Victoria Press, convencida de que ellas son capaces de realizar el oficio de la impresión y de participar activamente en la cultura editorial.

Teniendo a *Victoria Regia* como eje vertebral, el proyecto de Davinia investiga el contexto inglés de la segunda mitad del siglo XIX en materia de igualdad y lucha por los derechos de las mujeres, es decir, los primeros movimientos feministas organizados, y produce una serie de impresiones basándose en las ilustraciones del libro original y en los métodos artesanos que las llevaron a cabo en el momento de su creación, mayormente serigrafía.

Una de las propuestas objetuales de *Victoria Regia* parte de las ilustraciones que atraviesan el libro. En ella podemos encontrar un extenso universo decorativo y floral que, según cuenta la propia Faithfull en el prefacio de la pieza editorial, había sido ejecutado por algunas de sus empleadas y por alumnas de la Escuela de Arte de Queen Square. Este hecho deja constancia de algunas de las principales preocupaciones de la agenda feminista victoriana: empleo, educación, cultura y voluntariado. “Victoria Press” fue la imprenta oficial durante tres años de *The English Woman’s Journal* y fue precisamente el entorno de esta publicación protofeminista la que encabezó sus principales actividades. La oficina de la revista no era solo un lugar de trabajo sino que además se convirtió en un punto de encuentro desde donde se organizaban los distintos eventos del movimiento.

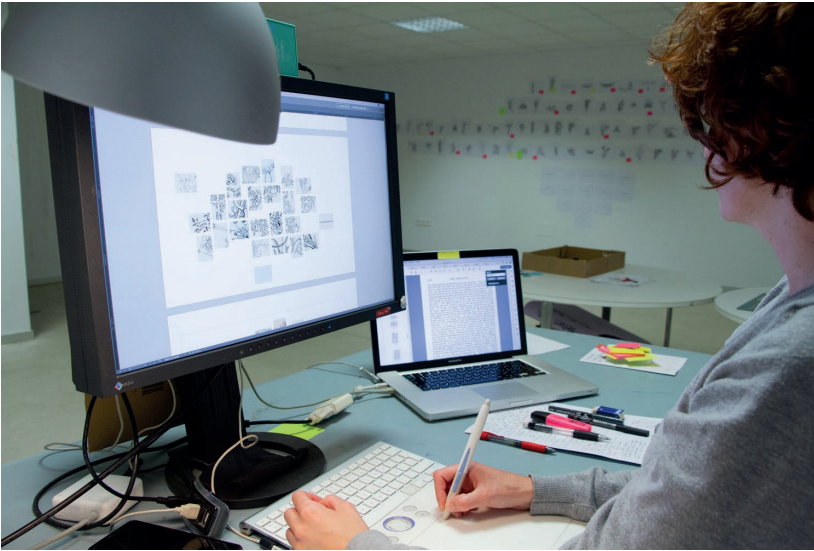
Para materializar este momento, la artista extrae una selección de ensayos con el fin de construir un relato utilizando la serigrafía, que quedan reordenados en libros encuadernados artesanalmente. La colección de libros resultantes, a su vez, forma parte de un *display* reticular dispuesto en la pared formando un gran dibujo deconstruido.



AUTORÍA

Davinia V. Reina (Sevilla) vive y trabaja en Madrid. Estudió Diseño Gráfico y Tecnologías Multimedia en la escuela de CEADE LEONARDO (Sevilla) y actualmente cursa el Grado de Filosofía a través de la UNED. Como formación complementaria, ha participado en los talleres de Madrid 45 con Cabello / Carceller *Bailando el Género en disputa* y Daniel G. Andújar *Paisaje visual. Territorio de resistencia*. Miembro de ESTUDIO LISBOA, ha participado junto a sus compañeros en los recorridos de *Art Banchel* y *Open Studio*. Ha mostrado su obra en la Universidad de Oviedo (2015) junto a otros artistas como Javier Pividal, Azucena Vieites, E1000, Victoria Civera o Cristina Iglesias, y también en Swinton Gallery para el proyecto solidario Road to Mukono (2016). También ha expuesto en el festival MULAFEST (2018), en la XXXIV Muestra de Arte Joven de La Rioja (2018) y en GETXOARTE con su proyecto *Lo que no se ve, no existe* (2018), entre otras participaciones.









→ Fraude (o las consecuencias del fracaso)

Eva Zapico

Centre Cultural Las Cigarreras
Maig - juliol 2019

www.evazapico.com

VAL

Fraude (o las consecuencias del fracaso) és una peça escènica que investiga sobre com el fet de mentir afecta l'individu i el seu entorn. El projecte sorgeix arran d'un fet real, una notícia que impacta l'autora sobre un home que portava una doble vida. Aquesta història serveix per a construir una sèrie de personatges al voltant de la doble vida i de les situacions que posen en tensió l'entorn familiar quan se sosté una mentida.

En la peça intervenen els actors Morgan Blasco, Ángel Fígols, Iñaki Moral i Miguel Ángel Sweeney, que donen vida a aquesta obra que es pot veure com a metàfora del capitalisme. Segons l'autora, "és un sistema construït sobre la farsa que podràs obtindre el benestar a través del consum i les coses materials. El fracàs és que aquesta felicitat mai arriba".

En la residència es duen a terme assajos i esbossos de l'obra que al final de l'estada es materialitzen en una primera estructura a manera d'assaig obert del que és la peça final presentada el desembre de 2019 al Teatre Musical de València.



AUTORIA

Fa més de 20 anys que Eva Zapico es dedica al teatre. Durant un llarg període ho va fer com a intèrpret, participant en nombroses produccions teatrals. També en cinema i televisió. El 2004 decideix passar-se a l'altre costat amb el seu primer muntatge com a directora, "A Pedazos", encara que segueix participant com a intèrpret en algunes de les seues pròpies peces.

D'entre els seus treballs destaca una nombrosa sèrie de produccions escèniques en escenaris locals i internacionals. Els seus dos últims treballs anteriors a la residència de producció són *Els Nostres*, primera gran producció per a una institució pública com és l'Institut Valencià de Cultura, en coproducció amb la Diputació de València, i *Tirant*, estrenada el 2019 i coproduïda per l'IVC i el Centro Nacional de Teatro Clásico de Madrid. Habitualment compagina la direcció i la pedagogia teatral.

CAS

Fraude (o las consecuencias del fracaso) es una pieza escénica que investiga sobre cómo el hecho de mentir afecta al individuo y su entorno. El proyecto surge a raíz de un hecho real, una noticia que impacta a la autora sobre un hombre que llevaba una doble vida. Esta historia sirve para construir una serie de personajes alrededor de la doble vida y de las situaciones que ponen en tensión el entorno familiar al sostener una mentira.

En la pieza intervienen los actores Morgan Blasco, Ángel Fígols, Iñaki Moral y Miguel Ángel Sweeney, quienes dan vida a esta obra que se puede ver como metáfora del capitalismo. Según la autora “Es un sistema construido sobre la farsa de que podrás obtener el bienestar a través del consumo y de lo material. El fracaso es que esa felicidad nunca llega”.

En la residencia se llevan a cabo ensayos y esbozos de la obra que al final de la estancia se materializan en una primera estructura a modo de ensayo abierto de lo que es la pieza final presentada en diciembre de 2019 en el teatro Musical de València.



AUTORÍA

Eva Zapico lleva más de 20 años dedicándose al teatro. Durante un largo período lo hizo como intérprete, participando en numerosas producciones teatrales. También en cine y televisión. En 2004 decide pasarse al otro lado con su primer montaje como directora, *A Pedazos*, aunque sigue participando como intérprete en algunas de sus propias piezas.

De entre sus trabajos destacan una numerosa serie de producciones escénicas en escenarios locales e internacionales. Sus dos últimos trabajos anteriores a la residencia de producción, son *Els Nostres*, primera gran producción para una institución pública como es el Institut Valencià de Cultura en coproducción con la Diputació de València y *Tirant*, estrenada en 2019 y co-producida por el IVC y el Centro Nacional de Teatro Clásico de Madrid. Habitualmente compagina la dirección y la pedagogía teatral.









→ Vici i dependència

María José Ribas Bermúdez

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Febrer - març de 2019

www.marijoribas.com

VAL

Vici i dependència és un projecte d'investigació i producció en relació amb la memòria obrera de la fàbrica de tabac a Alacant. El resultat és una sèrie de peces: vídeo, fotografia, escultura expandida i instal·lació, que analitzen alguns fets històrics del lloc des d'una perspectiva de gènere, ja que l'antiga fàbrica de tabacs d'Alacant, la tercera inaugurada a l'Estat espanyol (1801), tenia una mà d'obra que va arribar a aglutinar 6.000 dones. Durant una mobilització en 1908 les treballadores van cremar tota una remesa de maquinària, per a evitar l'acomiadament de companyes, i van formar en 1919 l'associació sindical alacantina La Feminista, que va comprar en règim de cooperativa un edifici annex a la fàbrica, on les treballadores disposaven de metge, guarderia i espai de trobada. Després de la Guerra Civil, durant la dictadura, es va expropiar l'edifici i es va convertir en uns jutjats, cosa que va esborrar qualsevol rastre d'aquest moviment obrer.

El vídeo *Vici i dependència* inclou una part de ficció i una altra documental, rodat a l'antiga fàbrica de tabacs d'Alacant, l'espai pren un paper protagonista en la narració. El primer bloc s'estructura a partir de textos de *Caliban i la bruixa*, de Silvia Federici, i de fragments d'un article anònim publicat en el *Times* de Londres, després de la visita del seu autor a la fàbrica de tabacs d'Alacant l'any 1875. Al final algunes entrevistes a antigues treballadores de la indústria expliquen fets relacionats amb el moviment obrer del lloc. La instal·lació és una escultura realitzada amb un fragment de paret despresa de l'antiga fàbrica, pintura tractada i solidificada, i una fotografia d'un fragment de la petjada del temps. La instal·lació està formada per escultures realitzades a partir de suports de metall dels antics vestidors femenins de la fàbrica, amb espelmes fetes en impressió 3D del color dels uniformes de les treballadores i 5 fotografies extretes d'un àlbum familiar trobades en les instal·lacions abandonades de la fàbrica, danyades per la humitat i el temps.

L'altra part de la instal·lació és una tela brodada i penjada sobre canonades de l'antiga fàbrica, amb retroprojecció d'un *morphing* de representacions de la Santa Faç i cares de cigarreres, uniformes i botons trobats. La Santa Faç és el llençol amb què Verònica va eixugar la suor a Crist de camí a la creu. Segons la llegenda un tros del reliquiari es conserva en una capella propera a Alacant, i encara ara tots els anys es fa una peregrinació per a venerar-lo. Les cigarreres eren molt devotes a la Santa Faç, especialment després de l'incendi de 1844, en què van poder morir 5.000 dones, i del qual es va dir que la Santa Faç les havia protegides.



AUTORIA

Maria José Ribas (Marijó Ribas, Palma, Illes Balears) és llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona (2006); postgrau en Disseny, Art i Societat, Pompeu Fabra Barcelona (2008); màster en Produccions Artístiques i Recerca, Universitat de Barcelona (2010). Des de 2003 ha participat en exposicions i projectes col·lectius en espais públics i privats a Espanya, Portugal, França, Bulgària o el Regne Unit. Ha fet nombroses residències en centres de producció i investigació.

CAS

Vicio y dependencia es un proyecto de investigación y producción en relación con la memoria obrera de la fábrica de tabaco en Alicante. El resultado son una serie de piezas: vídeo, fotografía, escultura expandida e instalación, que analizan algunos hechos históricos del lugar desde una perspectiva de género puesto que la antigua fábrica de tabacos de Alicante, la tercera inaugurada en el estado español (1801), tenía una mano de obra que llegó a aglutinar a 6.000 mujeres. Durante una movilización en 1908 las trabajadoras quemaron toda una remesa de maquinaria, para evitar el despido de compañeras formando en 1919 la asociación sindical alicantina “La Feminista”, quien compró en régimen de cooperativa un edificio anexo a la fábrica, donde las trabajadoras disponían de médico, guardería y espacio de encuentro. Después de la guerra civil, durante la dictadura, se expropió el edificio, convirtiéndose en juzgados, borrando toda seña de este movimiento obrero.

El vídeo *Vicio y dependencia* incluye una parte de ficción y otra documental, rodado en la antigua fábrica de tabacos de Alicante, el espacio toma un rol protagonista en la narración. El primer bloque se estructura a partir de textos de *Calibán y la bruja*, de Silvia Federici y de fragmentos de un artículo anónimo publicado en el *Times* de Londres, tras la visita de su autor a la fábrica de tabacos de Alicante en el año 1875. Al final algunas entrevistas a antiguas trabajadoras de la industria explican hechos relacionados con el movimiento obrero del lugar. La instalación es una escultura realizada con un fragmento de pared desprendida de la antigua fábrica, pintura tratada y solidificada, y una fotografía de un fragmento de la huella del tiempo. La instalación está formada por esculturas realizadas a partir de soportes de metal de los antiguos vestuarios femeninos de la fábrica, con velas realizadas en impresión 3D del color de los uniformes de las trabajadoras y 5 fotografías extraídas de un álbum familiar encontradas en las instalaciones abandonadas de la fábrica, dañadas por la humedad y el tiempo.

La otra parte de la instalación es una tela bordada y colgada sobre tuberías de la antigua fábrica, con retroproyección de un *morphing* de representaciones de la Santa Faz y caras de cigarreras, uniforme y botones encontrados. La Santa Faz es la sábana con la que Verónica secó el sudor a Cristo de camino a la cruz, según la leyenda un pedazo del relicario se conserva en una capilla cercana a Alicante, y aún ahora todos los años se realiza una peregrinación en su veneración. Las cigarreras eran muy devotas a la Santa Faz, especialmente después del incendio de 1844, en el que pudieron morir 5000 mujeres, se dijo que la Santa Faz las había protegido.



AUTORÍA

Maria José Ribas (Marijó Ribas, Palma, Illes Balears) es licenciada en Bellas Artes por la Universidad de Barcelona (2006), Postgrado en Diseño, Arte y Sociedad, Pompeu Fabra Barcelona (2008), Máster en Producciones Artísticas e Investigación, Universidad de Barcelona (2010). Desde 2003 he participado en exposiciones y proyectos colectivos en espacios públicos y privados en España, Portugal, Francia, Bulgaria o Reino Unido. He realizado numerosas residencias en centros de producción e investigación.









→ Lo Blanco

Norberto Llopis

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Març - juliol 2019

VAL

Lo Blanco és un projecte de producció artística que posa en relació elements de coreografia, d'imatge i de *performance*. Partint dels treballs del filòsof Jacques Derrida i del poeta Stephane Mallarmé, entenem la noció de "blanc" com el lloc en la pàgina que ha de fer-se invisible per a donar visibilitat al traç de la figura, lloc que en certa manera no té lloc.

En Occident, es tendeix a entendre la significació, l'acció i el canvi des de la perspectiva del traç, des de la perspectiva de la figura. Tot depén d'un acte, d'un personatge que actua, d'una figura-heroi que opera un canvi. Tot i que aquesta *performance* succeeix en i a través de l'acció, les coses ocorren d'una manera una mica diferent, ocorren gairebé sense ocórrer. Perquè la manera en què les coses succeeixen amb la lògica del blanc, de la superfície d'inscripció, és molt diferent de la manera en què succeeixen amb la lògica de la figura o imatge que s'hi traça.

En la manera en què les coses se succeeixen en aquest treball, no es tracta tant de transformar les figures efectives que s'ubiquen en l'espai, sinó de provocar un desplaçament cap a la superfície, en el pla sobre el qual la figura es fa visible, un desplaçament o succés en certa manera invisible. Com si s'hi operara un crim blanc, un assassinat invisible, un homicidi de fons que només es percep, un assassinat sense assassí ni cadàver.

La presentació dels resultats d'aquesta residència consisteix en un treball cos-espai-materials que compta amb la participació del ballarí i coreògraf Santiago Ribelles.



AUTORIA

Norberto Llopis Segarra (València), artista que treballa en el límit entre la coreografia, la *performance* i el pensament. Graduat a l'Escola Superior de Dansa i Coreografia de l'Institut de Teatre de Barcelona. En 2007 rep un màster en Performing Arts pel AHK Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, en el programa DasArts. En 2016 rep un grau en Filosofia per la UNED i el 2018 es gradua en el màster d'Estudis Avançats en Filosofia per la Universitat Complutense de Madrid, amb una investigació final de màster sobre el concepte de la mimesi en Derrida.

La seua pràctica artística va des del treball amb i sobre el cos fins a l'ús d'objectes i materials per a la construcció i reflexió sobre l'espai. En el seu acostament a la filosofia intenta desenvolupar una pràctica de pensament no teoritzant sobre l'espai i els signes davall dels quals aquest s'institueix. Ha desenvolupat el seu treball artístic en forma de: peces escèniques, *performances*, instal·lacions, conferències i textos, entre Espanya, Brussel·les i els Països Baixos. Com a intèrpret, ha participat en diversos processos creatius amb artistes com Carolien Hermans, Paz Rojo, Diego Gil, Jęfta Van Dinther i Nada Gambier, entre altres.

CAS

Lo blanco es un proyecto de producción artística que pone en relación elementos de coreografía, de imagen y de *performance*. Partiendo de los trabajos del filósofo Jaques Derrida y del poeta Stephane Mallarmé, entendemos la noción de “lo blanco” como el lugar en la página que debe hacerse invisible para dar visibilidad al trazo, a la figura, lugar que en cierto modo no tiene lugar.

En occidente, se tiende a entender la significación, la acción y el cambio desde la perspectiva del trazo, desde la perspectiva de la figura. Todo depende de un acto, de un personaje que actúa, de una figura-héroe que opera un cambio. Aunque esta “performance” sucede en y a través de la acción, en ella, las cosas suceden de un modo un tanto diferente, suceden casi sin suceder. Porque el modo en que las cosas suceden bajo la lógica de lo blanco, de la superficie de inscripción, es muy distinto al modo en que suceden bajo la lógica de la figura o imagen que en ella se trazan.

En el modo en que las cosas se suceden en este trabajo no se trata tanto de transformar las figuras efectivas que se ubican en el espacio, sino de provocar un desplazamiento o un deslizamiento en la superficie, en el plano sobre el que la figura se hace visible, un desplazamiento o suceso en cierto modo invisible. Como si se operara un crimen blanco, un asesinato invisible, un homicidio de fondo que apenas se percibe, un asesinato sin asesino ni cadáver.

La presentación de los resultados de esta residencia consiste en un trabajo cuerpo-espacio-materiales que cuenta con la participación del bailarín y coreógrafo Santiago Ribelles.

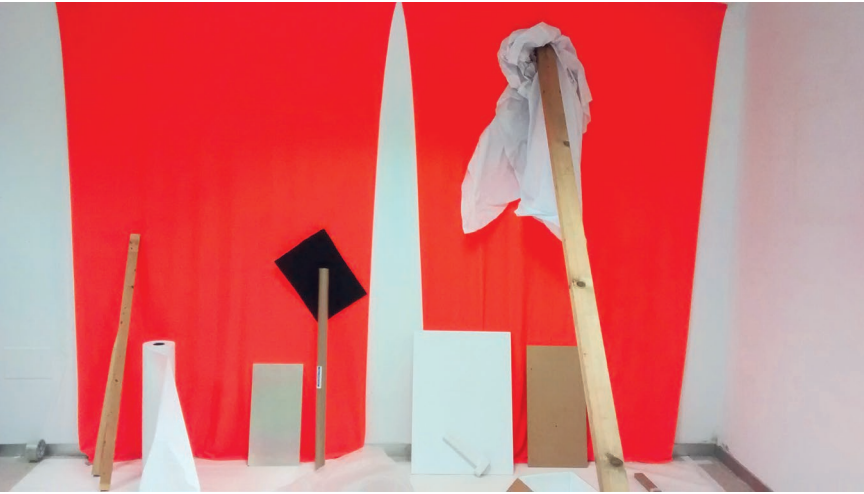


AUTORÍA

Noberto Llopis Segarra (València), artista que trabaja en el linde entre la coreografía, la *performance* y el pensamiento. Es graduado en la Escuela superior de Danza y Coreografía en el Institut del Teatre de Barcelona, en 2007 recibe un Máster en Performing arts por el AHK Amsterdamse hogeschool voor de kunsten, bajo el programa DasArts. En 2016 recibe un grado en filosofía por la UNED y en 2018 se gradúa en el Máster Estudios avanzados en filosofía por la Universidad Complutense de Madrid, con una investigación final de Máster sobre el concepto de Mimesis en Derrida.

Su práctica artística va desde el trabajo con y sobre el cuerpo, al uso de objetos y materiales para la construcción y reflexión sobre el espacio. En su acercamiento a la filosofía, intenta desarrollar una práctica de pensamiento no teorizante sobre el espacio y los signos bajo los cuales este se instituye. Ha desarrollado su trabajo artístico en forma de: piezas escénicas, *performances*, instalaciones, conferencias y textos, entre España, Bruselas y los Países Bajos. Como intérprete, ha participado en diversos procesos creativos con artistas como Carolien Hermans, Paz Rojo, Diego Gil, Jefta Van Dinther y Nada Gambier, entre otros.









→ La magia es una alquimia

Abel Jaramillo

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Setembre - desembre 2020

www.abeljaramillo.es

VAL

El projecte aborda la idea d'un cinema experimental i desbordat a través de la història i producció de Celestino Coronado (Puebla de Sancho Pérez, Badajoz, 1944 - Londres, 2014), un cineasta *underground* que va mantindre estretes connexions amb la música, la literatura i el teatre en les seues pel·lícules, la majoria perdudes o oblidades actualment. A partir d'alguns dels treballs realitzats per Coronado, materials de premsa i arxiu, entrevistes a algunes persones del seu cercle així com alguns dels seus projectes que mai van veure la llum, *La màgia és una alquímia* aborda els mecanismes de construcció de la història, les estratègies i maneres de fer memòria i la mort dels relats que no són contats.

El projecte pren com a punt de partida la idea de la memòria, la mort i la construcció de relats per a plantejar un projecte híbrid en el qual el vídeo es desplega cap a altres àmbits: en què el textual, l'objectual i el gestual componen també elements d'aquesta pel·lícula desbordada. A més, durant la seua residència, Abel Jaramillo explora la connexió de Celestino Coronado amb València a partir d'una actuació i una sèrie de tallers realitzats per la Lindsay Kemp Company, de la qual era director associat, el 1980 a la Sala Escalante. A partir d'una conversa amb Joan Vicent Cubedo, director de la sala en els anys huitanta, es configura un arxiu sonor que serveix com a testimoni i memòria del que va suposar aquell esdeveniment del qual a penes queden rastres.

El projecte es materialitza en una sèrie de peces de caràcter fotogràfic i instal·latiu, en què diverses imatges i estructures s'aproximen a l'univers de Coronado explorant els rastres i les ficcions que se'n desprenen. A més, durant l'Open Studio, Abel realitza *La màgia és una alquímia* (i l'*ombra una metàfora*), un taller obert en què s'aborden conceptes com la memòria, el fracàs, la mort o l'arxiu, entre altres, a través de la interacció amb diferents materials audiovisuals vinculats al projecte (entrevistes, fragments de pel·lícules, imatges...).



AUTORIA

Abel Jaramillo (Badajoz, 1993) és graduat en Belles Arts per la Universitat de Castella-la Manxa i la Universitat de Lisboa (Portugal) i màster en Art Contemporani, Tecnològic i Performatiu a la Universitat del País Basc. La seua pràctica se centra en les friccions i dissensions que es produeixen en posar en diàleg successos, accions i imatges que revelen relacions històriques, conflictes presents i especulacions futures. Investiga sobre la construcció de la història des de baix, la producció de discursos o la relació entre relats, territoris, marges i perifèries.

Ha mostrat el seu treball de manera individual a Galeria Fran Reus (Mallorca), Estrany-de la Mota (Barcelona), Hypercorps (Brussel·les) i Aldama Fabre (Bilbao), i de manera col·lectiva en ciutats com Madrid, Vitòria, Barcelona, Bilbao, Mallorca, Alacant, Ciutat de Mèxic o Palerm. Ha fet residències a Bilbao, Palerm, Brussel·les, Lisboa o Màlaga, i ha rebut premis i beques com ara Open Studio - Comunitat de Madrid, Injuve 2017, Creadors 2020 o FACBA 2020.

CAS

El proyecto aborda la idea de un cine experimental y desbordado a través de la historia y producción de Celestino Coronado (Puebla de Sancho Pérez, Badajoz, 1944 - Londres, 2014), un cineasta *underground* que mantuvo estrechas conexiones con la música, la literatura y el teatro en sus películas, la mayoría de ellas hoy perdidas u olvidadas. A partir de algunos de los trabajos realizados por Coronado, materiales de prensa y archivo, entrevistas a algunas personas de su círculo así como algunos de sus proyectos que nunca vieron la luz, *La magia es una alquimia* aborda los mecanismos de construcción de la historia, las estrategias y modos de hacer memoria y la muerte de los relatos que no son contados.

El proyecto toma como punto de partida la idea de la memoria, la muerte y la construcción de relatos para plantear un proyecto híbrido en el que vídeo se despliega hacia otras maneras: donde lo textual, lo objetual y lo gestual, componen también elementos de esta película desbordada. Además, durante su residencia, Abel Jaramillo explora la conexión de Celestino Coronado con València a partir de una actuación y una serie de talleres realizados por la Lindsay Kemp Company, de la que era director asociado, en 1980 en la Sala Escalante. A partir de una conversación con Joan Vicent Cubedo, director de la sala en los años 80, se configura un archivo sonoro que sirve como testimonio y memoria de lo que supuso aquel evento del que apenas quedan rastros.

El proyecto se materializa en una serie de piezas de carácter fotográfico e instalativo, donde diversas imágenes y estructuras se aproximan al universo de Coronado explorando los rastros y ficciones que se desprenden de él. Además, durante el Open Studio, Abel realiza *“La magia es una alquimia (y la sombra una metáfora)”*, un taller abierto donde se abordan conceptos como la memoria, el fracaso, la muerte o el archivo, entre otros, a través de la interacción con diferentes materiales audiovisuales vinculados al proyecto (entrevistas, fragmentos de películas, imágenes...).



AUTORÍA

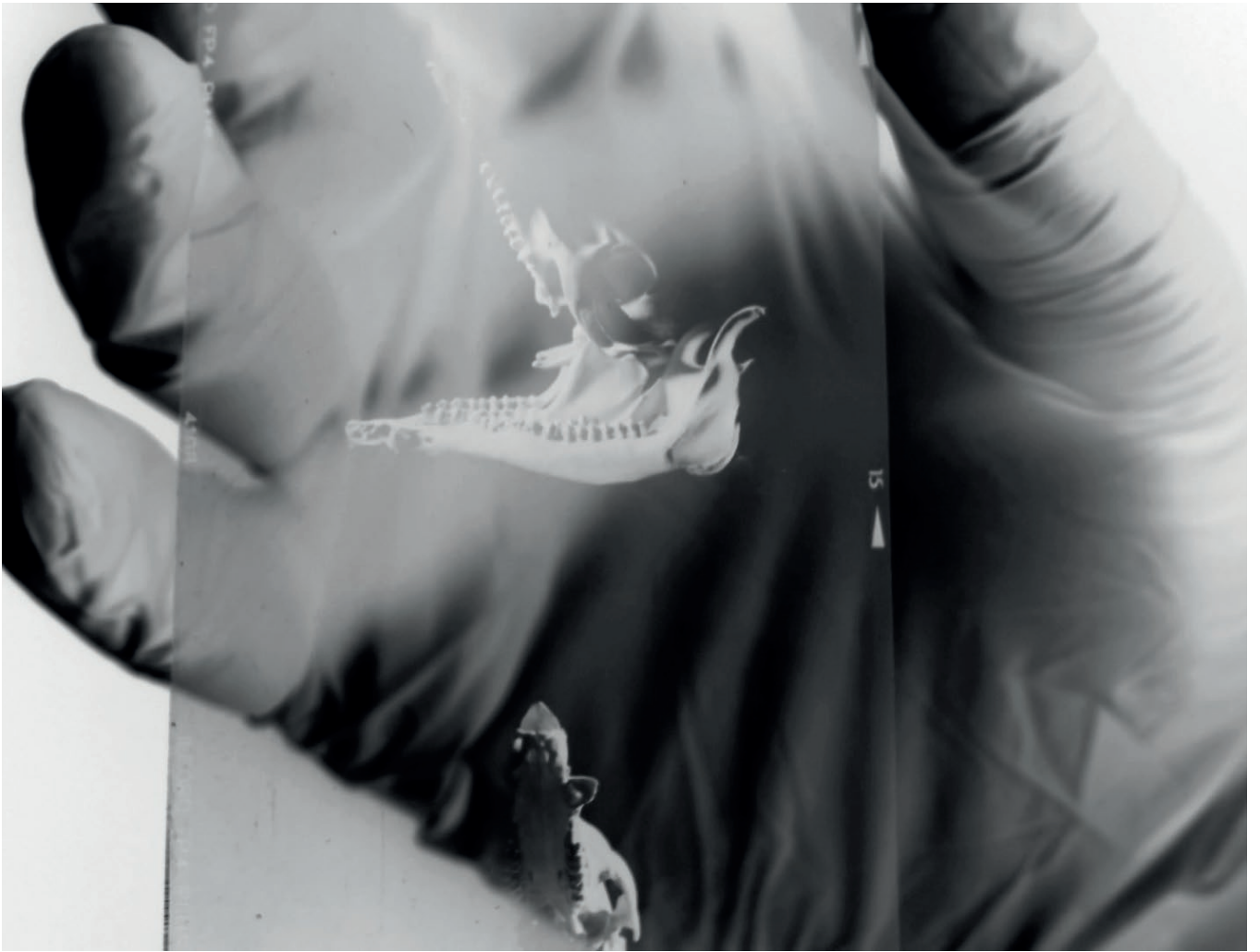
Abel Jaramillo (Badajoz, 1993) es graduado en Bellas Artes por la Universidad de Castilla la Mancha y la Universidade de Lisboa (Portugal) y Máster en Arte Contemporáneo, Tecnológico y Performativo por la Universidad del País Vasco. Su práctica se centra en las fricciones y disensos que se producen al poner en diálogo sucesos, acciones e imágenes que revelan relaciones históricas, conflictos presentes y especulaciones futuras. Investiga sobre la construcción de la historia desde abajo, la producción de discursos o la relación entre relatos, territorios, márgenes y periferias.

Ha mostrado su trabajo de manera individual en Galería Fran Reus (Mallorca), Estrany -de la Mota (Barcelona), Hypercorps (Bruselas) y Aldama Fabre (Bilbao) y de manera colectiva en ciudades como Madrid, Vitoria-Gasteiz, Barcelona, Bilbao, Mallorca, Alicante, Ciudad de México o Palermo. Ha realizado residencias en Bilbao, Palermo, Bruselas, Lisboa o Málaga y ha recibido premios y becas como Open Studio - Comunidad de Madrid, Injuve 2017, Creadores 2020 o FACBA 2020.













→ Mistèria

Blanca Añón

Centro Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Octubre - desembre 2020

www.blancaanyon.com

VAL

Mistèria és la recerca i el desenvolupament a escala escènica d'un llenguatge visual que siga capaç de transmetre uns conceptes específics mostrant en escena tan sols elements visuals i sensorials. Acostumats a veure cossos en escena i escoltar veus, *Mistèria* parteix del sensorial per a arribar al narratiu. Es vol esbrinar el visual i el sonor. Suspendre'ls en el temps i descobrir una història narrada a través dels simbolismes, les textures, els colors.

Encara està per descobrir el potencial narrador de la caixa escènica, de la seua mecànica i del que acostumem a veure en un segon pla; escenografia, so, il·luminació i temps es converteixen ací en l'actor principal.

El projecte parteix del Misteri d'Elx per a donar visibilitat a un canvi paradigmàtic en la percepció de la dona. "Mistèria" pretén escenificar un viatge líric cap a un nou model de dona replantejant el concepte de "Glorificació" més enllà dels cànons del virginal, sacrificat o maternal. Es tracta d'una al·legoria de la transició de les dones cap a un nou estat d'apoderament.

Amb la residència a Las Cigarreras s'inicia la fase d'investigació en els àmbits històric, visual, sonor i dramàtic per a definir l'esquelet de la producció final. Una vegada definides les diferents escenes es treballa a escala 1.25 o 01.10. El resultat d'aquesta residència és una exhibició de la peça en format maqueta i la realització d'una de les escenes que formen part de l'espectacle final.



AUTORIA

Blanca Añón (València), escenògrafa *freelance*, treballa amb diferents companyies teatrals i d'òpera alhora que desenvolupa el seu propi treball amb la companyia Colectivo Miss Panamá, codirigida junt amb la dramaturga, directora i actriu María Salguero.

Entre les seues últimes creacions dins del llenguatge escènic que desenvolupa es troben *Imperio_OK*, mostrada al TEM dins de les residències de creació concebudes per l'Ajuntament de València, i *Godot*, estrenada al Teatre Rialto de València, una producció de l'IVC cocreada amb el director Jaume Pérez.

És llicenciada en Belles Arts per la UPV i graduada en Disseny d'Espai Escènic per a Teatre i Òpera per l'NYU - Tisch School of the Arts. Ha col·laborat amb companyies com La Teta Calva, La Ignorancia, El Conde de Torreñiel, Marcos Morau (La Veronal), Taiat Dansa, La Brutal i Ola Maciejewska, entre altres.

CAS

Mistèria es la investigación y desarrollo a nivel escénico de un lenguaje visual que sea capaz de transmitir unos conceptos específicos mostrando en escena tan sólo elementos visuales y sensoriales. Acostumbrados a ver cuerpos en escena y escuchar voces, *Mistèria* parte de lo sensorial para llegar a lo narrativo. Se quiere expresar lo visual y sonoro. Suspenderlos en el tiempo y descubrir una historia narrada a través de los simbolismos, las texturas, los colores.

Aún está por descubrir el potencial narrador de la caja escénica, de su mecánica y de lo que acostumbramos a ver en un segundo plano; escenografía, sonido, iluminación y tiempo se convierten aquí en el actor principal.

El proyecto parte del Misterio de Elche para visibilizar un cambio paradigmático en la percepción de la mujer. *Mistèria* pretende escenificar un viaje lírico hacia un nuevo modelo de mujer replanteando el concepto de “Glorificación” más allá de los cánones de lo virginal, sacrificado o maternal. Se trata de una alegoría de la transición de las mujeres hacia un nuevo estado de empoderamiento.

Con la residencia en Las Cigarreras se inicia la fase de investigación a nivel histórico, visual, sonoro y dramático para definir el esqueleto de la producción final. Una vez definidas las diferentes escenas se trabaja a escala 1:25 o 01:10. El resultado de esta residencia es una exhibición de la pieza en formato maqueta y la realización de una de las escenas que forman parte del espectáculo final.



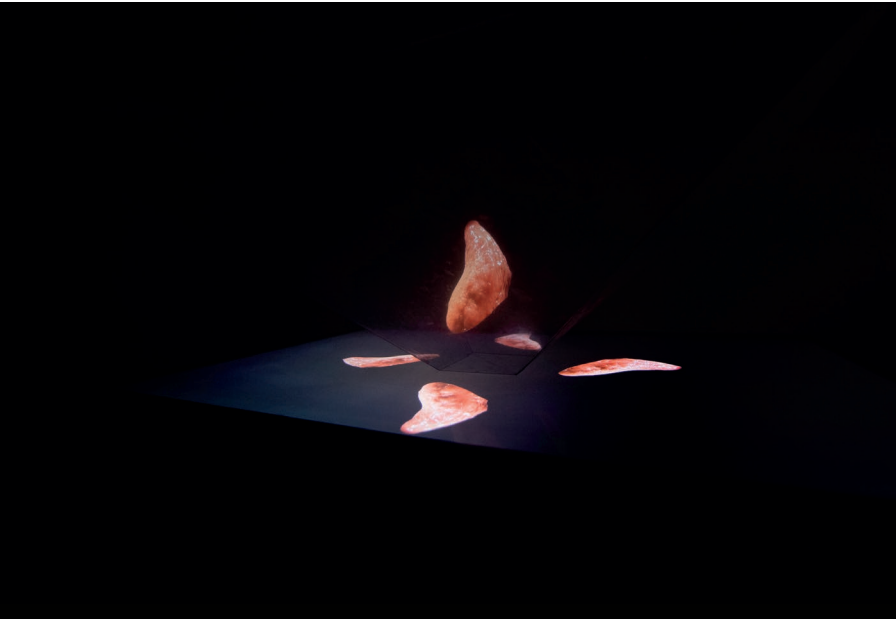
AUTORÍA

Blanca Añón (València) escenógrafa freelance trabaja con distintas compañías teatrales y de ópera a la vez que desarrolla su propio trabajo con la compañía Colectivo Miss Panamá, codirigida junto con la dramaturga, directora y actriz María Salguero.

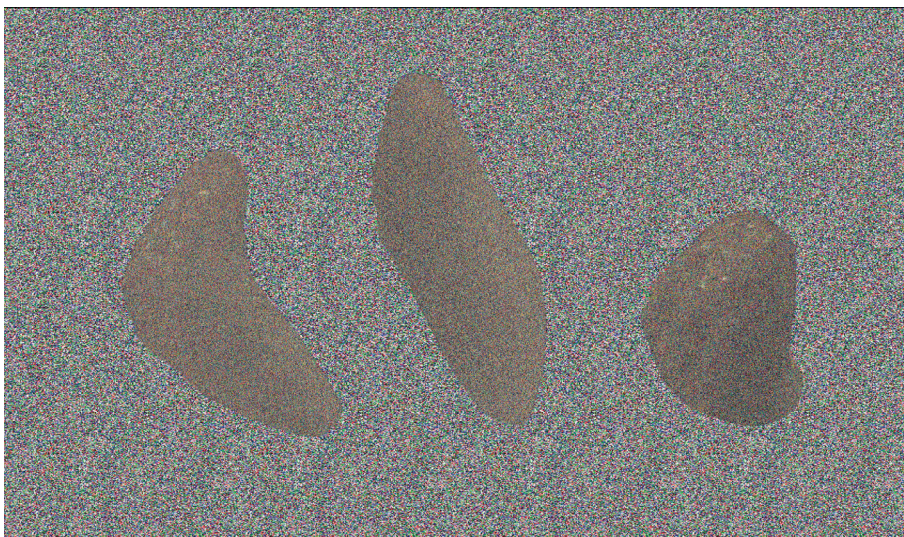
Entre sus últimas creaciones dentro del lenguaje escénico que desarrolla se encuentran Imperio_OK mostrada en el TEM dentro de las residencias de creación concebidas para el Ayuntamiento de València y Godot, estrenada en el Teatro Rialto de València, una producción de el IVC co-creada con el director Jaume Pérez.

Es licenciada en Bellas Artes por la UPV y graduada en diseño de espacio escénico para teatro y ópera por la NYU- Tisch School of the Arts. Ha colaborado con compañías como La Teta Calva, La Ignorancia, El Conde de Torrefiel, Marcos Morau (La Veronal), Taiat Danza, La Brutal y Ola Maciejewska entre otros.









→ El 2%

Ruth Montiel Arias

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Setembre - desembre 2020

www.ruthmontielarias.com

VAL

Quina relació pot haver-hi entre moral evolutiva, antropocentrisme, "Capitalocé", ecologia i els primats?

L'1,2 % de l'ADN que separa l'ésser humà del mico.

Compartint aquests un 98,7 % de la nostra seqüència bàsica d'ADN, caldria preguntar-se si és aquest 1,2 % la justificació d'un antropocentrisme sense nord i reforçat per una ciència que eximeix l'ésser humà de les seues responsabilitats amb la seua espècie més propera. Quines són les bases morals en què es fonamenta l'ésser humà per a crear relacions de cooperació amb espècies denominades "de companyia" (inferiors intel·lectualment), relacions d'exploració amb espècies designades per a la producció (inferiors intel·lectualment) i relacions hostils i de rebuig amb espècies "germanes" (pròximes o superiors intel·lectualment)?

Oblidar-nos de les característiques que compartim amb la resta de primats i negar les arrels evolutives de la moralitat humana podria portar-nos a una pèrdua real de justícia i compassió, i accelerar la sisena extinció massiva tal com ara la coneixem. Estem en un moment en què necessitem preocupar-nos per la regeneració de l'hàbitat i el tracte a les altres espècies, ja que la imminent manca de recursos aguditza els desequilibris del planeta.

El projecte utilitzarà com a eix principal les investigacions de la biòloga i filòsofa Donna Haraway i els estudis del primatòleg i psicòleg Frans De Wall, per a analitzar les relacions conductuals entre humans i simis, les seues conseqüències i com aquestes poden plantejar noves fórmules de coexistència sense explotació.

El 2 % pretén materialitzar-se en arxius audiovisuals, fotogràfics i instal·lacions gràcies a un treball de recerca bibliogràfica i audiovisual, entrevistes amb filòsofs, investigadors i primatòlegs i l'acompanyament a centres de rescat de primats.



AUTORIA

Ruth Montiel Arias (Palmeira, la Corunya), graduada en Arts Aplicades per l'Escola Superior d'Arts de Pablo Picasso de la Corunya, fa el màster d'Identitat Corporativa a la Universitat Pompeu Fabra UPF de Barcelona durant el 2005-06 i el màster de Fotografia EFTI el 2010.

El seu treball investiga la relació humana amb el territori natural i els seus derivats conflictes de dominació i opressió animal, social i mediambiental.

Les seues fotografies i investigacions han sigut mostrades i publicades en diferents mitjans de premsa i comunicació com El Diario.es, La Marea, ABC, El País, Vice, Grupo EFE, RTVE i TVG. El seu treball ha estat exposat en institucions culturals com el Centre Cultural d'Espanya a Lima, Landkreis Galerie a Alemanya, Museu de la Memòria a Argentina, La Casa Encendida, Calcografía Nacional, Círculo de Bellas Artes, Centre Cultural Conde Duque, Matadero Madrid, Fundació Cristina Enea a Donostia o Cidade da Cultura a Santiago de Compostel·la.

CAS

¿Qué relación puede haber entre moral evolutiva, antropocentrismo, capitaloceno, la ecología y los primates?

El 1,2% del ADN que separa el ser humano del mono.

Compartiendo estos un 98,7% de nuestra secuencia básica de ADN, ¿habría que preguntarse si este 1,2% es la justificación de un antropocentrismo sin norte y reforzado por una ciencia que exime al ser humano de sus responsabilidades con su especie más cercana? ¿Cuáles son las bases morales en que se fundamenta el ser humano para crear relaciones de cooperación con especies denominadas “de compañía” (inferiores intelectualmente), relaciones de explotación con especies asignadas a la producción (inferiores intelectualmente), y relaciones hostiles y de rechazo con especies “hermanas” (próximas o superiores intelectualmente)?

Olvidarnos de las características que compartimos con el resto de primates y negar las raíces evolutivas de la moralidad humana podría llevarnos a una pérdida real de justicia y compasión, acelerando así la sexta extinción masiva tal como la conocemos. Estamos en un momento en que necesitamos preocuparnos por la regeneración del hábitat y el trato a las otras especies, ya que la inminente falta de recursos agudiza los desequilibrios del planeta.

El proyecto utilizará como eje principal las investigaciones de la bióloga y filósofa Donna Haraway, y los estudios del primatólogo y psicólogo Frans De Wall, analizando así las relaciones conductuales entre humanos y simios, las consecuencias de las misma y cómo éstas pueden plantear nuevas fórmulas de coexistencia sin explotación.

El 2% pretende materializarse en archivos audiovisuales, fotográficos e instalados gracias a un trabajo de investigación bibliográfica y audiovisual, entrevistas con filósofos, investigadores y primatólogos, y acompañamiento a centros de rescate de primates.

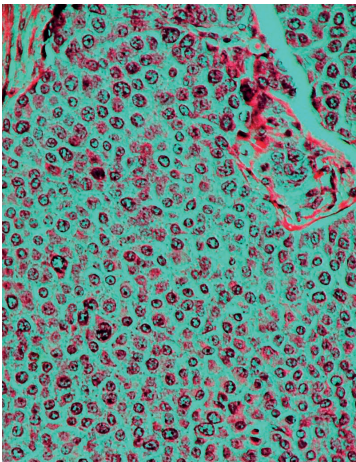


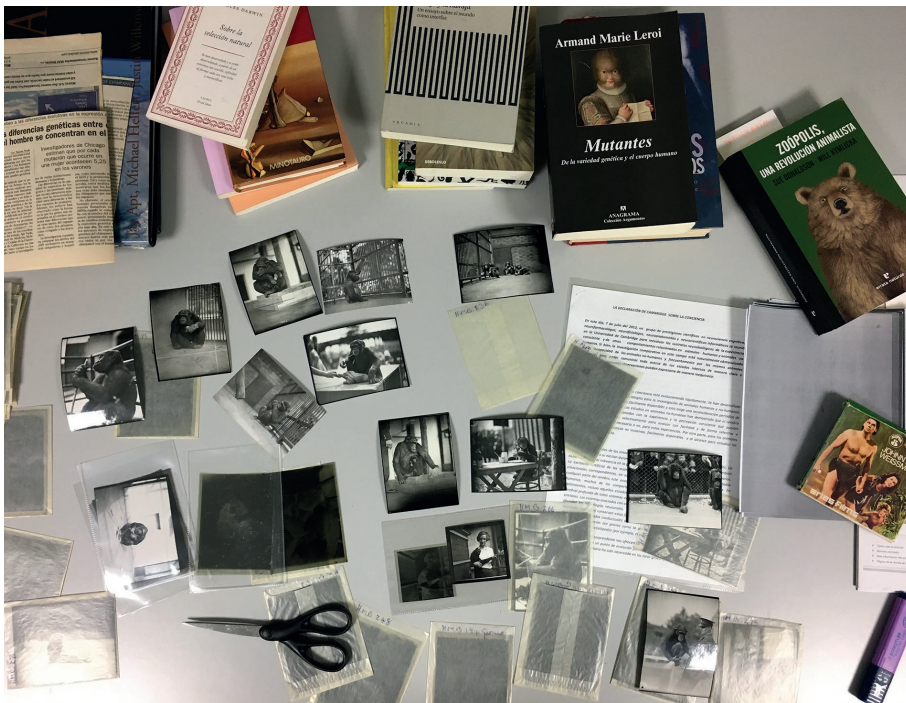
AUTORÍA

Ruth Montiel Arias (Palmeira, A Coruña) es graduada en Artes Aplicadas por la Escuela Superior de Artes de Pablo Picasso en A Coruña, realiza el Màster d'Identitat Corporativa a la Universitat Pompeu Fabra UPF de Barcelona. durante el 2005-06, y el Máster de Fotografía EFTI en 2010.

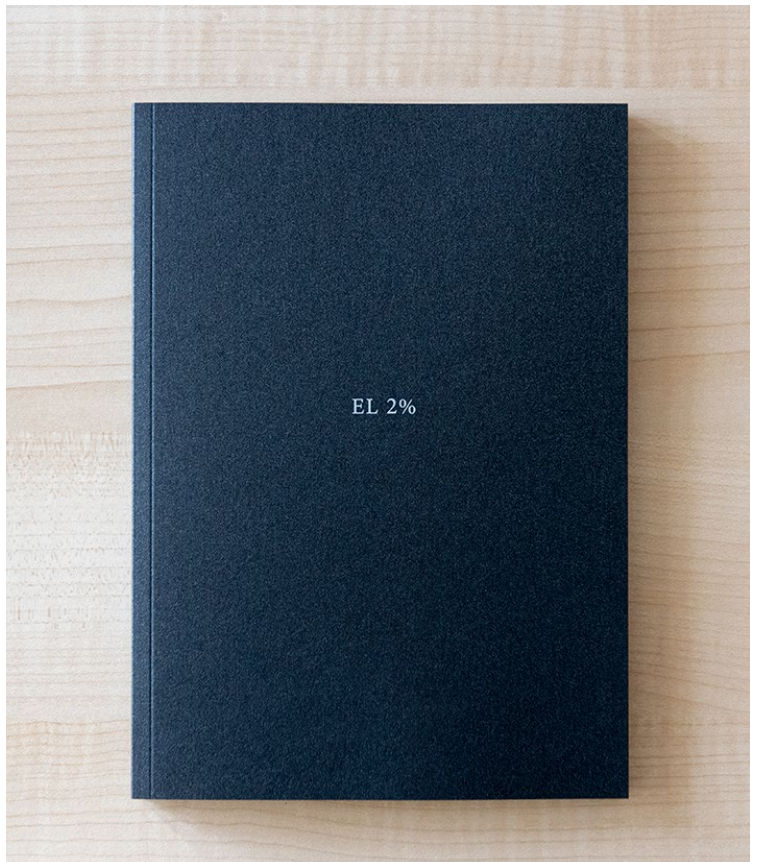
Su trabajo investigan la relación humana con el territorio natural, y sus derivados conflictos de dominación y opresión animal, social y medioambiental.

Sus fotografías e investigaciones han sido mostradas y publicadas en diferentes medios de prensa y comunicación como El Diario.es, La Marea, ABC, El País, Vice, Grupo EFE, RTVE y TVG. Su trabajo ha sido expuesto en instituciones culturales como el Centro Cultural de España en Lima, Landkreis Galerie en Alemania, Museo de la Memoria en Argentina, La Casa Encendida, Calcografía Nacional, Círculo de Bellas Artes, Centro Cultural Conde Duque, y Matadero en Madrid, Fundación Cristina Enea en Donostia o Cidade da cultura en Santiago de Compostela.









→ Turista un millón

Carlos Aguilera

Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant
Setembre - octubre 2020

www.jcarlosaguilera.com

VAL

Turista un milió és un treball sobre l'Illa de Tabarca, el turisme i la perseverança. “Fa uns anys el meu avi Queremón em va presentar un cosí seu. Me'l va presentar com a José Espinosa, però un temps després vaig descobrir que tothom el coneixia com a Pepe, *el Foto*. El seu sobrenom es deu al fet que ha fet fotos diàriament durant més de 30 anys. En concret, s'ha dedicat a fotografiar dia rere dia cadascun dels turistes que desembarcaven a l'Illa de Tabarca.

Fa uns mesos em vaig creuar amb José fent la compra al supermercat del meu poble. Em va comentar que ara vivia ací amb la seua dona i que ja no feia fotos.

Turista un milió parteix d'aquesta anècdota per a proposar un joc en forma d'intercanvi: ara que José és al poble, jo aniré a l'illa a fotografiar els turistes.”

Per a dur a terme el projecte, l'artista ha ocupat un lloc fix en el moll de Tabarca, on ha fotografiat durant setmanes l'activitat del port i de l'illa.

En paraules de l'autor:

“La meua intenció inicial era la de fotografiar els turistes tal com ho ha fet Pepe, *el Fotos* durant dècades: arribant al port i amb la mar de fons. No obstant això, durant aquests 2 mesos de residència el meu interès s'ha centrat en l'altre costat del port. Un mur de ciment que el recorre de banda a banda. Contra aquest apareixen persones i objectes que han acabat convertint-se en el centre del meu projecte: treballadors del port, gent que reparteix publicitat, persones que agafen els vaixells d'anada i tornada a hores estranyes, etc.

En llegir un reportatge de J.L. Castillo-Puche titulat “Nova Tabarca”, publicat en la revista *Blanco y Negro* en 1963, em va fer l'efecte que les seues sensacions en arribar per primera vegada a l'illa tenien molt a veure amb el que jo havia fet durant aquests dos mesos: estem ja al costat de l'illa. Tot és pintoresc, quasi inversemblant. Pedres de formes estranyes envoltant Tabarca, i Tabarca que s'alça plana, lluminosa, solitària, molt estranya, per cert. Desembarquem. El port és diminut i cal entendre'l.”

Amb les fotografies realitzades en aquests dos mesos de residència l'artista ha generat una publicació, una sèrie de postals impreses sobre els suports que Pep, *el Foto* mai va arribar a usar, i un vídeo.



AUTORIA

Carlos Aguilera és un fotògraf que viu a Los Montesinos (Alacant). Estudia Comunicació Audiovisual a la Universitat de Granada. Rep la beca de màster BASE per a completar la seua formació a Lens (Madrid). Participa en diverses exposicions, entre altres: “Un cert panorama, recent fotografia d'autor a Espanya”, a la Sala Canal (2017); “La General”, dins el festival TEST (2017); “The start of a very bad day”, dins de festival FACBA (2017), o “Ciutat Triada”, dins de Photo Alacant (2015). En 2019 rep la III Beca Fragments que atorga la Unió de Periodistes Valencians.

CAS

Turista un millón es un trabajo sobre la Isla de Tabarca, el turismo y la perseverancia. Hace unos años mi abuelo Queremón me presentó a un primo suyo. Me lo presentó como José Espinosa, pero al tiempo descubrí que todo el mundo lo conocía como “Pepe el Foto”. Su apodo se debe a que ha hecho fotos a diario durante más de 30 años. En concreto, se ha dedicado a fotografiar día tras día a cada uno de los turistas que desembarcaban en la Isla de Tabarca.

Hace unos meses me crucé con José haciendo la compra en el supermercado de mi pueblo. Me comentó que ahora vivía aquí con su mujer y que ya no hacía fotos.

Turista un millón parte de esta anécdota para proponer un juego en forma de intercambio: ahora que José está en el pueblo, yo iré a la isla a fotografiar a los turistas.”

Para llevar a cabo el proyecto, el artista ha ocupado un lugar fijo en el muelle de Tabarca, donde ha fotografiado durante semanas la actividad del puerto y de la isla.

En palabras del autor:

“Mi intención inicial era la de fotografiar a los turistas tal y como ha hecho Pepe “el Foto” durante décadas: llegando al puerto y con el mar de fondo. Sin embargo, durante estos 2 meses de residencia mi interés se ha centrado en el otro lado del puerto. Un muro de cemento que lo recorre de lado a lado. Contra él aparecen personas y objetos que han acabado convirtiéndose en el centro de mi proyecto: trabajadores del puerto, gente que reparte publicidad, personas que cogen los barcos de ida y vuelta a horas extrañas, etc.

Al leer un reportaje de J.L. Castillo-Puche titulado “Nueva Tabarca” publicado en la revista *Blanco y Negro* en 1963, me dio la impresión de que sus sensaciones al llegar por primera vez a la isla tenían mucho que ver con lo que yo había hecho durante estos dos meses: Estamos ya junto a la isla. Todo es pintoresco, casi inverosímil. Piedras de formas extrañas rodeando a Tabarca, y Tabarca que se levanta plana, luminosa, solitaria, muy extraña, por cierto. Vamos a desembarcar. El puerto es diminuto y hay que entenderlo.”

Con las fotografías realizadas en estos dos meses de residencia el artista ha generado una publicación, una serie de postales impresas sobre los soportes que Pepe “El Foto” nunca llegó a usar, y un vídeo.



AUTORÍA

Carlos Aguilera es un fotógrafo que vive en Los Montesinos (Alicante). Estudia Comunicación Audiovisual en la Universidad de Granada. Recibe la beca del Máster BASE para completar su formación en Lens (Madrid). Participa en diversas exposiciones, entre otras: “Un cierto panorama, reciente fotografía de autor en España” en la Sala Canal (2017), “La General” dentro del festival TEST (2017), “The start of a very bad day” dentro del festival FACBA (2017) o “Ciudad Elegida” dentro de Photo Alicante (2015). En 2019 recibe la III Beca Fragments que otorga la Unió de Periodistes Valencians.











PROJECTES *RESIDENTS*: PIEDRA PAPEL TIJERA ALC

Conversa amb Piedra, Papel, Tijera Alc, amb Ana Pastor, Juan Fuster i Miriam Martínez Guirao, responsables del projecte. Residències en el context d'Alacant i tallers de formació virtuals.

Cultura Resident: Com naix el projecte?

Piedra Papel Tijera Alc: “A quemarropa”, que al principi ens dèiem així, comença en 2014 de manera independent, sense cap mena de suport institucional i en un espai privat que ens cedeix un col·laborador. És una edició experimental en un moment en el qual, a Alacant, pràcticament no hi havia o existia res semblant, no hi havia aquest enfocament més nacional que intentara captar gent jove del sector de l'art. Naix com una residència experimental, ja que en aquell moment les residències estaven més enfocades a un tema de producció i, en aquest cas, ens interessava molt més pensar-la com un espai de formació i trobada en què la gent desenvolupara i intercanviara idees coneixent opinions sobre el seu treball. Estaven passant moltes coses fora i volíem dur aquestes coses al panorama alacantí, on estava tot en ebullició.



La residència va començar en 2014, sent de tres setmanes, però després en van ser dues perquè econòmicament era complicat. Ara, tot i que comencem pràcticament sense res, hi ha hagut molta evolució. Durant el primer any, la gent havia de pagar la seua estada i el seu viatge, no teníem diners per a pagar els professionals, es demanaven favors... Però va arribar un moment en el qual decidim que això només seria així en la primera edició. A partir de la segona, comencem a cobrir els costos perquè comencem a tindre més ajudes. Vam fer un *crowdfunding* i, encara que va ser molt dur, vam aconseguir tirar-lo avant. També va entrar en joc l'espai San Roque, un alberg de l'Ajuntament d'Alacant, i tot va anar avançant cap a una situació de bones pràctiques que era el que volíem aconseguir: la gent no havia de pagar estada,

dietes, etc. Una altra de les coses que va impulsar la residència va ser el tema de les xarxes que, malgrat que en aquell moment no era com ara, vam aconseguir moltíssima atenció fins i tot de l'estranger, de Llatinoamèrica, França o Bèlgica. A partir d'ací, la cosa va anar rodant.

CR: En quin moment es connecta amb el Consorci de Museus?

PPT ALC: El Consorci de Museus entra en el 2017, encara que, durant molt de temps, també vam tindre el Banc Sabadell donant suport i sempre hi ha hagut micropatrocinis com els de la Universitat d'Alacant o la Universitat Miguel Hernández. A més, també involucrem els espais que envoltaven Alacant, aquells xicotets locals que feien un esforç venint del món de la serigrafia o la fotografia, fins i tot els bars de perfil més cultural. Sempre hem intentat que es creara una espècie de xarxa al voltant de la residència, que tots estiguessen presents d'alguna manera, que hi haguera molta participació i que la gent se sentira com a casa. Hi ha molta involucració personal.

D'altra banda, estaven els professionals, és a dir, els i les visitants, la idea era que pogueres trobar-te amb galeristes, gent de l'àmbit de la crítica o amb artistes més instaurats en el sector de tal manera que es creara un diàleg. Els residents, molts dels quals acabaven d'eixir de la facultat de Belles Arts o n'havien eixit feia un parell d'anys, tenien l'oportunitat de parlar de tu a tu i pràcticament en privat amb professionals als quals ensenyar-los el seu treball i conèixer la seua opinió. Això era molt interessant, en tot moment hem cuidat que les relacions foren pròximes.



CR: Quina estructura tenia i com ha anat canviant?

PPT ALC: Sempre hi havia quatre o cinc activitats que eixien més del panorama de l'artista plàstic. Buscàvem que, per exemple, hi haguera una activitat amb gent del món del teatre, de la música, de la literatura o de la màgia, és a dir, que no se centrara tot en les arts plàstiques, es buscava acostar activitats perifèriques a l'art contemporani, com un laboratori.

En aquest sentit, també hem tingut molt en compte que la gent del públic connectara amb el que estàvem fent, qualsevol persona podia entrar des del primer any en l'espai, veure què s'hi feia i parlar amb la gent. Sentíem que el públic alacantí estava desvinculat de la cultura i volíem generar acostaments o xicotets vincles entre aquest públic i les activitats o propostes, que s'hi integraren i hi haguera un intercanvi entre artista i visitant o públic. Per aquest motiu, algunes de les activitats estaven totalment dirigides al fet que la gent poguera veure el que estàvem fent.

CR: En quin moment es produeix la transformació cap a “Piedra, Papel, Tijera Alc”, la proposta actual?

PPT ALC: En 2019, decidim descansar perquè ens van eixir uns altres projectes i era molta feina. La residència sempre s'ha fet d'una manera molt altruista, intentàvem complir més amb els altres que amb nosaltres mateixes. Aconseguir aquest tipus de relacions, aquesta proximitat entre tothom i sentir que estàs a casa teua comporta un treball personal duríssim que, realment, mai està pagat. Dur a terme una activitat així durant molt de temps resulta esgotador. Al final, és la gestió de tot un any per a generar dues setmanes de residència.

“A quemarropa” mai ha sigut una residència a l'ús, sempre s'ha hagut de generar molt de diàleg per a aconseguir el resultat desitjat. Al final, va arribar un moment en el qual decidim que necessitàvem un descans, la residència havia anat canviant en coses que ens agradaven, però també en coses que no, i aquest descans també era una oportunitat per a repensar com tornar a aconseguir el contacte amb la gent i amb el públic que havíem perdut, en certa manera, quan vam deixar d'estar a peu de carrer i començar a treballar en espais institucionals com el Centre Cultural Las Cigarreras d'Alacant, d'ací naix “Piedra, Papel, Tijera”, que continua tenint el suport del Consorci.

CR: Com vas experimentar aquest procés de canvi del presencial en “A quemarropa” al virtual en “Piedra, Papel, Tijera Alc” amb l'arribada de la Covid-19?

PPT ALC: “Piedra, Papel, Tijera”, en principi, estava pensat per a ser un projecte presencial com “A quemarropa”, però va arribar la pandèmia i va canviar. Ara uniríem els dos formats perquè creiem que tots dos tenen coses positives. Treballar individualment amb la gent de manera pròxima genera una riquesa tremenda, sobretot per als artistes, i és molt més distant en l'àmbit digital. Però és cert que gràcies a les eines digitals hem pogut arribar a un munt de gent a escala internacional, de Llatinoamèrica o Europa, en horaris diferents. Al final, totes les sessions queden gravades i la gent interactua després i hi ha un gran *feedback*. Se'ns ha obert una porta molt interessant en aquest àmbit.

Per a nosaltres, el procés digital ha sigut un laboratori total. Vam decidir fer el canvi en un mes i vam haver de buscar tant tècnics com la manera de generar tota aquesta dinàmica. Ha sigut un aprenentatge per al “Piedra, Papel, Tijera” d'enguany, sempre estem repensant. El fet que els tres siguem artistes sempre ha provocat que actuem com un laboratori: prova, error i evolucionar. Una de les parts bones és que estàs tota l'estona experimentant i, en aquest cas, només amb el fet d'haver d'organitzar-lo en línia ja hem après.

CR: Quin seria ara el desig de continuïtat de “Piedra, Papel, Tijera”?

PPT ALC: “Piedra, Papel, Tijera” és un projecte per a compartir els processos creatius dels artistes amb el públic. És el que sempre intentàvem fer en “A quemarropa”, que les i els artistes puguin compartir els processos amb el públic de manera oberta a tothom. Tenim aquesta voluntat de difusió de l'art contemporani. La gent a vegades no s'hi acosta perquè pensa que l'art contemporani és molt complex, i a través de processos més didàctics el posem a peu de carrer.

PROYECTOS *RESIDENTES*: PIEDRA PAPEL TIJERA ALC

Conversación con Piedra, Papel, Tijera Alc, con Ana Pastor, Juan Fuster y Miriam Martínez Guirao, responsables del proyecto. Residencias en el contexto de Alicante y talleres de formación virtuales.

Cultura Resident: ¿Cómo nace el proyecto?

Piedra Papel Tijera Alc: A quemarropa, que antes nos llamábamos así, empieza en 2014 de forma independiente, sin ningún tipo de apoyo institucional y en un espacio privado que nos cede un colaborador. Es una edición experimental en un momento en el que, en Alicante, prácticamente no había o existía nada parecido, no había ese enfoque más nacional que intentara captar a gente joven del sector del arte. Nace como una residencia experimental, puesto que ese momento las residencias estaban más enfocadas a un tema de producción y, en este caso, nos interesaba mucho más pensarla como un espacio de formación y encuentro donde la gente desarrollara e intercambiara ideas conociendo opiniones sobre su trabajo. Estaban pasando muchas cosas fuera y queríamos llevar esas cosas al panorama alicantino, donde estaba todo en ebullición.



La residencia empezó en 2014 siendo de tres semanas, pero luego se redujo a dos porque económicamente era complejo. Ahora, aunque empezamos prácticamente sin nada, ha habido mucha evolución. Durante el primer año, la gente tenía que pagar su estancia y su viaje, no teníamos dinero para pagar a los profesionales, se pedían favores... Pero llegó un momento en el que decidimos que esto sólo sería así en la primera edición. A partir de la segunda, comenzamos a cubrir los costes porque empezamos a tener más ayudas. Hicimos un *crowdfunding* y, aunque fue muy duro, conseguimos sacarlo adelante, también entró en juego el espacio San Roque, un albergue del ayuntamiento de Alicante, y todo fue avanzando hacia una situación de buenas prácticas que era lo que quería-

mos conseguir, la gente no tenía que pagar estancia, dietas, etc... Otra de las cosas que impulsó la residencia fue el tema de las redes que, pese a que en ese momento no era como ahora, conseguimos muchísima atención incluso del extranjero, de Latinoamérica, Francia o Bélgica, a partir de ahí, la cosa fue rodando.

CR: ¿En qué momento se conecta con el Consorcio de Museus?

PPT ALC: El Consorcio de Museos entra en el 2017, aunque, durante mucho tiempo, también tuvimos al Banco Sabadell dando apoyo y siempre han habido micro patrocinios como la Universidad de Alicante o la Universidad Miguel Hernández. Además, también involucramos los espacios que rodeaban Alicante, esos pequeños locales que hacían un esfuerzo viniendo del mundo de la serigrafía o la fotografía, incluso los bares de perfil más cultural. Siempre hemos intentado que se crease una especie de red alrededor de la residencia, que todos estuvieran presentes de alguna manera, que hubiera mucha participación y que la gente se sintiera como en casa, hay mucha involucración personal.

Luego, estaban los profesionales, es decir, los y las visitantes, la idea era que pudieras encontrarte con galeristas, gente del ámbito de la crítica o con artistas más instaurados en el sector de tal manera que se creara un diálogo. Los residentes, muchos de los cuales acababan de salir de la facultad de Bellas Artes o habían salido hacía un par de años, tenían la oportunidad de hablar de tú a tú y prácticamente en privado con profesionales a quienes enseñarles su trabajo y conocer su opinión. Eso era muy interesante, en todo momento hemos cuidado que las relaciones fueran cercanas.

CR: ¿Qué estructura tenía y cómo ha ido cambiando?

PPT ALC: Siempre había cuatro o cinco actividades que se salían más del panorama de artista plástico. Buscábamos que, por ejemplo, hubiese una actividad con gente del mundo del teatro, de la música, de la literatura o de la magia, es decir, que no se centrara todo en las artes plásticas, se buscaba acercar actividades periféricas al arte contemporáneo, como un laboratorio.

En ese sentido, también hemos tenido muy en cuenta que la gente del público conectara con lo que estábamos haciendo, cualquier persona podía entrar desde el primer año en el espacio, ver qué se hacía allí y hablar con la gente. Sentíamos que el público alicantino estaba desvinculado de la cultura y queríamos generar acercamientos o pequeños vínculos entre ellos y las actividades o propuestas, que se integraran y hubiese un intercambio entre artista y visitante o público. Por ese motivo, algunas de las actividades estaban totalmente dirigidas a que la gente pudiera ver lo que estábamos haciendo.

CR: ¿En qué momento se produce la transformación hacia “Piedra Papel Tijera Alc”, la propuesta actual?

PPT ALC: En 2019, decidimos descansar porque nos salieron otros proyectos y era mucho trabajo. La residencia siempre se ha hecho de una forma muy altruista, intentábamos cumplir más con los demás que con nosotras mismas. Conseguir ese tipo de relaciones, esa cercanía entre todo el mundo y ese sentir que estás en tu casa conlleva un trabajo personal durísimo que, realmente, nunca está pagado. Llevar

a cabo una actividad así durante mucho tiempo resulta agotador, al final, es la gestión de todo un año para generar dos semanas de residencia.

A quemarropa nunca ha sido una residencia al uso, siempre ha habido que generar mucho diálogo para conseguir el resultado deseado. Al final, llegó un momento en el que decidimos que necesitábamos un descanso, la residencia había ido cambiando en cosas que nos gustaban, pero también en cosas que no y ese descanso también era una oportunidad para repensar cómo volver a conseguir ese contacto con la gente y con el público que habíamos perdido, en cierta medida, al dejar de estar a pie de calle y empezar a trabajar en espacios institucionales como el Centro Cultural Las Cigarreras de Alicante, de ahí nace Piedra, Papel, Tijera, que continuó teniendo el apoyo del Consorci.

CR: ¿Cómo experimentasteis ese proceso de cambio de lo presencial en “A quemarropa” a lo virtual en “Piedra, Papel, Tijera”?

PPT ALC: En principio, estaba pensado para ser para ser un proyecto presencial como A Quemarropa, pero llegó la pandemia y cambió. Ahora uniríamos los dos formatos porque creemos que ambos tienen cosas positivas, trabajar individualmente con la gente de manera cercana genera una riqueza tremenda, sobre todo para los artistas, que es mucho más distante en lo digital, pero es cierto que gracias a lo digital hemos podido llegar a un montón de gente a nivel internacional, de Latinoamérica o Europa, en horarios diferentes. Al final, todas las sesiones quedan grabadas y la gente interactúa después, hay un gran *feedback*, se nos ha abierto una puerta muy interesante en ese ámbito.



Para nosotras, el proceso digital ha sido un laboratorio total. Decidimos hacer el cambio en un mes y tuvimos que buscar tanto técnicos como la manera de generar toda esa dinámica, ha sido un aprendizaje para el “Piedra, Papel, Tijera” de este año, siempre estamos repensando. El hecho de que los tres seamos artistas siempre ha provocado que actuemos como un laboratorio, prueba, error e ir evolucionando, una de las partes buenas es que estás todo el rato experimentando y, en este caso, sólo con el hecho de tener que organizarlo *online* ya hemos aprendido.

CR: ¿Cuál sería ahora el deseo de continuidad de “Piedra, papel, tijera”?

PPT ALC: “Piedra, Papel, Tijera” es un proyecto para compartir los procesos creativos de los artistas con el público. Es lo que siempre intentábamos hacer en A Quemarropa, que los artistas puedan compartir esos procesos con el público de forma abierta a todo el mundo, tenemos esa voluntad de difusión del arte contemporáneo. La gente a veces no se acerca porque piensa que el arte contemporáneo es muy complejo y a través de procesos más didácticos lo ponemos a pie de calle.

Cultura Resident

RESIDÈNCIES INTERNACIONALS

Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana

2019

→ Alhue

La minga del imaginario natural en base a reconstrucciones del territorio y experiencias artísticas con la comunidad chilota, su entorno y la vida local.

Miriam Martinez Guirao i Álvaro Aroca Córdoba

Centro Cultural de España a Santiago,
Santiago de Xile (Xile)
Juny - juliol 2019

www.miriamguirao.com
www.alvaroaroca.wixsite.com/alvaroarocacordova



AUTORIA

Miriam Martínez Guirao (Alacant). Doctoranda a la UCM en Història de l'Art en col·laboració amb el Departament de Psicologia Ambiental de la Universitat Simón Bolívar a Venèçuela, màster en Producció i Recerca en Arts UGR i llicenciada en Belles Arts a la UMH, a Altea. La seua pràctica artística i investigadora gira al voltant de projectes que indaguen sobre la relació humana davant de la natura vegetal, i la pèrdua de la natura en el nostre medi més proper, la ciutat, reflexionant en les connexions de projectes entre diferents disciplines com l'ecologia i la restauració ecològica a través de la psicologia ambiental (jardines-efimeros.com), la pedagogia (Autòctons i Indígenes, CACIS), l'estadística (Passejant per la naturalesa del Museo del Prado, Dep. Psicologia Ambiental de la UAM), confluint en l'obra final com a mitjà de restauració de la inclinació emocional cap a la vegetació.

Álvaro Aroca Córdoba (Xile). Doctor internacional en Investigació i Creació en Art per la Universitat del País Basc i la Universitat de Concepción a Xile, màster en Investigació i Creació en Art per la Universitat del País Basc i Enginyer Civil per la Universitat del Bío-Bío a Xile. Artista i investigador transdisciplinari que treballa amb processos artístics vinculats amb i per a la natura, com a constructe captiu de la modernitat. El seu treball s'enfoca en les relacions i l'impacte de les accions artístiques en la natura des de la sostenibilitat, en què ha elaborat i investigat diferents eines i interaccions.

VAL

La residència artística *Alhue* es va desenvolupar a l'illa gran de Chiloé, específicament a Comarca Contuy, en la comuna de Queilen. Es va articular posant en valor la rellevància dels sabers populars i la tradició oral, algunes referències icòniques i sonores de l'imaginari col·lectiu vinculades a la identitat del lloc i la col·laboració amb alguns agents culturals de l'illa.

El projecte parteix de la reconstrucció de la comunitat a través de mapes, històries personals, dibuixos i fotografies que habitants de la zona van fer o van ensenyar sobre la natura que els envolta. També els actes ancestrals, els rituals de remembrança i de transformació van arribar al projecte per a redescobrir altres interaccions de la comunitat amb el seu passat natural i el seu present, arrelats en el patrimoni material i immaterial de l'illa.

En el desenvolupament del projecte es van realitzar fins a 25 visites i entrevistes, a més de 8 col·laboracions amb famílies de l'illa, en què se'ls convidava a fotografiar el seu entorn natural, des d'una visió vivencial, i es van recopilar un total de 98 fotografies. Els veïns/es venien de diferents àmbits: terapeutes florals, historiadors, estudiants, forestals, així com especialistes en bosc natiu, cistelleres, treballadors de drassanes, fusters, i en gairebé tots els casos pertanyents a comunitats indígenes Williches (*Lonkos, welkenes*, educador tradicional maputxe). Totes elles persones profundament relacionades amb el seu entorn natural.

Amb la informació obtinguda es va elaborar un diari experiencial, en què es va recopilar la història local des de diferents punts de vista i com les espècies en perill d'extinció o ja desaparegudes alteren i afecten els costums, les tradicions i l'imaginari local. Aquest procés ens va mostrar com la cultura local i ancestral pateix per la pèrdua d'una "natura", com a entorn de vida, expressada hui dia com a espècies natives que reclamen el seu lloc natural. Les fotografies ens mostren com visualitzar la memòria experiencial, i revelen que tanta gent diferent té, d'alguna manera, una mateixa manera d'entendre el seu lloc.

Com a resultat de la residència es va elaborar una publicació que es pot trobar de forma gratuïta en el web del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

CAS

La residencia artística *Alhue* se desarrolló en la isla grande Chiloé, específicamente en la Comarca Contuy en la comuna de Queilen. Se articuló poniendo en valor la relevancia de los saberes populares y la tradición oral, algunas referencias icónicas y sonoras del imaginario colectivo vinculadas a la identidad del lugar y la colaboración con algunos agentes culturales de la Isla.

El proyecto parte de la reconstrucción de la comunidad a través de mapas, historias personales, dibujos y fotografías que habitantes de la zona hicieron o enseñaron sobre la naturaleza que les rodea. También los actos ancestrales, los rituales de remembranza y de transformación llegaron al proyecto para redescubrir otras interacciones de la comunidad con su pasado natural y su presente, arraigado al patrimonio material e inmaterial de la isla.

En el desarrollo del proyecto se realizaron hasta 25 visitas y entrevista, además de 8 colaboraciones con familias de la isla, donde se les invitaba a fotografiar su entorno natural, desde una visión vivencial, recopilando un total de 98 fotografías. Los vecinos venían de diferentes ámbitos: terapeutas florales, historiadores, estudiantes, forestales hasta especialistas en bosque nativo, cesteras, astilleros navales, ebanistas, y en casi todos los casos pertenecientes a comunidades indígenas Williches (*Lonkos, welkenes*, educador tradicional mapuche). Todas ellas, personas profundamente relacionadas con su entorno natural.

Con la información obtenida se elaboró un diario experiencial, donde se recopiló la historia local desde diferentes puntos de vista y cómo las especies en peligro de extinción o ya desaparecidas alteran y afectan las costumbres, tradiciones y el imaginario local. Tal proceso nos mostró cómo la cultura local y ancestral sufre por la pérdida de una “naturaleza” como entorno de vida, expresada hoy en día como especies nativas que reclaman su lugar natural. Sus fotografías, nos muestran cómo visualizar la memoria experiencial, y revelan que tanta gente diferente tiene, de algún modo, una misma manera de entender su lugar.

Como resultado de la residencia se elaboró una publicación que se puede encontrar de forma gratuita en la web del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.



AUTORIA

Miriam Martínez Guirao (Alicante). Doctoranda en la UCM en Historia del Arte en colaboración con el Departamento de Psicología Ambiental de la Universidad Simón Bolívar en Venezuela, máster en Producción e Investigación en Artes UGR y licenciada en Bellas Artes en la UMH, en Altea. Su práctica artística e investigadora gira en torno a proyectos que indagan sobre la relación humana frente a la naturaleza vegetal, y la pérdida de la naturaleza en nuestro medio más cercano, la ciudad, reflexionando en las conexiones de proyectos entre diferentes disciplinas como ecología y la restauración ecológica a través de la psicología ambiental (jardines-efimeros.com), la pedagogía (Autóctonos e Indígenas, CACIS), la estadística (Paseando por la naturaleza del Museo del Prado, Dep. Psicología Ambiental de la UAM), confluyendo en la obra final como medio de restauración de la inclinación emocional hacia la vegetación.

Álvaro Aroca Córdova (Chile). Doctor internacional en Investigación y Creación en Arte por la Universidad del País Vasco y la Universidad de Concepción en Chile, máster en Investigación y Creación en Arte por la Universidad del País Vasco e Ingeniero Civil por la Universidad del Bío-Bío en Chile. Artista e investigador transdisciplinario que trabaja con procesos artísticos vinculados con y para la naturaleza, como constructo cautivo de la modernidad. Su trabajo se enfoca en las relaciones y el impacto de las acciones artísticas en la naturaleza desde la sostenibilidad, en las que ha elaborado e investigado diferentes herramientas e interacciones.









→ Polvo de estrellas

Javier Rogríguez

Meet Factory, Praga, República Txeca
Setembre - desembre 2019

www.javierrodriguezpino.com

VAL

Polvo de estrellas és un projecte de producció i investigació artística que consisteix en una sèrie de dibuixos en diferents formats i tècniques que intenten creuar els relats i imaginaris de dos països llunyans que, després del trauma d'un règim totalitari i des de l'any 1989, han construït un perillós camí cap a una economia extrema de lliure mercat: Xile i la República Txeca.

Per a això, Rodríguez recorre a imatges d'arxiu i al relat històric, però també a elements de ficció, en què el principal argument se centra en un secret ressorgiment dels grups armats que van lluitar contra Pinochet durant els anys huitanta per a atacar, en un futur any 2020, els líders polítics del G7 a Praga. A partir de l'encreuament entre ciències socials, ficció, relat i imatge, Javier Rodríguez construeix un treball gràfic que es resol en tres registres diferents.

El primer respon a dibuixos de gran format en què se simulen portades de periòdics emblemàtics amb la notícia dels atacs. Destaca l'ús del llapis blanc sobre paper negre a fi d'acostar-se a la imatge d'arxiu provinent del *microfilm*, així com per a envoltar aquestes notícies d'un sentit misteriós i pertorbador. El segon registre respon a dos dibuixos de format mitjà que, després d'un encreuament entre el fotorealisme i el còmic, rescaten dues fotografies que mostren dos fets profundament simbòlics de l'ocàs totalitari dels dos països: el cotxe destrossat de Pinochet després de l'atemptat que va patir l'any 1986, i una fila de pobladors txecs que, esperançats amb el canvi polític que arribava després de la caiguda del comunisme l'any 1989, marxen amb una bandera enmig de la neu. Finalment, el tercer registre correspon a una gran quantitat de dibuixos, més expressius i gestuals, l'objectiu dels quals és aproximar-se a l'esbós o l'anotació gràfica, com si es tractara dels fulls del quadern d'un detectiu. Aquests, units entre si, articulen el relat gràfic que ens conta com realment es van planificar i es van dur a terme els atacs.

En paraules de l'artista: *"La línia curatorial de MeetFactory s'ha caracteritzat per proposar un encreuament entre l'art i la política en què la noció d'utopia ocupa un paper fonamental. En conseqüència, el meu treball al voltant de l'aspiració de transformació radical de la societat que va significar el socialisme durant el segle XX s'ha vist beneficiat en aquest centre, on he pogut tancar un projecte obert el 2018 a Ucraïna, un país que, com la República Txeca, va ser part de l'antiga Unió Soviètica i el seu utòpic projecte socialista."*



AUTORIA

Javier Rodríguez (Santiago de Xile) és llicenciat en Educació de les Arts Plàstiques (2004) i professor d'Arts Plàstiques (2005) per la Universitat Metropolitana de Ciències de l'Educació de Santiago de Xile; amb un màster en Producció Artística per la Universitat Politècnica de València (2007). Els seus projectes han sigut presentats a MeetFactory (Praga, Rep. Txeca), Izolyatsia (Kíev, Ucraïna), Matadero (Madrid, Espanya), Flora Ars + Natura (Bogotà, Colòmbia), Laznia (Gdansk, Polònia), 98weeks (Beirut, Líban), SIART Biennal Internacional de La Paz (Bolívia), Museu de la Solidaritat Salvador Allende, Museu Nacional de Belles Arts (Santiago, Xile), entre altres. Algunes de les seues distincions són: Cultura Resident (2019), Beca Conicyt per a Doctorat a l'Estranger (2016), menció honrosa Entre Ch.ACO & Finlàndia (2012) i Primer Premi Beca DKV (2008).

CAS

Polvo de estrellas es un proyecto de producción e investigación artística que consiste en una serie de dibujos en distintos formatos y técnicas que intentan cruzar los relatos e imaginarios de dos países lejanos que, tras el trauma de un régimen totalitario y desde el año 1989, han construido un peligroso camino hacia una extrema economía de libre mercado; Chile y República Checa.

Para ello, Rodríguez recurre a imágenes de archivo y al relato histórico, pero también a elementos de ficción, donde el principal argumento se centra en un secreto resurgimiento de los grupos armados que lucharon contra Pinochet durante los años ochenta para atacar, en un futuro año 2020, a los líderes políticos del G7 en Praga. A partir del cruce entre ciencias sociales, ficción, relato e imagen, Javier Rodríguez construye un trabajo gráfico que se resuelve en tres registros distintos.

El primero, responde a dibujos de gran formato donde se simulan portadas de periódicos emblemáticos con la noticia de los ataques, destacándose la utilización del lápiz blanco sobre papel negro a fin de acercarse a la imagen de archivo proveniente del *microfilm*, como también, para envolver a estas noticias de un sentido misterioso y perturbador. El segundo registro responde a dos dibujos de formato medio que tras un cruce entre el fotorrealismo y el cómic, rescatan dos fotografías que muestran dos hechos profundamente simbólicos del ocaso totalitario de ambos países: el coche destrozado de Pinochet tras el atentado que sufrió el año 1986, y a una fila de pobladores checos que, esperanzados con el cambio político que llegaba tras la caída del comunismo el año 1989, marchan con una bandera en medio de la nieve. Finalmente, el tercer registro, corresponde a una gran cantidad de dibujos, más expresivos y gestuales cuyo objetivo es aproximarse al boceto o apunte gráfico, como si se tratase de las hojas del cuaderno de un detective. Estos, unidos entre sí, articulan el relato gráfico que nos cuenta el cómo realmente se planificaron y se llevaron a cabo los ataques.

En palabras del artista: *“La línea curatorial de MeetFactory se ha caracterizado por proponer un cruce entre el arte y la política donde la noción de utopía ocupa un rol fundamental. En consecuencia, mi trabajo en torno a la aspiración de transformación radical de la sociedad que significó el socialismo durante el siglo XX se ha visto beneficiado en este centro, donde he podido cerrar un proyecto abierto en 2018 en Ucrania, país que como República Checa fueron parte de la antigua unión soviética y su utópico proyecto socialista.”*



AUTORÍA

Javier Rodríguez (Santiago de Chile) es Licenciado en educación de las artes plásticas (2004) y profesor de artes plásticas (2005) por la Universidad Metropolitana de Ciencias de la educación de Santiago de Chile; Máster en Producción Artística por la Universidad Politécnica de València (2007). Sus proyectos han sido presentados en MeetFactory (Praga, Rep. Checa), Izolyatsia (Kiev, Ucrania), Centro Matadero (Madrid, España), Flora Ars+Natura (Bogotá, Colombia), Lahnja (Gdansk, Polonia), 98weeks (Beirut, Líbano), SIART Bienal Internacional de La Paz (Bolivia), Museo de la Solidaridad Salvador Allende, Museo Nacional de Bellas Artes (Santiago, Chile), entre otros. Algunas de sus distinciones son: Cultura Resident (2019), Beca Conicyt para Doctorado en el Extranjero (2016), Mención Honrosa Entre Ch.ACO & Finlandia (2012) y Primer Premio Beca DKV (2008).







→ Empirescapes

Juan Fabuel

Taipei Artist Village, Taiwan
Abril - juliol 2019

www.juanfabuel.com

VAL

Empirescapes és una iniciativa multidisciplinària en què antropologia, arqueologia, art i política s'hibriden per reubicar conceptes com ara colonialisme, paisatge i símbol.

El projecte se centra en la reproducció de peces ceràmiques característiques de moments històrics imperials i en l'ús del paisatge en relació amb el poder i la representació. A més, resol de manera visual qüestions referides a la fiabilitat del mitjà fotogràfic, l'apropiació de les imatges i la creació d'un imaginari col·lectiu basat en l'edificació premeditada de la identitat.

L'estada a Taiwan permet la reproducció de peces ceràmiques històriques xineses i un estudi *in situ* de l'ornamentació utilitzada en aquesta ceràmica. Treballant juntament amb ceramistes locals, peces xineses dels períodes Qing, Ming i Han són replicades a escala 1:1 amb tècniques ancestrals i contemporànies, modificant els ornaments tradicionals i substituint-los per altres inspirats en poemes o narratives sobre el paisatge local.

Adicionalment, imatges extreïdes de la xarxa de paisatges relacionats amb els imperis i les seues colònies, generades de manera digital pels gegants contemporanis de la informació i modificades, es traslladen a paper ceràmic.

Juntament amb la reproducció d'objectes, *Empirescapes* estableix, facilita i qüestiona diàlegs que intermedien entre l'escultura, la instal·lació, la fotografia i el seu ús de i en la quotidianitat i el lloc relatiu que ocupa l'espectador. Així mateix, suggereix la necessitat de reubicar el mitjà fotogràfic en relació a temes com la memòria col·lectiva, el símbol i la construcció cultural premeditada.

Empirescapes té a veure amb la utopia, amb l'exercici de l'O-Topos i la resistència que oposem a crear l'equilibri. Forces oposades, utopia i distopia materialitzades en objectes funcionals i estètics amb la càrrega emocional posada en la concepció del paisatge, la seua percepció i la importància que té qüestionar-se el lloc des d'on mirem i creiem comprendre el món.



AUTORIA

Juan Fabuel (València) és llicenciat en Comunicació Audiovisual, Antropologia Social i Cultural i especialista universitari en fotografia, vídeo i nous mitjans. Com a artista visual, el seu treball ha estat exhibit a escala nacional i internacional -PHotoEspaña (Madrid), TAV (Taipei), Fundació Bancaixa (València), Noorderlicht International Photofestival, Museum Belvédère (Oranjewoud), Pascal Janssens Gallery (Gant). El 2009 és guardonat amb la beca de l'Acadèmia d'Espanya a Roma i el 2011 amb la beca FormARTE del Col·legi d'Espanya. Posteriorment, en 2018 rep el premi adquisició de DKV i el 2019 la residència artística a Taipei concedida pel Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana. De manera paral·lela i complementària al seu treball com a artista, ha comissariat diverses exposicions des de 2013 fins al 2017, realitzat pel·lícules documentals sobre art contemporani i impartit tallers en escoles com ara l'EASD de València o l'ELISAVA a Barcelona.

CAS

Empirescapes es una iniciativa multidisciplinar donde antropología, arqueología, arte y política se hibridan para reubicar conceptos tales como colonialismo, paisaje y símbolo.

El proyecto se centra en la reproducción de piezas cerámicas características de momentos históricos imperiales y en el uso del paisaje en relación al poder y la representación. Además, resuelve de forma visual cuestiones referidas a la fiabilidad del medio fotográfico, la apropiación de las imágenes y la creación de un imaginario colectivo basado en la edificación premeditada de la identidad.

La estancia en Taiwán permite la reproducción de piezas cerámicas históricas chinas y un estudio *in situ* de la ornamentación utilizada en esa cerámica. Trabajando junto con ceramistas locales, piezas chinas de los periodos Qing, Ming y Han son replicadas a escala 1:1 con técnicas ancestrales y contemporáneas, modificando los ornamentos tradicionales y sustituyéndolos por otros inspirados en poemas o narrativas sobre el paisaje local.

Adicionalmente, imágenes extraídas de la red de paisajes relacionados con los imperios y sus colonias, generadas de forma digital por los gigantes contemporáneos de la información y modificadas, son llevadas a papel cerámico.

Junto con la reproducción de objetos, *Empirescapes* establece, facilita y cuestiona diálogos intermediales entre escultura, instalación, la fotografía y su uso de y en lo cotidiano y el lugar relativo que ocupa el espectador. Asimismo, sugiere la necesidad de reubicar al medio fotográfico en relación a temas como la memoria colectiva, el símbolo y la construcción cultural premeditada.

Empirescapes tiene que ver con la utopía, con el ejercicio del U-Topos y la resistencia que oponemos a crear el equilibrio. Fuerzas opuestas, utopía y distopía materializadas en objetos funcionales y estéticos con la carga emocional puesta en la concepción del paisaje, su percepción y la importancia que tiene cuestionarse el lugar desde dónde miramos y creemos comprender el mundo.



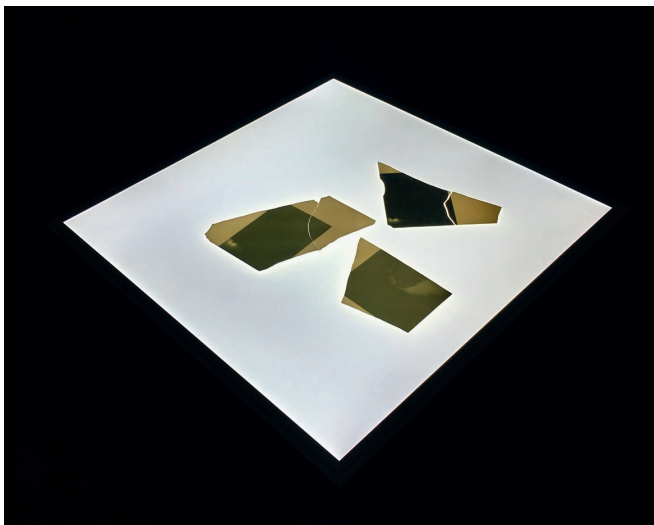
AUTORÍA

Juan Fabuel (València) es licenciado en Comunicación Audiovisual, Antropología Social y Cultural y especialista universitario en fotografía, video y nuevos medios. Como artista visual, su trabajo ha sido exhibido nacional e internacionalmente -PHotoEspaña (Madrid), TAV (Taipéi), Fundación Bancaja (València), Noorderlicht International Photofestival, Museum Belvédère (Oranjewoud), Pascal Janssens Gallery (Gante). En 2009 es galardonado con la beca de la Academia de España en Roma y en 2011 con la beca FormArte en el Colegio de España. Posteriormente, en 2018 recibe el premio adquisición de DKV y en 2019 la residencia artística en Taipéi concedida por el Consorcio de Museos de la Comunidad Valenciana. De forma paralela y complementaria a su trabajo como artista, Juan ha comisariado varias exposiciones desde 2013 hasta 2017, realizado películas documentales sobre arte contemporáneo e impartido talleres en escuelas tales como la EASD de València o ELISAVA en Barcelona.









→ El imperio del estómag

Rosalía Banet

HIAP - Hèlsinki International Artistic Program, Finlàndia
Juny - agost 2019

www.rosaliabanet.com

VAL

El projecte aborda el tema de l'alimentació, un dels reptes fonamentals per a un futur sostenible segons l'artista. Alimentar-se s'ha convertit en un assumpte complex en el qual conflueixen factors molt diferents, ja que hui dia menjar no és simplement nodrir-se. Implica qüestions més enllà de les purament alimentàries, qüestions individuals, socials, culturals, polítiques, econòmiques i mediambientals.

El projecte posa en relleu la importància de l'elecció del menjar i les seues conseqüències a escala personal, social i mediambiental. És una anàlisi i qüestionament del sistema alimentari actual i una invitació a reflexionar sobre el menjar i tot el que succeeix al seu entorn. Es planteja com un projecte que afavoreix l'acostament als principals temes relacionats amb l'alimentació en la societat actual i crea una escenografia propícia per al desenvolupament d'un discurs crític i constructiu al voltant de la nutrició, la salut i l'ecologisme.

El cos principal del projecte es desenvolupa en diverses sèries d'obra sobre paper, amb diferents formats, realitzades amb acrílics i llapis aquarellables.



AUTORIA

Rosalía Banet (Madrid) és llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Vigo (1996) i doctora (2003) per la mateixa universitat. Treballa com a artista multidisciplinària, utilitzant diverses disciplines, des del dibuix i la pintura fins al vídeo art i la instal·lació, abordant diferents problemàtiques socials i qüestions d'identitat i gènere, de marginació i invisibilitat, entre altres temes. La seua obra és de caràcter simbòlic, utilitzant el cos, la seua fragmentació i malalties com a metàfores per a representar un sistema caòtic, alienador i deshumanitzat, una societat malalta. Des de fa anys treballa sobre diversos assumptes relacionats amb l'alimentació, qüestions relatives a la identitat, la societat, el medi ambient i, per descomptat, la nutrició.

CAS

El proyecto aborda el tema de la alimentación, uno de los retos fundamentales para un futuro sostenible, según la artista. Alimentarse se ha convertido en un asunto complejo en el que confluyen muy diversos factores, ya que hoy en día, comer no es simplemente nutrirse. Implica cuestiones más allá de las puramente alimenticias, cuestiones, individuales, sociales, culturales, políticas, económicas y medioambientales.

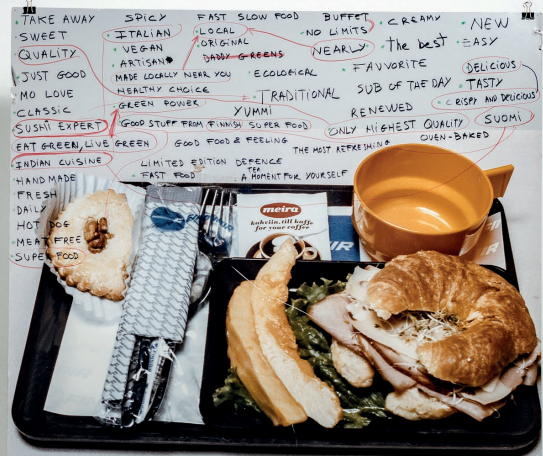
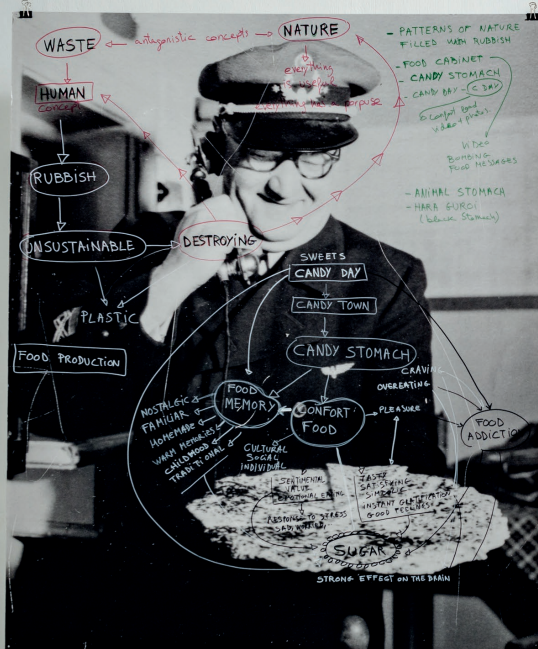
El proyecto pone de relieve la importancia de la elección de la comida y sus consecuencias a nivel personal, social y medioambiental. Es un análisis y cuestionamiento del sistema alimentario actual y una invitación a reflexionar sobre la comida y todo lo que sucede en su entorno. Se plantea como un proyecto que favorece el acercamiento a los principales temas relacionados con la alimentación en la sociedad actual, creando una escenografía propicia para el desarrollo de un discurso crítico y constructivo en torno a la nutrición, la salud y el ecologismo.

El cuerpo principal del proyecto se desarrolla en diversas series de obra sobre papel, con diferentes formatos, realizadas con acrílicos y lápices acuarelables.



AUTORÍA

Rosalía Banet (Madrid) es licenciada en Bellas Artes por la Universidad de Vigo (1996) y doctora (2003) por la misma Universidad. Trabaja como artista multidisciplinar, utilizando diversas disciplinas, desde el dibujo y la pintura al videoarte y la instalación, abordando diferentes problemáticas sociales, cuestiones de identidad y género, de marginación e invisibilidad, entre otros temas. Su obra es de carácter simbólico, utilizando el cuerpo, su fragmentación y sus enfermedades como metáforas para representar un sistema caótico, alienador y deshumanizado, una sociedad enferma. Desde hace años trabaja sobre diversos asuntos relacionados con la alimentación, cuestiones relativas a la identidad, a la sociedad, al medioambiente y, por supuesto, a la nutrición.



A GOOD MORNING STARTS
WITH A GOOD BREAKFAST







→ Sedimentos

Estelle Jullian

Maison of foreign artists, Ginebra, Suïssa
Octubre 2019

www.estellejullian.com



AUTORIA

Estelle Jullian (Avinyó, França) viu i treballa a València (Espanya). La seua pràctica aborda diferents camps com l'arquitectura, l'art, l'ecologia i la participació.

Li interessen els processos de desenvolupament d'eines inclusives en què l'espai s'entén des d'una perspectiva social i cultural. Aquest interès per les pràctiques espacials contemporànies i pel medi ambient la porta també a investigar l'espai urbà i rural de manera més experimental.

En la seua trajectòria es poden destacar projectes de diferents índoles com "Llum de Séquia", "28,7 km", "Sediments", "May Your Rice Never Burn", "Arxiu Convent", "Acciones Extra-Ordinarias", "23,5/Máquinas simples", "Relecture" i "Participa Reina".

Ha exposat a Art Genève, a la Galeria Blanca Soto de Madrid, a l'Embassy of Foreign Artists de Ginebra, a Matadero i al CCCC, entre altres.

VAL

Sedimentos és un projecte de producció i investigació que se centra en la importància del moviment de sediments en el nostre ecosistema global. Com tractar i retratar aquestes partícules transportades per l'aigua per a acostar-nos i qüestionar la realitat del nostre món des d'experiències sensorials? Com pensar en la gravetat i en els corrents que relacionen territoris aparentment desvinculats però que tenen una història comuna? En aquest sentit, el llac Léman, el Roine i el Mediterrani van ser els paisatges centrals d'aquest estudi.

En el marc de la residència, Estelle emprén un viatge que la porta a remuntar el riu des del seu delta (a la Camarga, a França) fins a la seua font (a la glacera del Roine situada als Alps suïssos). Al llarg d'aquest recorregut pren xicotetes mostres de sediments fins de diferents tipus: arena, llim i argila, amb què realitza xicotetes *performances* i objectes. Recrea una estratigrafia fictícia a través d'aquesta ortodoxa recollida i catalogació de sediments, els cou a alta temperatura, mobilitza manualment sediments a 8 metres, 8 km, 800 km al llarg del riu i fabrica bols d'argila provinents dels fons del llac Léman per a després retornar-los al Roine rumb al Mediterrani. D'una certa manera, el mètode científic serveix d'inspiració per a després ser desviat i introduir-hi elements de ficció. Aquest treball proposa una visió polisèmica i poètica del territori i genera una relació física amb els materials tractats. També posa l'accent en les nocions de cicle i de causalitats en la construcció del nostre entorn.

El procés està marcat per trobades amb diferents tipus d'actors, com especialistes de l'Observatori de Sediments del Roine i de l'Institut Forel, la ceramista Anja Seiler o el comisari Juan Luis Toboso, però també la Brigada de Navegació de Ginebra i el Centre d'Esports Submarins de Ginebra.

Aquesta experiència es plasma en una sèrie de gestos performatius i en una publicació de tipus foto/llibre que es presenta com un arxiu sensible del procés d'investigació.

L'escala global:

Quan ens referim als problemes de l'erosió de les costes ens referim generalment a dues causes antròpiques principals: l'augment del nivell del mar a causa del canvi climàtic i les urbanitzacions costaneres. Però hi ha un tercer factor que agreuja aquest fenomen de manera significativa: la manca de subministrament directe de sediments provinents dels rius.

La urbanització dels llits o l'extracció massiva d'arena són les raons principals que impedeixen l'arribada dels sediments fins, que es mouen a la velocitat de l'aigua fins a les costes. Es considera que al voltant d'un terç del flux natural de sediments està atrapat en embassaments de tot el món.

No obstant això, l'arena és el recurs més consumit pels humans després de l'aigua (utilitzat en el sector de la construcció, però també per a la fabricació de vidre o cèl·lules fotovoltaïques). Segons molts observadors internacionals, podríem arribar a viure una crisi de l'arena fins i tot abans de l'esperada crisi del petroli.

El Roine és l'únic riu que connecta el Mediterrani amb el nord d'Europa. Naix a la glacera Roine i, després d'alimentar el llac Léman i travessar diverses ciutats, acaba al delta de la Camarga per a entregar-se al mar Mediterrani. Hui dia cap vaixell pot arribar al Mediterrani des del llac Léman, però els sediments en moviment encara poden fer aquest viatge. No obstant això, actualment la quantitat de sediments transportats és la meitat que fa 60 anys, la qual cosa té grans conseqüències al golf de Lleó.

CAS

Sedimentos es un proyecto de producción e investigación que se centra en la importancia del movimiento de sedimentos en nuestro ecosistema global. ¿Cómo tratar y retratar esas partículas transportadas por el agua para acercarnos y cuestionar la realidad de nuestro mundo desde experiencias sensoriales? ¿Cómo pensar en la gravedad y en las corrientes que relacionan territorios aparentemente desvinculados pero que tienen una historia común? En este sentido, el lago Lemán, el Ródano y el Mediterráneo fueron los paisajes centrales en este estudio.

En el marco de la residencia, Estelle emprende un viaje que la lleva a subir el río desde su delta (en la Camarga en Francia) hasta su fuente (en el glaciar del Ródano ubicado en los Alpes suizos). A lo largo de este recorrido toma pequeñas muestras de sedimentos finos de diferentes tipos: arena, limo y arcilla con las que realiza pequeñas *performances* y objetos: recrea una estratigrafía ficticia a través de esta ortodoxa recogida y catalogación de sedimentos, los cuece a alta temperatura, moviliza manualmente sedimentos a 8 metros, 8 km, 800 Km a lo largo del río y fabrica boles de arcilla proveniente del fondo del lago Lemán para luego devolverlos al Ródano rumbo al mediterráneo. De cierta manera, el método científico sirve de inspiración para luego ser desviado e introducir elementos de ficción. Este trabajo propone una visión polisémica y poética del territorio generando una relación física con los materiales tratados. También hace hincapié en las nociones de ciclo y de causalidades en la construcción de nuestro entorno.

El proceso está marcado por encuentros con diferentes tipos de actores, como especialistas del Observatorio de Sedimentos del Ródano y del Instituto Forel, la ceramista Anja Seiler, el comisario Juan Luis Toboso pero también la Brigada de Navegación de Ginebra y el Centro de Deportes Submarinos de Ginebra.

Esta experiencia se plasma en una serie de gestos performativos y en una publicación de tipo foto/libro que se presenta como un archivo sensible del proceso de investigación.

La escala global:

Cuando nos referimos a los problemas de la erosión de las costas nos referimos generalmente a dos causas antrópicas principales: el aumento del nivel del mar debido al cambio climático y las urbanizaciones costeras. Pero existe un tercer factor que agrava este fenómeno de manera significativa: la falta de suministro directo de sedimentos provenientes de los ríos.

La urbanización de los cauces o la extracción masiva de arena son las razones principales que impiden la llegada de los sedimentos finos, que se mueven a la velocidad del agua hasta las costas. Se considera que alrededor de un tercio del flujo natural de sedimentos está atrapado en embalses de todo el mundo.

Sin embargo, la arena es el recurso más consumido por los humanos después del agua (utilizado en el sector de la construcción, pero también para la fabricación de vidrio o células fotovoltaicas). Según muchos observadores internacionales podríamos llegar a vivir una crisis de la arena incluso antes de la esperada crisis del petróleo.

El Ródano es el único río que conecta el Mediterráneo con el norte de Europa. Nace en el glaciar Ródano y, después de alimentar el lago Lemán y cruzar varias ciudades, termina en el delta de la Camarga para entregarse al mar Mediterráneo. Hoy en día ningún barco puede llegar al mediterráneo desde el Lac Lemán mientras que los sedimentos en movimiento todavía pueden realizar este viaje. No obstante, actualmente la cantidad de sedimentos transportados es ahora la mitad que hace 60 años, lo cual tiene grandes consecuencias en el golfo de León.



AUTORÍA

Estelle Jullian (Aviñón, Francia) vive y trabaja en València (España). Su práctica aborda diferentes campos como la arquitectura, el arte, la ecología y la participación.

Le interesan los procesos de desarrollo de herramientas inclusivas donde el espacio se entiende desde una perspectiva social y cultural. Ese interés por las prácticas espaciales contemporáneas y por el medio ambiente le lleva también a investigar el espacio urbano y rural de manera más experimental.

En su trayectoria se pueden destacar proyectos de varios índoles como Llum de Séquia, 28,7km, Sedimentos, May Your Rice Never Burn, Arxiu Convent, Acciones Extra-Ordinarias, 23,5/Máquinas simples, Relecture y Participa Reina.

Ha expuesto en Art Genève, en la Galería Blanca Soto Madrid, en el Embassy of Foreign Artists de Ginebra, en Matadero y en el CCCC, entre otros.











PROJECTES *RESIDENTS*: GRANERS DE CREACIÓ

Conversa amb Jacobo Pallarés,
coordinador de Graners de Creació.
Residències escèniques en el context
de la Comunitat Valenciana.

Cultura Resident: Com definiríes Graners de Creació?

GC: Graner com a idea que ens porta a pensar en l'orgànic, en el que es guarda i es protegeix per a un altre moment. Com un lloc de l'ecosistema necessari perquè tot tinga el seu manteniment. I creació perquè és en l'àmbit en el qual ens situem. Guardem i protegim els elements creatius per al seu bon desenvolupament futur.

CR: Com es realitza la selecció d'artistes en Graners de Creació? A quines línies, objectius o necessitats responen els projectes seleccionats?

GC: Hi ha hagut dues maneres diferents que coincideixen amb dos moments del projecte: d'una banda una convocatòria pública l'abril de 2018 i l'abril de 2019. En aquesta convocatòria es van seleccionar 16 projectes perquè residisquen al llarg de 2019, i 16 l'abril de 2019 per a 2020.



D'altra banda, es va establir una convocatòria tancada en altres dos moments: abril de 2020 i abril de 2021. En la primera fase d'aquesta convocatòria s'han seleccionat 16 residències més per a 2021 entre els projectes que han residit en 2019 i les creadores i creadors que hem cregut oportú els socis i sòcies del projecte perquè estigueren en residència per primera vegada. Més tard, en la segona fase de la convocatòria, s'han seleccionat 16 residències per a 2022 seguint aquest mateix model. En resum, 2019 i 2020, 16 projectes cada any. En 2021, 16 creadors i creadores (12 residents de 2019 i 4

residents nous). 2022, el mateix esquema: 16 projectes de creació (12 residents de 2020 i 4 residents nous).

La línia que hem volgut seguir a l'hora de seleccionar els projectes és molt variada pel fet que no hi ha una direcció artística, sinó que els socis (sales i festivals) són els que han seleccionat els residents que volien que estigueren en els seus espais residint. És a dir, cada soci té una necessitat especial, que en molts casos pot coincidir amb la necessitat d'altres socis, però no té per què. Ara, el setembre de 2021, donant una ullada arrere, ara que estan tots els projectes seleccionats i 2/3 parts ja han desenvolupat el seu treball, podríem trobar elements comuns que ens portarien a aquestes línies generals: creació emergent (entre 25-45 anys), del territori valencià, amb una forta necessitat d'obtindre una economia inicial per a desenvolupar el seu treball, amb alta creativitat, alta innovació, forta necessitat de tindre un espai sòlid de treball i un desig gran per deixar-se estimular per equips de mediació i mentorització.



CR: Com s'estructura el treball dels i les artistes i quina relació s'estableix entre i amb ells i elles durant les seues residències?

GC: Les residències es divideixen en tres fases: una primera fase és molt personal, en la qual el creador/a busca els seus estímuls creatius, fa treball de taula, de trobar aliats i de possibilitats econòmiques. Aquest primer període pot ocórrer entre uns mesos abans de la convocatòria i l'inici de la segona fase. És una fase íntima i d'exploració en la qual no s'estableix un vincle excessivament sòlid entre la/el resident i el soci que l'acull.

Una segona fase en la qual ja es treballa en un espai amb l'equip creatiu i s'inicia una conversa amb el soci i amb els equips de Graners de Creació per a organitzar les accions de mediació, comunicació, disseny i posada en marxa de la residència. Aquesta fase s'inicia abans de la presentació de la residència al públic.

En una tercera fase final, que podríem anomenar residència tècnica, el/la creadora pren l'espai al 100 % i implanta tècnicament la seua proposta per a presentar-la al públic. Aquesta fase s'iniciaria la mateixa setmana de la presentació o com a molt una setmana abans.

En la primera fase el creador/a no té per què entrar en relació estreta amb el soci ni amb l'equip de mediació de Graners de Creació. Potser sí amb l'equip de comunicació i disseny per a poder difondre qui és el creador o creadora i la seua proposta a través del nostre web i poder donar informació a l'equip de mediació per a tindre-ho present.

En la segona fase, el programa de mediació estableix converses amb els creadors i les creadores per a entendre quina és la seua proposta i poder establir unes accions que potencien el diàleg entre les parts (sala/festival-ciutadans/públic-creadors/creativitat).

En la tercera fase la relació s'estreny entre el creador/a, la sala/festival que acull i l'equip de comunicació.

CR: Quines accions i projectes s'han desenvolupat en el marc de la col·laboració amb el CMCV?

GC: Tot el projecte Graners de Creació 2019-2022 s'ha desenvolupat en el marc de col·laboració amb el CMCV, a escala econòmica i de presentacions de les diferents fites de selecció dels residents de cada any. També hi ha hagut diferents accions de mediació que s'han desenvolupat a les instal·lacions del CCCC.

CR: Què considereu que aporta Graners al context artístic local?

GC: Graners aporta el llarg termini: planificació, connexió, treball en xarxa, economia sòlida, bones pràctiques, horitzons d'expectatives, anàlisis, diàleg, formació, creació d'audiències, cures. En un context artístic local en el qual la majoria de la creació ha de fer la guerra pel seu compte, aprendre sense referents i buscar-se la vida... Graners dona la possibilitat de treballar junts, d'aprendre en conjunt, d'innovar en conjunt, de dialogar en conjunt i d'aportar viabilitat i sostenibilitat.

CR: Quins són els vostres principals reptes i desitjos per al futur del projecte i del model de residència de Graners de Creació?

GC: A partir d'octubre de 2021, començarem una sèrie de reunions amb diferents socis del projecte actual i centres culturals d'altres territoris de l'Estat, d'Europa i de Llatinoamèrica per a crear un projecte més internacional i amb fortes idees i convenciments en la idea de les residències com a eina per a millorar l'ecosistema escènic.

Estem treballant en una segona part del projecte Graners de Creació 2023-2026, amb millores en les accions de mediació, de mobilitat de les residències, de la formació dels creadors i creadores i de l'impacte amb l'entorn més pròxim com a idees per a desenvolupar en aquest segon projecte.

Un dels èxits de Graners és la mediació com a element "nou" en les arts escèniques i un decàleg com a idea de model per a entendre una residència i la relació de la residència amb la infraestructura que l'acull i viceversa, així com la idea de crear un model de bones pràctiques en residències d'arts escèniques.

PROYECTOS *RESIDENTES*: GRANERS DE CREACIÓ

Conversación con Jacobo Pallarés,
coordinación de Graners de Creació.
Residencias escénicas en el contexto
de la Comunitat Valenciana.

Cultura Resident: ¿Cómo definirías *Graners de Creació*?

Graners de Creació: Granero como idea que nos lleva a pensar en lo orgánico, en lo que se guarda y se protege para otro momento. Como un lugar del ecosistema necesario para que todo tenga su sustento. Y creación porque es en el ámbito en el que nos situamos. Guardamos y protegemos los elementos creativos para su buen desarrollo futuro.

CR: ¿Cómo se realiza la selección de artistas en Graners de Creació? ¿A qué líneas, objetivos o necesidades responden los proyectos seleccionados?

GC: Ha habido dos maneras diferentes que coinciden con dos momentos del proyecto: por una parte una convocatoria pública en abril de 2018 y abril de 2019. En esta convocatoria se seleccionaron 16 proyectos para que residan a lo largo de 2019, y 16 en abril de 2019 para 2020.



Por otra parte, se estableció una convocatoria cerrada en otros dos momentos: abril de 2020 y abril de 2021. En la primera fase de esta convocatoria se han seleccionado otras 16 residencias para 2021 entre los proyectos que han residido en 2019 y las creadoras y creadores que hemos creído oportuno los socios y socias del proyecto para que estuvieran en residencia por primera vez. Más tarde, en la segunda fase de la convocatoria, se han seleccionado 16 residencias para 2022 siguiendo este mismo modelo. En resumen; 2019 y 2020, 16

proyectos cada año. En 2021, 16 creadores y creadoras (12 residentes de 2019 y 4 residentes nuevos) y 2022, el mismo esquema: 16 proyectos de creación (12 residentes de 2020 y 4 residentes nuevos).

La línea que hemos querido seguir a la hora de seleccionar los proyectos es muy variada debido a que no existe una dirección artística sino que los socios (salas y festivales) son los que han seleccionado a los residentes que querían que estuvieran en sus espacios residiendo. Es decir, cada socio tiene una necesidad especial, que en muchos casos puede coincidir con la necesidad de otros socios, pero no tiene por qué. Ahora, en septiembre de 2021, echando un vistazo atrás en el que están todos los proyectos seleccionados y 2/3 partes ya han desarrollado su trabajo, podríamos encontrar elementos comunes que nos llevarían a esas líneas generales: reacción emergente (entre 25-45 años), del territorio valenciano, con una fuerte necesidad de obtener una economía inicial para desarrollar su trabajo, con alta creatividad, alta innovación, fuerte necesidad de tener un espacio sólido de trabajo y mucho deseo de dejarse estimular por equipos de mediación y mentorización.



CR: ¿Cómo se estructura el trabajo de los y las artistas y qué relación se establece entre y con ellos y ellas durante sus residencias?

GC: Las residencias se dividen en tres fases: una primera fase es muy personal, en la que el creador/a busca sus estímulos creativos, hace trabajo de mesa, de encontrar liados y de posibilidades económicas. Este primer periodo puede suceder entre unos meses antes de la convocatoria y el inicio de la segunda fase. Es una fase íntima y de exploración en la que no se establece un vínculo excesivamente sólido entre la/el residente y el socio que lo acoge.

Una segunda fase en la que ya se trabaja en un espacio con el equipo creativo y se inicia una conversación con el socio y con los equipos de Graners de Creació para organizar las acciones de mediación, comunicación, diseño y puesta en marcha de la residencia. Esta fase se inicia antes de la presentación de la residencia a público.

En una tercera fase final, que podríamos llamar residencia técnica, el/la creadora toma el espacio 100% e implanta técnicamente su propuesta para presentarla al público. Esta fase se iniciaría la misma semana de la presentación o como mucho una semana antes.

En la primera fase el creador/a no tiene por qué entrar en relación estrecha con el socio ni con el equipo de mediación

de Graners de Creació. Quizás sí con el equipo de comunicación y diseño para poder difundir quién es el creador o creadora y su propuesta a través de nuestra web y poder darle información al equipo de mediación para tenerlo presente. En la segunda fase, el programa de mediación establece conversaciones con los creadores y creadoras para entender cuál es su propuesta y poder establecer unas acciones que potencien el diálogo entre las partes (sala/festival-ciudadanos/público-creadores/creatividad).

En la tercera fase la relación se estrecha entre el creador/a, la sala/festival que acoge y el equipo de comunicación.

CR: ¿Qué acciones y proyectos se han desarrollado en marco de la colaboración con el CMCV?

GC: Todo el proyecto graners de creación 2019-2022 se ha desarrollado en el marco de colaboración con el CMCV, a nivel económico y a nivel de presentaciones de los distintos hitos de selección de los residentes de cada año. Así como diferentes acciones de mediación que se han desarrollado en las instalaciones del CCCC.

CR: ¿Qué consideráis que aporta Graners al contexto artístico local?

GC: Graners aporta el largo plazo: planificación, conexión, trabajo en red, economía sólida, buenas prácticas, horizontes de expectativas, análisis, diálogo, formación, creación de audiencias, cuidados. En un contexto artístico local en el que la mayoría de la creación tiene que realizar la guerra por su cuenta, aprender sin referentes y buscarse la vida...Graners da la posibilidad de trabajar en conjunto, de aprender en conjunto, de innovar en conjunto de dialogar en conjunto y de aportar viabilidad y sostenibilidad.

CR: ¿Cuáles son vuestros principales retos y deseos para el futuro del proyecto y del modelo de residencia de Graners de Creació?

GC: A partir de octubre de 2021, empezaremos una serie de reuniones con diferentes socios del proyecto actual y centros culturales de otros territorios del Estado, de Europa y de Latinoamérica para crear un proyecto más internacional y con fuertes ideas y convencimientos en la idea de las residencias como herramienta para mejorar el ecosistema escénico.

Estamos trabajando en una segunda parte del proyecto Graners de Creació 2023-2026, con mejoras en las acciones de mediación, de movilidad de las residencias, de la formación de los creadores y creadoras y del impacto con el entorno más próximo como ideas a desarrollar en este segundo proyecto.

Uno de los éxitos de graners es la mediación como elemento “novedoso” en las artes escénicas y un decálogo como idea de modelo para entender una residencia y la relación de la residencia con la infraestructura que la acoge y viceversa, así como la idea de crear un modelo de buenas prácticas en residencias de artes escénicas.

CONSELL GENERAL DEL CONSORCI
DE MUSEUS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

President d'honor
Ximo Puig i Ferrer
President de la Generalitat

President
Vicent Marzá i Ibáñez
Conseller d'Educació, Cultura i Esport

Vicepresidents
Joan Ribó Canut
Alcalde de València

Carlos Mazón Guixot
President de la Diputació Provincial d'Alacant

Amparo Marco Gual
Alcaldessa de Castelló de la Plana

Vocals

Luis Barcala Sierra
Alcalde d' Alacant

José Pascual Martí García
President de la Diputació Provincial de Castelló

Antoni Francesc Gaspar Ramos
President de la Diputació Provincial de València

Irene Ballester Buigues
Representant del Consell Valencià de Cultura

Carmen Amoraga Toledo
*Directora general de Cultura i Patrimoni
de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport
i presidenta de la Comissió Científico-Artística*

Gerent
José Luis Pérez Pont

Secretària
Eva Coscollà Grau
*Sotssecretària de la Conselleria
d'Educació, Cultura i Esport*

CONSORCI DE MUSEUS
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Direcció – Gerència
José Luis Pérez Pont

Adjunta a direcció
Susana Villaplana Sanchis

Coordinació d'exposicions
Lucía González Menéndez
Isabel Pérez Ortiz
Vicente Samper Embiz

Programes públics
Eva Domènech López

Educació i mediació
José Campos Alemany

Administració
Nicolás S. Bugeda Cabrera
Antonio Martínez Palop
Germà Sánchez Eslava
Carmen Claudia Hernández Pérez
Ana Viña Sanchis
Inmaculada Monfort Martín

Instagram
@cccc_centredelcarme
@gva_consorciomuseus

Twitter
@centredelcarme
@consorcioMuseos

Facebook
@CentredelCarme
@ConsortiMuseusCV

Youtube:
<https://www.youtube.com/c/ConsortiMuseus>

Tik tok
@centredelcarme_cccc

PUBLICACIÓ

Coordinació de l'edició

José Campos Alemany
Roser Colomar Palazón

Textos

José Luis Pérez Pont, Roser Colomar, Anaïs Florin,
Alba Herrero, Jesús Palomino, Alexandrs Knie, Danny
Blanchwell, Anna Estellés, Linda Vitolo, Gala Knorr,
Begoña M.Santiago, David Trujillo, Enrique Radigales,
Lucía Peiró, Javier Rodríguez Pino, Miriam Martíenz
Guirao, Álvaro Arcoa, Rosalía Banet, Berio Molina,
Cristóbal Baños, Diego Iglesias, Estela Sanchis,
Lorena Mulet, Marco Ranieri, Audrey Lingstuyt,
Muchael Urrea, Eva Fernández, María José Ribas,
Davinia V. Reina, Eva Zapico, Norberto Llopis, Juan
Fabuel, Estelle Jullian, Iratí Cano, María Laura Ríos,
Mar Reykjavik, Irene Gras, Agustín Serisuelo, Ruth
Montiel, Abel Jaramillo, Blanca Añón, Carlos Aguilera,
Néstor Morente, Álvaro Martín de Ruedas, Carolina
Fernández, Francisca Soto, Carlos Sebastià, Jacobo
Pallarés, Miguel Mallol, Ana Pastor,
Hélène Rillet, Maria Bueno.

Fotografies

Artistes residents 2018-2020
Juan Peiró pàg; 7, 123, 126, 129, 134, 135, 178, 179,
182, 184, 185, 190, 191, 194, 196, 197
Rodrigo Márquez pàg; 83, 86, 95, 202, 208, 210,
214, 215, 216
Sergio Pradana pàg; 96
Enclave Land Art pàg; 17, 18, 19, 21, 22, 23
Co_Net Photo residency pàg; 141, 142, 143, 145, 146, 147
Idensitat pàg; 97, 98, 100, 102, 103, 104
Piedra Papel Tijera Alc; 225, 226, 229, 230, 231
Graners de Creació pàg; 265, 266, 269, 270

Traducció al valencià

Servei de Traducció i Assessorament del Valencià
de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Disseny

Josep Lozano Añón

Impressió i enquadernació

La Gráfica

© dels textos: els autors i/o les autores

© de les imatges: els autors i/o les autores

© de la present edició: Consorci de Museus
de la Comunitat Valenciana, 2021

ISBN: 978-84-482-6681-3

Depòsit Legal: V-450-2022



Cultura Resident és el programa de residències de creació desenvolupat pel Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana, sorgit amb l'objectiu d'impulsar la creació contemporània i enfortir el teixit cultural valencià facilitant temps, espai, acompanyament i recursos econòmics a creadors i creadores per al desenvolupament del seu treball.

Aquesta publicació recull els projectes realitzats entre 2018 i 2020 en els contextos d'Alacant, València i Castelló en les modalitats de residències de producció, mediació cultural i investigació artística. A més a més, també es recullen les residències desenvolupades en el marc de Cultura Resident - Internacional, realitzades gràcies a la col·laboració de centres culturals i artístics d'altres països.

Així mateix, la publicació està travessada per diferents converses amb agents de l'àmbit de les residències, pertanyents a entitats independents però amb projectes coproduïts pel CMCV. En aquestes converses, es reflexiona al voltant de les estructures de col·laboració i treball cultural, l'enfortiment de la xarxa artística o sobre les residències com a format de creació i gestió.

Cultura Resident es el programa de residencias de creación desarrollado por el Consorcio de Museos de la Comunitat Valenciana, surgido con el objetivo de impulsar la creación contemporánea y fortalecer el tejido cultural valenciano facilitando tiempo, espacio, acompañamiento y recursos económicos a creadoras y creadores para el desarrollo de su trabajo.

Esta publicación recoge los proyectos realizados entre 2018 y 2020 en los contextos de Alicante, Valencia y Castelló en las modalidades de residencias de producción, mediación cultural e investigación artística. Además, también se recogen las residencias desarrolladas en el marco de Cultura Resident - Internacional, realizadas gracias a la colaboración de centros culturales y artísticos de otros países.

Asimismo, la publicación está atravesada por diferentes conversaciones con agentes del ámbito de las residencias, pertenecientes a entidades independientes pero con proyectos coproducidos por el CMCV. En estas conversaciones, se reflexiona en torno a las estructuras de colaboración y trabajo cultural, el fortalecimiento de la red artística o sobre las residencias como formato de creación y gestión.